

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

توسعه فکر

امام زمان علیه السلام در آینه ۳۱۳ حدیث

استاد حوزه و دانشگاه
عباس رحیمی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شمیم گل نرگس

امام مهدی علیه السلام در آینه ۳۱۳ حدیث

عباس رحیمی

رحیمی، عباس، ۱۳۳۰-
 شمیم گل نرگس (امام مهدی (عج) در آینه ۳۱۳ حدیث) / عباس رحیمی . قم: نشر
 جمال، ۱۳۸۶.
 ۱۶۰ ص.
 ISBN: 978 - 964 - 8654 - 16 - 5
 فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا .
 ۱. امام زمان علیه السلام ۲. امام زمان در احادیث - الف . عنوان .
 ۲۹۷/۷۲۵ BP ۲۵۸/۵۳۱۴

JAMAL PUBLICATION

شمیم گل نرگس

امام زمان علیه السلام در آینه ۳۱۳ حدیث

عباس رحیمی

- ویراستار: مهدی صباغی
- صفحه آرا: حسین نورگی
- ناشر: نشر جمال
- نوبت: دوم ۱۳۷۸
- چاپخانه: یاران
- شمارگان: ۵۰۰۰
- قیمت: ۱۵۰۰ تومان

۰۲۵۱ - ۷۷۴۶۳۵۳ ☎ ۰۹۱۲۲۵۲۰۲۵۰ 📞

* تمامی حقوق © برای ناشر محفوظ است *

برای ارتباط با نویسندگان با همراه ۰۹۱۳۱۱۸۱۶۴۱ تماس بگیرید.

فهرست

۱۷	.....	۱۳	.....
	.....		.....
	.....		.....

آینه اول

امام شناسی

۲۲	.....	۱۹	.....
۲۳	.....	۱۹	.....
۲۳	.....	۲۰	.....
۲۳	.....	۲۰	.....
۲۴	.....	۲۱	.....
۲۴	.....	۲۱	.....
۲۴	.....	۲۱	.....
۲۵	.....	۲۱	.....
	.....	۲۲	.....

آینه دوم

ولادت صاحب الزمان

۲۸	.....	۲۷	.....
۲۸	.....	۲۷	.....
۲۹	.....	۲۸	.....

آینه سوم

نام مبارک حضرت

۳۲	.....	۳۱	.....
۳۳	.....	۳۱	.....
	.....	۳۲	.....

آینه چهارم

ویزگی های فردی

۳۵	.....	۳۵	.....
----	-------	----	-------

۳۷	..... همچون پیامبران	۳۶	..... سربازی محمد ﷺ
۳۸	..... نشان از پنج پیامبر	۳۶	..... سلام ای جان جانان
۳۸	..... خال سیاه	۳۶	..... جوان قدرتمند
۳۹	..... شوق خدمت	۳۷	..... زره رسول خدا ﷺ بر تن
		۳۷	..... یادگار انبیاء علیهم السلام

آینه پنجم

پدران، اجداد و شمایل

۴۳	..... سلاله حسین علیهما السلام	۴۱	..... فرزند علی علیهما السلام
۴۴	..... جانشین صالح	۴۱	..... از نسل حسین علیهما السلام
۴۴	..... حاکمان زمین	۴۲	..... شبیه حضرت رسول ﷺ
۴۴	..... فرزند زهرا علیها السلام	۴۲	..... آینه روی ماه
۴۴	..... حضور مهدی علیهما السلام	۴۲	..... او خواهد آمد
۴۵	..... از شریف زادگان است	۴۲	..... طاووس بهشتیان
۴۵	..... بزرگان بهشت	۴۲	..... بیدار دل
۴۵	..... خونخواه پدر	۴۳	..... افتخار فاطمه علیها السلام
۴۶	..... مهدی فقط از ماست	۴۳	..... زیباتر از ماه

آینه ششم

مسئله غیبت

۵۰	..... هیچ کس جایگاه او را نمی داند	۴۸	..... ایمان به غیبت
۵۰	..... ما به فکر شمایم	۴۸	..... آغاز غیبت کبری
۵۰	..... تاجی همچو خورشید	۴۸	..... حضور در موسم حج
۵۱	..... تنهاترین سردار	۴۹	..... انواع غیبت
۵۱	..... دینداری در عصر غیبت	۴۹	..... رازی از رازها
۵۱	..... وظیفه منتظران	۴۹	..... او در میان شماست
		۵۰	..... ندایی از آسمان

آینه هفتم
فلسفه غیبت

۵۶	..... باخبر از حال ما	۵۳	..... سرفراز و استوار
۵۶	..... سفارش امام عصر به شیخ مفید	۵۴	..... غم مهدی
۵۷	..... رفتارهای ناپسند	۵۴	..... خورشید گرمابخش
۵۷	..... تصفیه اهل شک	۵۴	..... امان هستی
۵۷	..... غیبت برای حفظ جان	۵۴	..... نور ولایت
۵۸	..... همچون فرشتگان	۵۵	..... امتحان الهی
		۵۵	..... حضرت علیؑ مونس تنهایی مهدیؑ

آینه هشتم
انتظار

۶۲	..... با قدسیان	۵۹	..... برترین عبادت
۶۲	..... در کنار رسول خدا ﷺ	۵۹	..... پیام آماده باش
۶۲	..... پاداش شهیدان	۶۰	..... انتظار و اطاعت
۶۳	..... چه نیکو است!	۶۰	..... هر روز و شب
۶۳	..... شرط انتظار	۶۰	..... هر صبح و شام
۶۴	..... تقوا در عصر غیبت	۶۰	..... در خیمه امام عصرؑ
۶۴	..... نزدیک ترین بندگان به خدا	۶۰	..... در خون شناور
۶۴	..... خوشا به حال آنان	۶۱	..... برترین مردمان
۶۵	..... مصیبتی جانکاه	۶۱	..... بزرگ ترین گشایش
		۶۱	..... ناامیدی هرگز

آینه نهم

وظیفه شیعه در عصر غیبت

۶۸	..... گمراهی در عصر غیبت	۶۷	..... در پناه مرجعیت
۶۸	..... پایان اندوه	۶۸	..... پاداش هزار شهید برای ثابت قدمان
۶۹	..... خوشا به حال آنان!	۶۸	..... کیمیای سرخ

۷۲	زمینه‌سازان رحمت	۶۹	پاکسازی زمین
۷۳	توبه، سودی ندارد	۶۹	دعای فرج‌آفرین
۷۳	خوردن آتش	۷۰	مراقب دین خود باشید
۷۳	بهتر از دو هزار درهم	۷۰	پایدار و استوار
۷۴	پاکی اموال	۷۰	برادران پیامبر <small>صلی الله علیه و آله</small>
۷۴	یاران مهدی در قم مقدّس	۷۱	شگفت‌ترین مؤمنان!
۷۴	زمینه‌سازان	۷۱	چه زیباست
۷۵	مبارزی از قم زمینه‌ساز ظهور	۷۱	برتر از بدریان
۷۵	حوزه قم، حجّت خدا	۷۱	عبادت در عصر غیبت
۷۶	محکم و استوار	۷۲	خوش به حال صابران

آینه دهم

سختی‌های عصر غیبت

۸۰	دو سوّم مردم!	۷۷	پابرجا در دین
۸۰	سرافرازی خالصان	۷۷	جایگاه شیعیان
۸۰	سرافکنندگان	۷۸	در کنار رسول خدا <small>صلی الله علیه و آله</small>
۸۰	چراغ تاریکی‌ها	۷۸	حوادث خردکننده
۸۱	پاداش صابران	۷۸	روزگار دشوار
۸۱	در رکاب علی <small>علیه السلام</small>	۷۸	تغییرات شتابناک
۸۲	همطراز شهیدان	۷۹	آزار خارها
۸۲	مؤمنان راستین	۷۹	عصر امتحان
۸۲	دعای غریق	۷۹	آزمون سخت

آینه یازدهم

نشانه‌های ظهور

۸۴	ظهور در غربت اسلام	۸۳	نشانه‌های ظهور
۸۴	فتح سنگرهای کفر	۸۳	مژده رسول خدا <small>صلی الله علیه و آله</small>
۸۵	سه قیام در یک سال	۸۴	پنج نشانه
۸۵	از وادی یابس	۸۴	بلای سفیانی

۸۷	جهان پر آشوب	۸۵	شبهه کشی
۸۸	قحطی و گرسنگی	۸۶	کینه از محمد و آل محمد <small>علیهم السلام</small>
۸۸	باران رحمت	۸۶	جنگ با قائم <small>علیه السلام</small>
۸۹	آرزوی مرگ	۸۶	قتل عام کوفیان
۸۹	اسلام بی فروغ	۸۷	خورشید گرفتگی
۹۰	خودنمایی دروغگویان	۸۷	شهادت شیخ طبرسی

آینه دوازدهم

وقت ظهور

۹۴	برای آزمایش	۹۱	تکیه بر خانه خدا
۹۵	مدعیان دروغین	۹۱	دو رکعت نماز
۹۵	روز نوروز	۹۲	مضطر آل طه <small>علیهم السلام</small>
۹۵	روز ظهور	۹۲	اصلاح در یک شب
۹۶	ایام الله	۹۲	خشنودی آسمانیان
۹۶	ندا در شب قدر	۹۳	روشن نبودن وقت ظهور
۹۶	قیام ناگهانی	۹۳	هلاکت شتابگران
۹۶	حق با علی <small>علیه السلام</small> است	۹۴	بگویند دروغ است
۹۷	نماز در بیت المقدس	۹۴	تعیین وقت ممنوع!
۹۷	انطاکیه	۹۴	وقت ظهور با خدا است

آینه سیزدهم

ویژگی های قیام

۱۰۲	حجر موسی	۹۹	خود را به او برسانید
۱۰۲	با پنج هزار فرشته	۹۹	استخراج گنج ها
۱۰۳	ناملایمات زمان ظهور	۱۰۰	سایبانی از ابر
۱۰۳	مدعیان مذهبی	۱۰۰	فتح جهان
۱۰۳	جنگ بزرگ	۱۰۰	حکومت جهان گستر
۱۰۴	با پای پیاده	۱۰۱	آغاز مأموریت
۱۰۴	روشن تر از خورشید	۱۰۱	ندای جبرئیل <small>علیه السلام</small>

۱۰۵	برخیز، برخیز	۱۰۴	روزگار تغییر
۱۰۵	ندای آسمانی	۱۰۴	شمشیری مخصوص
۱۰۶	دستور عدل و نیکی - عمران و آبادی	۱۰۵	یاری فرشتگان

آینه چهاردهم

یاران حضرت مهدی علیه السلام

۱۱۳	بینا و شنوا	۱۰۷	شب در بستر صبح در سنگر
۱۱۳	ادّعی تشیع!	۱۰۸	شادی مردگان
۱۱۴	جوانان شیعه بر گرد مهدی <small>علیه السلام</small>	۱۰۸	اتّفاقی عجیب در یک ساعت
۱۱۴	سوار بر ابر	۱۰۸	گنج‌های طالقان
۱۱۴	پرستاران زن	۱۰۹	اجر بیست شهید
۱۱۵	درخشش اهل قم	۱۰۹	گروه‌های پشتیبانی
۱۱۵	در آغوش فرشتگان	۱۰۹	نقش زنان در میان یاران مهدی <small>علیه السلام</small>
۱۱۵	همراهی موسویان	۱۱۰	به تعداد بدریان
۱۱۶	یاران بی نظیر	۱۱۰	تجمع شیعیان
۱۱۶	شب‌زنده‌داران	۱۱۰	پاره‌های آهن
۱۱۶	نامه سربسته	۱۱۱	دلیرتر از شیر
۱۱۷	فقط پانزده روز	۱۱۱	قیام با ده هزار نفر
۱۱۷	شیوه پیام‌رسانی	۱۱۲	جهان، تسلیم مهدی
۱۱۷	وزیران مخلص	۱۱۲	یاران جوان
		۱۱۲	زامداران جهان

آینه پانزدهم

رجعت

۱۲۱	آرزوی امام صادق <small>علیه السلام</small>	۱۱۹	از ما نیست
۱۲۱	اعتقادی محکم	۱۱۹	امام حسین علیه السلام
۱۲۲	تقاضای رجعت	۱۲۰	حکومتی بی سابقه
۱۲۲	آغاز رجعت	۱۲۱	آرزوی رجعت
۱۲۲	عظمت مؤمن	۱۲۱	ایمان به رجعت

آینه شانزدهم

سیره امام علیه السلام پس از ظهور

۱۳۱	..... همچون سلیمان و داوود	۱۲۵	..... هستی عاشق مهدی <small>علیه السلام</small>
۱۳۲	..... با سیره پیامبر <small>صلی الله علیه و آله</small>	۱۲۵	..... دادخواه خون حسین <small>علیه السلام</small>
۱۳۲	..... اسلام اصیل	۱۲۶	..... خونخواهی مظلومان
۱۳۲	..... تعلیم قرآن	۱۲۶	..... عدالت محوری
۱۳۳	..... خیمه‌های قرآن	۱۲۷	..... جهانی پر از عدل
۱۳۳	..... اصلاح کار عبور و مرور	۱۲۷	..... عدالتی جهان‌گستر
۱۳۳	..... توسعه راه‌ها و رفع سدّ معتبر	۱۲۷	..... احیاگر اسلام ناب محمدی <small>صلی الله علیه و آله</small>
۱۳۴	..... همه رامی شناسد	۱۲۸	..... پایان ظلم
۱۳۴	..... ستاندن حق مظلوم	۱۲۸	..... اصلاح جامعه
۱۳۴	..... ندای قائم در مظلومیت حسین <small>علیه السلام</small>	۱۲۸	..... برخورد با بدعت‌ها
۱۳۵	..... قاطعیت با دشمنان	۱۲۹	..... عدالت‌گستری
۱۳۵	..... جامعه اسلامی	۱۲۹	..... احیای اهداف انبیا <small>علیهم السلام</small>
۱۳۶	..... در لباس علی <small>علیه السلام</small>	۱۲۹	..... احیاگر شریعت نبوی <small>صلی الله علیه و آله</small>
۱۳۶	..... دشمنانِ نگران	۱۲۹	..... اصلاح انحراف‌ها
۱۳۶	..... جایگاه نماز مهدی <small>علیه السلام</small>	۱۳۰	..... مرگ دجال
۱۳۶	..... سخت‌گیری به مأموران	۱۳۰	..... آغاز آبادگری
		۱۳۱	..... شیوه‌ای جدید

آینه هفدهم

برکات عصر ظهور

۱۴۱	..... کرم بی‌پایان	۱۳۹	..... بقية الله سپر بلای شیعه
۱۴۱	..... حکومتی فراگیر	۱۳۹	..... مهربان‌تر از پدر و مادر
۱۴۲	..... فَرَجِ اُمَّتٍ	۱۳۹	..... مشکل‌گشای شیعه
۱۴۲	..... روزگار برکت	۱۴۰	..... ثروتمندترین مرد
۱۴۲	..... رفاه جامعه	۱۴۰	..... عالم‌گیر شدن اسلام
۱۴۳	..... بذل و بخشش بی‌نظیر	۱۴۱	..... ندای توحید

۱۴۶	..... نهضت آسمانی	۱۴۳	..... مایه رحمت و عذاب
۱۴۷	..... عصر امنیت	۱۴۳	..... روزگار صلح و امنیت
۱۴۷	..... مانیز دولتی داریم	۱۴۴	..... تکامل فکری جامعه
۱۴۷	..... پیروزی دین خدا	۱۴۴	..... مسجد هزار در
۱۴۸	..... ۳۰۹ سال حکومت	۱۴۴	..... پایان درد و رنج
۱۴۸	..... حکومت عدل	۱۴۵	..... تکامل علوم
۱۴۹	..... هستی در دست مهدی <small>علیه السلام</small>	۱۴۵	..... ریشه کن شدن فقر
۱۴۹	..... آخرین حکومت	۱۴۵	..... ندای لا اله الا الله
۱۴۹	..... فتح دنیا به دست مهدی <small>علیه السلام</small>	۱۴۶	..... یک رنگی و یگانگی
		۱۴۶	..... اختراعات جدید

آینه هیجدهم
پایگاه حکومت

۱۵۲	..... محل تجمع خوبان	۱۵۱	..... اقامتگاه امام
۱۵۳	..... خودآزمایی	۱۵۱	..... کوفه، مرکز حکومت
		۱۵۲	..... مرکز فرماندهی

پیشگفتار

سال‌ها پیش که رهبر هوشمند و فرزانه انقلاب اسلامی حضرت آیه‌الله العظمی خامنه‌ای - دام‌ظله - خطر تهاجم و شبیخون فرهنگی را هشدار دادند، کمتر کسی باور می‌کرد که اسلام به‌ویژه شیعه و اعتقاداتش این‌گونه مورد تاخت و تاز یغماگران عرصه فکر و عقیده قرار گیرد؛ ولی با گذشت زمان، همگان دیدند که هیچ یک از اصول اعتقادی و فکری اسلام از هجوم دشمنان مصون نماند و دین ستیزان، هم به رسول خدا ﷺ اهانت کردند و هم ره‌آورد آسمانی آن حضرت را هدف تیرهای مسموم قرار دادند.

یکی از موضوعاتی که از دیر زمان تا کنون مورد شبهه‌افکنی و سوءاستفاده قرار گرفته، مسئله مهدویت و مصلح جهانی حضرت مهدی (عج) است. با این که مسئله حضرت مهدی ﷺ و دادگستر آخرالزمان، عقیده همه دین‌گرایان و مورد بشارت پیام‌آوران بزرگی چون موسی ﷺ و عیسی ﷺ بوده است، ولی چون از دل اسلام ظهور می‌کند، بدخواهان غیرمسلمان آن را مورد سوءاستفاده قرار داده‌اند.

در عصر حاضر نیز وجود مدعیان دروغین مهدویت یا ارتباط با آن حضرت باعث شده گروهی از جوانان و اشخاص کم‌اطلاع به بیراهه کشانده شوند و نیرنگ‌بازان، هر روز در گوشه‌ای از میهن اسلامی و حتی کشورهای دیگر فتنه برپا کرده، جمعی را سرگرم انحراف خود نمایند و از این راه به اهداف شوم مادی، نفسانی و سیاسی خود برسند. این سوءاستفاده‌ها وقتی به بار می‌نشیند که افرادی ساده‌لوح در اثر نداشتن شناخت صحیح از امام عصر ﷺ و مسئله مهدویت در دام شیادان دروغگو افتاده، اباطیل آن‌ها را باور نمایند، در صورتی که اگر هرکس شناخت مختصری از امام عصر ﷺ داشته باشد هیچ‌گاه در دام مدعیان دروغین نخواهد افتاد؛ زیرا:

امام عصر علیه السلام از نظر نسب چنان شناخته شده است که هیچ کس در عالم هستی همانند او نخواهد بود که اشتباه شود. در روایات بسیاری به نسب شریف و نورانی ایشان اشاره شده است. کدام فردی را در جهان می توان یافت که همانند او باشد؟ فرزند پیامبر صلی الله علیه و آله، فرزند فاطمه علیها السلام، فرزند امام حسین علیه السلام، فرزند امام عسکری علیه السلام و ....

ظهور و قیام امام عصر علیه السلام دارای نشانه هایی حتمی است که هرگز تحقق نیافته است؛ مانند: ندای آسمانی، خروج سفیانی و ....
محل قیام، نوع قیام، ویژگی های یاران آن حضرت و تعداد آنان معلوم و شناخته شده است.

نوع حرکت، سیره آن حضرت، شیوه برخورد ایشان با دشمنان و دوستان، محل اقامت و نوع تشکیل حکومت شان روشن است.
خصوصیات قیام و حکومت ایشان مانند: تحقق عدالت جهانی، امنیت و رفاه عمومی، گسترش اسلام، فتح جهان و تشکیل حکومت جهانی، صلح جهانی و ... مورد شناخت همگان است.

بنابراین اگر کسی اطلاعات اندکی از امام عصر علیه السلام و مهدویت داشته باشد، به طور قطع به دام شیادان دغل کار نخواهد افتاد؛ از این رو بسیاری در معرفی آن بزرگوار قدم برداشته و کتاب نوشته اند، اینجانب نیز به اختصار، مطالبی را در کتاب کوچک و خواندنی «امید فردا» که حاوی یکصد و ده پرسش و پاسخ در مورد آن حضرت است نگاشته ام. از آن جا که معمولاً جوانان، حوصله خواندن کتاب های پر حجم را ندارند بر آن شدم که گام دیگری در جهت معرفی امام عصر علیه السلام - که شناخت او بر هر مسلمانی واجب است - بردارم. اکنون نظر خوانندگان عزیز را به چند نکته در مورد این اثر جلب می کنم:

الف - در مورد امام عصر علیه السلام بیش از سه هزار حدیث وجود دارد که کمتر موضوعی در اسلام تا این اندازه مورد توجه قرار گرفته است.

ب - بیشتر احادیث از شخص پیامبر صلی الله علیه و آله نقل شده است؛ از این رو مسئله مهدویت، اعتقاد تمام فرقه‌های اسلامی است و مخصوص شیعه نیست.

ج - هدف ما این نبود که به سبک معمول، کتابی درباره حضرت مهدی علیه السلام بنویسیم؛ بلکه مقصود ما آشنا کردن جامعه با متن برخی از احادیث مهدویت است. از طرفی حدیث، راحت‌تر در ذهن قرار می‌گیرد و برای انجام مسابقات فرهنگی و حفظ نیز آسان‌تر است.

د - تلاش شده است احادیث به گونه‌ای گزینش شود که علاوه بر کوتاه بودن از اتقان متن و سند نیز برخوردار باشد و بتواند در مجموع به تمام ابعاد وجودی، حکومتی، سیاسی و مشخصات فردی و سیره آن حضرت بپردازد.

ه - انتخاب عدد ۳۱۳ به این دلیل است که در ظهور حضرت، این عدد، نقشی اساسی دارد و تا یاران اصلی امام علیه السلام به این تعداد نرسد، امر ظهور محقق نخواهد شد. نکته لطیف‌تر آن که عدد ۳۱۳ به ابجد، نام مادر امام عصر علیه السلام یعنی نرجس علیها السلام نیز هست. (ن = ۵۰، ر = ۲۰۰، ج = ۳، س = ۶۰). در ضمن تعداد یاران پیامبر صلی الله علیه و آله در جنگ بدر نیز ۳۱۳ نفر بودند که این عدد، پیوند قیام امام مهدی علیه السلام با بعثت پیامبر صلی الله علیه و آله را نیز می‌رساند.

ز - احادیث مهدویت ابعاد بسیاری دارد که تفسیر بعضی از آنها کار دشواری است و یافتن مصداق یا درستی و انطباق آن با عقل و سنت، آسان نیست؛ از این رو دقت شده است احادیثی انتخاب شود که به تفسیر و توضیح نیازمند نباشد و فهم آن برای خوانندگان به آسانی امکان‌پذیر باشد.

در پایان از تمام دلسوزانی که درد دین دارند انتظار می‌رود در معرفی این کتاب به جوانان بکوشند و با اهدای آن به جویندگان حقیقت، گامی مثبت در معرفی و شناخت امام عصر علیه السلام بردارند، گامی که شاید ان شاء الله ما را به سرزمین ظهور برساند.

بر خود لازم می‌دانم که از مسؤولان محترم نشر جمال که به چاپ و نشر این اثر همت گماشتند، تقدیر و تشکر کنم. خداوند توفیق زیارت آن یار غایب از نظر را عطا فرماید و ما را از منتظران قدومش قرار دهد. آمین.

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا

عباس رحیمی

امام زمان (عج) در آیاتی چند از قرآن کریم

﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ﴾؛^۱ به تحقیق

در زبور بعد ذکر نوشتیم که بندگان صالح من، زمین را به ارث می‌برند.

﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ

الْمُشْرِكُونَ﴾؛^۲ او است خدایی که رسول خود را با دین حق به هدایت خلق فرستاد تا بر همه

ادیان تسلط و برتری یابد؛ هرچند مشرکان و کافران ناراضی و مخالف باشند.

﴿وَوَ تَرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ فَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ

الْوَارِثِينَ﴾؛^۳ اراده کردیم بر آنان که در زمین، ضعیف واقع شده‌اند منت گذاریم و آنها را پیشوایان

خلق قرار داده، وارث (ملک و جاه فرعونیان) گردانیم.

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا

اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَ لَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ

بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَ مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ

الْفَاسِقُونَ﴾؛^۴ خدا به کسانی که از شما بندگان ایمان آورد و نیکوکار گردد، وعده فرموده که در

زمین خلافت دهد، چنان‌که امت صالح پیامبران، جانشین پیشینیان خود شدند و علاوه بر خلافت،

دین پسندیده آنان را بر همه ادیان مسلط کند و به همه مؤمنان پس از خوف از دشمنان، ایمنی

کامل دهد که مرا به یگانگی، بی هیچ شرک و ریا پرستش کنند و بعد از آن، هرکس کافر شود در

حقیقت آنان فاسقان تبه‌کار هستند.

۱. سوره انبیا، آیه ۱۰۵.

۲. سوره توبه، آیه ۳۳.

۳. سوره قصص، آیه ۵.

۴. سوره نور، آیه ۵۵.

آینه اول امام شناسی

شناخت امام و رهبر در هر عصری یک تکلیف به شمار می آید تا هر کس اعمالی را که انجام می دهد با راهنمایی و ولایت امام و حجّت خدا باشد؛ از این رو کسی که در شناخت حجّت و امام عصر خود کوتاهی نماید دین او کامل نیست. در احادیث بسیاری، از جمله احادیث زیر به این موضوع توجّه داده شده است:

امام شناسی شرط اسلام

۱ ﴿رسول خدا ﷺ: مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مَيْتَةً جَاهِلِيَّةً. ۱﴾

هر کس بمیرد در حالی که امام زمان خود را شناخته باشد، به مرگ جاهلیت مرده است. (مرگ جاهلیت یعنی بدون اسلام و بدون دین؛ مانند کسانی که در زمان کفر می زیسته اند.)

مرگ عارفانه

۲ ﴿امام باقر علیه السلام: مَنْ مَاتَ وَ لَيْسَ لَهُ إِمَامٌ مَاتَ مَيْتَةً الْجَاهِلِيَّةِ وَ مَنْ مَاتَ وَ هُوَ عَارِفٌ لِإِمَامِهِ كَانَ كَمَنْ هُوَ مَعَ الْقَائِمِ فِي فُسْطَاطِهِ. ۲﴾

کسی که بمیرد و امام نداشته باشد، مرگ او مرگ جاهلیت است و کسی که بمیرد و امام خود را شناخته باشد، مانند کسی است که همراه قائم و در خیمه او باشد.

۱. بحار، ج ۸۹، ص ۲۳؛ اصول کافی، ج ۱، ص ۴۳۹.

۲. بحار، ج ۵۲، ص ۱۴۲.

کسی که نسبت به امر امامت شناخت داشته باشد و پیش از ظهور قائم بمیرد، پاداش کسی را دارد که در رکاب حضرت شهید شده است.

آنچه مهم است!

۹ ﴿امام صادق علیه السلام: اِعْرِفْ اِمَامَكَ فَإِنَّكَ إِذَا عَرَفْتَهُ لَمْ يَضُرَّكَ تَقَدَّمَ هَذَا الْأَمْرُ أَوْ تَأَخَّرَ.^۱

امام خود (مهدی) را بشناس که اگر امام خود را بشناسی (حاضر یا غایب بودنش برای تو تأثیر ندارد و) زود یا دیر شدن ظهور آن حضرت به تو زیان نمی‌رساند.

(بسیاری از شیعیان در زمان ائمه علیهم السلام چون تحت فشار شدید حکومت‌های ستمگر بودند در انتظار فرج و قیام مهدی بودند؛ از این رو از امامان می‌پرسیدند: آیا شما قائم هستید؟ قائم چه وقت می‌آید؟ همواره نوعی شتاب و عجله در برخی شیعیان وجود داشت. امامان نیز آن‌ها را متوجه وظیفه اصلی‌شان می‌ساختند که مهم، حفظ دین و شناخت امام است و زمان ظهور آن حضرت طبق مصالح خواهد بود و اجر و ثواب شما نیز محفوظ است؛ همانند آنان که زمان ظهور را درک می‌کنند).

زیر لوای مهدی علیه السلام

۱۰ ﴿امام صادق علیه السلام: اِعْرِفْ اِمَامَكَ ... وَ مَنْ عَرَفَ اِمَامَهُ ثُمَّ مَاتَ قَبْلَ أَنْ يَقُومَ ضَاحِبُ هَذَا الْأَمْرِ كَانَ بِمَنْزِلَةِ مَنْ كَانَ قَاعِدًا فِي عَسْكَرِهِ لَا بَلَّ بِمَنْزِلَةِ مَنْ كَانَ قَاعِدًا تَحْتَ لَوَائِهِ.^۲

امام خود را بشناس ... و کسی که امام خود را بشناسد و آن‌گاه پیش از قیام قائم بمیرد مانند کسی است که از لشکریان آن حضرت است؛ بلکه به منزله کسی است که زیر لوای آن حضرت نشسته است.

۱. همان، ج ۵۲، ص ۱۴۱.

۲. همان، ج ۱۴۲، ص ۵۲.

بشارت باد

۱۱) امام صادق علیه السلام: إِنَّ أَشَدَّ مَا يَكُونُ أَحَدُكُمْ إِغْتِبَاطًا بِمَا هُوَ فِيهِ مِنَ الدِّينِ لَوْ قَدْ صَارَ فِي حَدِّ الآخِرَةِ، فَإِذَا صَارَ فِي ذَلِكَ الْحَدِّ عَرَفَ أَنَّهُ قَدْ اسْتَقْبَلَ النَّعِيمَ وَ الْكِرَامَةَ مِنَ اللَّهِ وَ الْبُشْرَى بِالْجَنَّةِ وَ آمِنَ مَنْ كَانَ يَخَافُ وَ آيَقَنَ أَنَّ الَّذِي كَانَ عَلَيْهِ هُوَ الْحَقُّ وَ أَنَّ مَنْ خَالَفَ دِينَهُ عَلَى الْبَاطِلِ، وَ إِنَّهُ هَالِكٌ فَأَبْشِرُوا ثُمَّ أَبْشِرُوا.^۱

طولانی ترین زمانی که یکی از شما از دینی که داشته (اعتقاد به امامت) خوشحال می شود و لذت می برد هنگام مردن است، که نعمت ها و الطاف خداوند را می بیند و او را به بهشت بشارت می دهند و از تمام خوف ها در امان می شود و می داند و یقین کند که او بر حق بوده و مخالفان (غیر شیعه) او باطل و نگون بخت هستند. پس بشارت باد شما را، بشارت باد شما را!

یکی از دو نفر!

۱۲) امام صادق علیه السلام: لَوْ لَمْ يَبْقَ فِي الْأَرْضِ إِلَّا رَجُلَانِ كَانَ أَحَدُهُمَا الْإِمَامَ.^۲

اگر روی زمین جز دو نفر باقی نماند، بدون شک یکی از آن دو، امام و حجت خدا است (زیرا زمین هرگز از حجت خدا خالی نمی شود).

شهد شهادت

۱۳) امیر مؤمنان علیه السلام: ... فَإِنَّهُ مَنْ مَاتَ مِنْكُمْ عَلَى فِرَاشِهِ وَ هُوَ عَلَى مَعْرِفَةِ رَبِّهِ وَ حَقِّ رَسُولِهِ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ مَاتَ شَهِيداً وَ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَ اسْتَوْجَبَ ثَوَابَ مَا نَوَّاهُ مِنْ صَالِحِ عَمَلِهِ وَ قَامَتِ النَّبِيُّ مَقَامَ إِضْلَاتِهِ بِسَيْفِهِ فَإِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ مُدَّةً وَ أَجْلاً.^۳

کسی که با معرفت خدا و اهل بیت علیهم السلام در بستر بمیرد، شهید مرده است و اجر و پاداش او با خدا است و ثواب نیت خود را (جهاد در راه حضرت مهدی علیه السلام) برده است و نیت او جای

۱. همان.

۲. همان، ج ۲۳، ص ۲۲.

۳. همان، ج ۵۲، ص ۱۴۴ از نهج البلاغه.

شمشیر زدن در راه خدا را می‌گیرد و هر چیزی (از جمله ظهور حضرت) وقت و زمان مشخصی دارد که باید به آن برسد. (عجله نکنید).

کمال ایمان

۱۴ ﴿رسول خدا ﷺ: مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَلْقَى اللَّهَ وَ قَدْ كَمَلَ إِيمَانُهُ وَ حَسُنَ إِسْلَامُهُ فَلْيَتَوَلَّ الْحُجَّةَ صَاحِبَ الزَّمَانِ. ۱﴾

کسی که دوست دارد خدا را ملاقات کند در حالی که ایمانش کامل و اسلامش نیکو است باید ولایت حجت صاحب‌الزمان علیه السلام را قبول داشته باشد.

آرزوی پیامبر صلی الله علیه و آله

۱۵ ﴿رسول خدا ﷺ: وَ دَدْتُ أَنْ لَا أَمُوتَ حَتَّى أُدْرِكَ زَمَانَ الْمَهْدِيِّ. ۲﴾

دوست دارم نمیرم تا زمان مهدی علیه السلام را درک کنم.

نماز بی ولایت بی نمازی است

۱۶ ﴿امام باقر علیه السلام: أَمَا لَوْ أَنَّ رَجُلًا قَامَ لَيْلَةً وَ صَامَ نَهَارَهُ وَ تَصَدَّقَ بِجَمِيعِ مَالِهِ وَ حَجَّ ذَهْرَهُ وَ لَمْ يَعْرِفْ وَ لَا يَتَّوَلَّ لِلَّهِ فَيُؤَالِيَهُ وَ يَكُونُ جَمِيعُ أَعْمَالِهِ بِدِلَالَتِهِ إِلَيْهِ مَا كَانَ لَهُ عَلَى اللَّهِ جَلٌّ وَ عَزٌّ حَقٌّ وَ لَا كَانَ مِنْ أَهْلِ الْإِيمَانِ. ۳﴾

اگر شخصی تمام شب را به عبادت به سر برد و تمام روزها را روزه بگیرد و تمام اموال خود را صدقه دهد و تمام سال‌ها به حج رود، اما ولی خدا و ولایت او را نشناسد به گونه‌ای که ولایت او را بپذیرد و همه کارهایش را با راهنمایی او انجام بپذیرد، برای عبادت خود بر خداوند هیچ حقی نخواهد داشت و اهل ایمان نخواهد بود.

۱. اربعین حدیث، ص ۴.

۲. معجم، ج ۴، ص ۳۲۶.

۳. کافی، ج ۳، ص ۱۹.

تجدید عهد با امام علیه السلام

۱۷ ﴿امام باقر علیه السلام : إِنَّمَا أَمَرَ النَّاسُ أَنْ يَأْتُوا هَذِهِ الْأَخْجَارَ ثُمَّ يَأْتُونَا فَيُخْبِرُونَا بِوَلَايَتِهِمْ وَ يُعْرِضُوا عَلَيْنَا نَصْرَهُمْ.^۱

علت این که مردم مأمور شدند به حج بیایند و گرد سنگ‌های کعبه طواف کنند این است که پس از اعمال حج به مدینه نزد ما بیایند و به ما اعلام ولایت کنند و نیز آمادگی خود را برای یاری رساندن ما اعلام کنند. (در عصر حضور امام، لازم بود که حاجی‌ها پس از انجام اعمال حج به مدینه سفر کنند و به محضر امام برسند و ضمن تجدید بیعت با امام، مسائل و احکام خود را بپرسند و رابطه خویش را با حجت خدا تجدید و تقویت نمایند).

آینه دوم ولادت صاحب الزمان

ولادت پنهان

از آن جا که حضرت ولی عصر علیه السلام دشمنان فراوانی داشتند و باید از شرّ آنان در امان می ماندند، خداوند ولادت او را پنهان داشت و کسی از ولادت او باخبر نشد و هنگامی که متولد شد، پدر بزرگوارشان، امام را جز به خواص به کس دیگر نشان ندادند. حدیث زیر اشاره به مخفی بودن ولادت امام زمان علیه السلام دارد. اهل سنت با این که به مهدی علیه السلام اعتقاد دارند، ولی ولادت او را باور ندارند و معتقدند که او در آینده متولد خواهد شد.

۱۸) امام صادق علیه السلام : صَاحِبُ هَذَا الْأَمْرِ تُخْفَى وِلَادَتُهُ عَلَى هَذَا الْخَلْقِ لِيَلَّا يَكُونَ لِأَحَدٍ فِي عُنُقِهِ بَيْعَةٌ إِذَا خَرَجَ وَ يُضْلِحُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَمْرَهُ فِي لَيْلَةٍ وَاحِدَةٍ.^۱

ولادت صاحب الامر بر خلائق پنهان می شود تا بیعت کسی برگردن او نباشد و خداوند امر خروج او را در یک شب آماده می سازد.

عقیقه برای گل نرگس

۱۹) امام عسکری علیه السلام پس از ولادت حضرت مهدی علیه السلام چهار گوسفند برای ابراهیم دفتردار خودشان فرستاد و نوشتند : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ عَقٌّ هَذِهِ عَنْ ابْنِي مُحَمَّدٍ الْمَهْدِيِّ وَ كُلُّ هُنَّاكَ وَ أَطْعِمْ مَنْ وَجَدْتَ مِنْ شِيعَتِنَا.^۲

۱. اکمال الدین ، ص ۴۲۷.

۲. بحار ، ج ۵۱ ، ص ۲۸.

به نام خدا، این گوسفندان را برای فرزندم مهدی عقیقه کن و از آن خود بخور که گوارایت باد و به شیعیان ما نیز بخوران (و در بعضی احادیث آمده که حضرت گوسفند زیادی برای فرزندش عقیقه نمود).^۱

معرفی نوزاد یا جشن تولد

۲۰) امام عسکری علیه السلام سعی داشت نوزاد را به افراد مورد اعتماد معرفی نماید که شکی برای آن‌ها باقی نماند و در مواردی این معرفی با احتیاط کامل انجام گردید. از جمله چهل نفر از خواص را به منزل خود فراخواند و چون همگی جمع شدند نوزاد و عزیز خود را به آنان نشان داد و فرمود: هَذَا إِمَامُكُمْ مِنْ بَعْدِي وَ خَلِيفَتِي عَلَيْكُمْ. أَطِيعُوهُ وَ لَا تَتَفَرَّقُوا مِنْ بَعْدِي فَتَهْلُكُوا فِي أَدْيَانِكُمْ....^۲

این امام شما پس از من و خلیفه من بر شما است. از او فرمان برید و پس از من دچار تفرقه نشوید که دینتان بر باد می‌رود.

مؤده میلاد

۲۱) مرحوم کلینی از امام عسکری علیه السلام نقل کرده است: که پس از آن که نرجس باردار شد امام فرمودند: سَتَخْمَلِينَ ذَكَرًا وَ إِسْمُهُ مُحَمَّدٌ وَ هُوَ الْقَائِمُ بَعْدِي.^۳ به زودی صاحب فرزندی خواهی شد که نام او «محمد» و قائم بعد از من خواهد بود.

نیمه شعبان

۲۲) امام عسکری علیه السلام (شب نیمه شعبان به عمه خود): سَيَظْهَرُ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ الْحُجَّةُ وَ هُوَ حُجَّةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ.^۴

۱. اکمال الدین، ص ۴۰۸.

۲. الانوار المضيئة، ص ۱۲۴.

۳. بحار، ج ۲، ص ۵۱.

۴. همان.

(امشب نزد ما بمان؛ زیرا) امشب حجت خدا در زمین آشکار خواهد شد.

امام پس از من

۲۳ ﴿ابو غانم خادم می گوید: پسری برای امام عسکری علیه السلام به دنیا آمد که نام او را محمد گذاشت و او را روز سوم به یاران مورد اعتماد خویش معرفی کرد و فرمود: هَذَا صَاحِبُكُمْ مِنْ بَعْدِي وَ خَلِيفَتِي عَلَيْكُمْ وَ هُوَ الْقَائِمُ ...^۱

«این نوزاد پس از من امام شما است، او خلیفه و جانشین من پس از من است، او است که پس از انتظار، قیام می کند و زمین را پر از عدل و داد می نماید.»

آینه سوم نام مبارک حضرت

نام آن بزرگوار را رسول خدا ﷺ انتخاب نمود و فرمود: او همانم من است. به همین جهت امام حسن عسکری علیه السلام نام ایشان را محمد نهاد ولی بیشتر، از القاب آن حضرت استفاده می شود چنان که در احادیث زیر آمده است.

مهدی و قائم

۲۴) سید خراسانی از امام صادق علیه السلام پرسید: آیا مهدی و قائم یکی است؟ ایشان فرمودند: الْمَهْدِيُّ وَالْقَائِمُ وَاحِدٌ. سُمِّيَ الْمَهْدِيُّ لِأَنَّهُ يَهْدِي إِلَى كُلِّ أَمْرٍ خَفِيٍّ وَ سُمِّيَ الْقَائِمُ لِأَنَّهُ يَقُومُ بَعْدَ مَا يَمُوتُ ذِكْرُهُ إِنَّهُ يَقُومُ بِأَمْرٍ عَظِيمٍ.^۱

آری مهدی و قائم یکی است، او را مهدی نامیدند؛ زیرا به امور مخفی و ناشناخته دعوت می کند (مردم را به آنچه نمی دانند و برایشان پنهان است هدایت می کند) و قائم می نامند؛ زیرا پس از آن که فراموش می شود، برای یک کار بزرگ (انقلاب جهانی و عدالت عالم گیر) قیام می کند.

امام منتظر

۲۵) امام رضا علیه السلام: سُمِّيَ الْمُتَنَتِّرُ لِأَنَّ لَهُ غَيْبَةً تَكْثُرُ أَيَّامُهَا وَ يَطُولُ أَمْدُهَا فَيَتَنَتَّرُ خُرُوجَهُ الْمُخْلِصُونَ وَ يُنْكِرُهُ الْمُزْتَابُونَ وَ يَسْتَهْزِئُ بِذِكْرِهِ الْجَاهِدُونَ وَ يَكْثُرُ فِيهَا الْوَقَاتُونَ وَ يَهْلِكُ فِيهَا الْمُسْتَعْجِلُونَ وَ يَنْجُو فِيهَا الْمُسْلِمُونَ.^۲

علت این که حضرت مهدی را «منتظر» می گویند این است که او غیبتی طولانی در پی دارد که بندگان خالص، انتظارش را می کشند و اهل شک و تردید او را انکار می کنند، اهل کفر او را

۱. همان، ج ۵۱، ص ۳۰.

۲. همان.

مسخره می‌کنند و تعداد کسانی که وقت ظهورش را تعیین می‌کنند بسیار می‌شود و عجله کنندگان، هلاک می‌گردند و تسلیم شوندگان، نجات می‌یابند.

حجت آل محمد علیهم‌السلام

بی‌گمان نام حضرت، «محمد» و کنیه پدر ایشان «ابومحمد» است و مهدی، منتظر، قائم و صاحب‌الزمان، القاب حضرت هستند؛ البته در بعضی روایات از جمله آنچه در زیر می‌آید از بردن نام خاص «محمد» نهی شده است. برخی از صاحب‌نظران معتقدند که این نهی، مخصوص زمان خاصی بوده که ذکر نام، جان امام عصر را به خطر می‌انداخته است؛ ولی در عصر حاضر برای بردن نام وی مانعی وجود ندارد. ولی به نظر حقیر، بهتر است از همان القاب استفاده شود و از بردن نام ایشان خودداری گردد؛ زیرا ممکن است ابتدا نام جدشان علیهم‌السلام به ذهن آید و شاید هم حکمت نهی از بردن نام، چیز دیگر باشد نه فقط احساس خطر.

۲۶ ﴿امام حسن عسکری علیه‌السلام : ... إِنَّكُمْ لَا تَرَوْنَ شَخْصَهُ وَلَا يَجِلُّ لَكُمْ ذِكْرُهُ بِأَسْمِهِ.

شخص مهدی را نمی‌بینید و جایز نیست که (در زمان غیبت) او را با نام صدا بزنید. سوال شد: پس چگونه او را صدا بزنیم؟ فرمودند: قُولُوا: الْحُجَّةُ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ سَلَامٌ.^۱

بگویید: «حجت آل محمد علیهم‌السلام».

یادکن و نام مبر

۲۷ ﴿در نامه‌ای از امام عصر علیه‌السلام آمده است: مَنْ سَمَانِي فِي مَجْمَعٍ مِنَ النَّاسِ بِأَسْمِي فَقَلْبِي لَعْنَةُ اللَّهِ.^۲

۱. همان.

۲. همان، ص ۳۳.

هرکس در مجامع عمومی مرا به اسم صدا زند، لعنت خداوند بر او باد.

هم‌نام رسول خدا ﷺ

۲۸ ﴿امام باقر علیّه السلام: الْقَائِمُ هُوَ الَّذِي يَخْفَى عَلَى النَّاسِ وَلَا دُتُّهُ وَيَغِيبُ عَنْهُمْ شَخْصُهُ وَ يَحْرُمُ عَلَيْهِمْ تَسْمِيَتُهُ وَ هُوَ سَمِيَّ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَ كُنْيَتُهُ ۱﴾

قائم ما آن کسی است که ولادتش مخفی، از نظرها غایب و بردن نامش حرام است. او، هم‌نام و هم‌کنیه رسول خدا ﷺ است.

آینه چهارم ویژگی های فردی

مسئله مهدویت در نظام جهان بسیار مهم و سرنوشت ساز است و از آن جا که امکان ادعای دروغ و لوث شدن موضوع وجود داشت، از سوی شخص پیامبر (و امامان معصوم علیهم السلام) تمام ویژگی های فردی، اجتماعی، خانوادگی و حکومتی مهدی علیه السلام بیان گردیده تا کسی نتواند ادعای دروغ در این باره داشته باشد و اگر کسی ادعا کرد سریع رسوا شود.

احادیث زیر نمونه ای از بیان آن ویژگی ها است:

از علی تا مهدی

﴿ ۲۹ ﴾ رسول خدا صلی الله علیه و آله: الْأَئِمَّةُ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ أَوْلَهُمْ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَ آخِرُهُمُ الْقَائِمُ.^۱

امامان پس از من دوازده نفر هستند؛ اول آنها علی بن ابی طالب علیه السلام و آخر آنها قائم علیه السلام است.

ستاره درخشان

﴿ ۳۰ ﴾ پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: الْعَهْدِيُّ رَجُلٌ مِنْ وُلْدِي لَوْنُهُ لَوْنُ عَرَبِيٍّ وَ جِسْمُهُ جِسْمُ إِسْرَائِيلِيٍّ عَلَيَّ خَدُّهُ الْأَيْمَنُ خَالٌ كَأَنَّهُ كَوَّكَبٌ دُرِّيٌّ...^۲

مهدی از نسل من است، رنگ چهره او رنگ عربی و جسم او جسم اسرائیلی است (به معنای تنومندی و قوی بودن)، بر گونه راست او خالی است که چون ستاره می درخشد و....

۱. کمال الدین، ص ۲۵۹.

۲. بحار، ج ۵۱، ص ۸۰.

سربازی محمد ﷺ

۳۱) امام صادق علیه السلام: يُخْرِجُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى مِنْ صُلْبِهِ (مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ) تَكْمِلَةَ اثْنَيْ عَشَرَ إِمَاماً مَهْدِيّاً اخْتَصَّهُمُ اللَّهُ بِكَرَامَتِهِ وَ أَحَلَّهُمْ دَارَ قُدْسِهِ الْمُشْتَظَرِّ لِثَلَاثِي عَشَرَ كَالشَّاهِرِ سَيْفُهُ بَيْنَ يَدَيْ رَسُولِ اللَّهِ يَدْبُ عَنْهُ.^۱

خداوند از صلب موسی بن جعفر، دوازدهمین امام (مهدی علیه السلام) را بیرون می آورد، خدا آنها را به کرامت خود مخصوص گردانیده و در خانه مقدس خود (بهشت) سکنی داده است. کسی که منتظر امام دوازدهم باشد مانند کسی است که با شمشیر برهنه اش در رکاب رسول خدا صلی الله علیه و آله جهاد می کند.

سلام ای جان جانان

۳۲) امام باقر علیه السلام: إِنَّ الْعِلْمَ بِكِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ سُنَّةِ نَبِيِّهِ يَنْبُتُ فِي قَلْبِ مَهْدِيْنَا كَمَا يَنْبُتُ الزَّرْعُ عَلَى أَحْسَنِ نَبَاتِهِ، فَمَنْ بَقِيَ مِنْكُمْ حَتَّى يَرَاهُ فَلْيَقُلْ حِينَ يَسْرَاهُ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ وَ مَعْدَنَ الْعِلْمِ وَ مَوْضِعَ الرِّسَالَةِ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا بَقِيَّةَ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ.^۲

علم به کتاب خدا و سنت رسول خدا صلی الله علیه و آله در قلب مهدی ما می روید، چنان که روی زمین حاصل خیز گیاهان به شکل زیبایی می روید. پس هرکس از شما زنده ماند و مهدی را درک کرد هرگاه او را دید بگوید: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ....

جوان قدرتمند

۳۳) امام رضا علیه السلام: إِنَّ الْقَائِمَ هُوَ الَّذِي إِذَا خَرَجَ كَانَ فِي سِنِّ الشُّيُوخِ وَ مَنْظَرِ الشَّبَابِ قَوِيّاً فِي بَدَنِهِ حَتَّى لَوْ مَدَّ يَدَهُ إِلَى أَعْظَمِ شَجَرَةٍ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ لَقَلَعَهَا وَ يَكُونُ مَعَهُ عَصَى مُوسَى وَ خَاتَمُ سُلَيْمَانَ.^۳

۱. همان.

۲. همان، ج ۵۲، ص ۲۱۸.

۳. همان، ص ۳۲۲.

قائم علیه السلام آن کسی است که وقتی قیام می‌کند در سن بزرگسالان و در قیافه جوانان است. او از نظر بدنی چنان قوی و قدرتمند است که اگر اراده کند، بزرگ‌ترین درخت روی زمین را می‌تواند از جا برکند، عصای موسی و انگشتر سلیمان نیز همراه او است.

زره رسول خدا صلی الله علیه و آله بر تن

۳۴) امام صادق علیه السلام: كَأَنِّي بِالْقَائِمِ عَلِي نَجْفِ الْكُوفَةِ وَقَدْ لَبَسَ دِرْعَ رَسُولِ اللَّهِ صلی الله علیه و آله.^۱
گویا قائم را می‌بینم که در نجف کوفه زره پیامبر صلی الله علیه و آله را پوشیده است....

یادگار انبیا علیهم السلام

۳۵) امام رضا علیه السلام - درباره مهدی علیه السلام می‌فرماید: - أَلْزَابِعُ مِنْ وُلْدِي ابْنُ سَيِّدَةِ الْأَمَاءِ يُطَهِّرُ اللَّهُ بِهِ الْأَرْضَ مِنْ كُلِّ جَوْرٍ وَ يُقَدِّسُهَا مِنْ كُلِّ ظُلْمٍ وَ هُوَ الَّذِي يَشْكُ النَّاسُ فِي وِلَادَتِهِ ....^۲

فرزند چهارم من (مهدی) فرزندی بهترین زنان است که خداوند، زمین را به وسیله او از هر جور و ظلمی پاک می‌سازد. او کسی است که برخی مردم در ولادتش تردید می‌کنند و....

همچون پیامبران

۳۶) امام موسی بن جعفر علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَدَارَ لِقَائِمٍ مِّنَا ثَلَاثَةً ... قَدَّرَ مَوْلِدَهُ تَقْدِيرَ مَوْلِدِ مُوسَى وَ غَيْبَتَهُ غَيْبَةَ عِيسَى وَ إِطِائَةَ نُوحٍ وَ طَوْلَ عُمَرِ الصَّالِحِ الْخَضِرِ.^۳

خداوند نشانه‌ها و آثار چند پیامبر را در قائم ما قرار داده است؛ پنهان بودن ولادتش از موسی علیه السلام، غیبتش از عیسی علیه السلام، دیر قیام کردنش از نوح و طول عمرش از بنده صالح خدا حضرت خضر علیه السلام است.

۱. همان، ج ۵۲، ص ۳۲۸.

۲. همان، ج ۵۲، ص ۱-۳۲۲.

۳. دلائل الامامة، ص ۲۶۰.

نشان از پنج پیامبر

﴿ ۳۷ ﴾ امام باقر علیه السلام : فِي الْقَائِمِ سُنَنُ الْمُرْسَلِينَ ؛ أَمَّا سُنَّةٌ مِنْ يُونُسَ فَرُجُوْعُهُ شَابًا مَعَ كَبِيرِ سِنِّهِ وَ سُنَّةٌ مِنْ يُوسُفَ فَالْغَيْبَةُ مِنْ خَاصَّةٍ وَ عَامَّةٍ وَ سُنَّةٌ مِنْ مُوسَى فَدَوَامُ خَوْفِهِ وَ خِفَاءُ وَ لَادَتِهِ وَ أَمَّا سُنَّةٌ مِنْ عِيسَى فَاخْتِلَافٌ مَنِ اخْتَلَفَ فِيهِ حَتَّى قَالَتْ طَائِفَةٌ مَا وُلِدَ وَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ قَالَتْ : قُتِلَ وَ صُلِبَ وَ سُنَّةٌ مِنْ جَدِّهِ الْمُصْطَفَى فَتَجْرِيدُهُ بِالسَّيْفِ وَ قَتْلُهُ أَعْدَاءَ اللَّهِ وَ الطَّوَاغِيَتِ ...^۱

حضرت مهدی علیه السلام نشانه‌هایی از چند پیامبر دارد:

۱. نشان از حضرت یونس علیه السلام : با این که سالخورده است، اما هنگام بازگشت به سوی قومش جوان می‌شود.
۲. نشان از حضرت یوسف علیه السلام : به گونه‌ای پنهان شده است که هیچ‌کس از جای او خبر ندارد.
۳. نشان از حضرت موسی علیه السلام : تداوم ترس و پنهان بودن ولادت.
۴. نشان از حضرت عیسی علیه السلام : اختلاف مردم درباره او به گونه‌ای است که نمی‌دانند مرده است، یا زنده، یا اصلاً به دنیا نیامده است؟
۵. نشان او از جدش محمد مصطفی صلی الله علیه و آله : قیام او با شمشیر و نابود کردن دشمنان خدا و طاغوت‌های زمان.

خال سیاه

﴿ ۳۸ ﴾ امام علی علیه السلام : الْمَهْدِيُّ أَكْثَرُ النَّاسِ عِلْمًا وَ جِلْمًا وَ عَلَى خَدِّهِ الْأَيْمَنِ خَالٌ أَسْوَدٌ وَ هُوَ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ علیه السلام .^۲

مهدی در دانش و حلم از همه مردم داناتر و بردبارتر است و روی گونه راستش یک خال سیاه قرار دارد و او از فرزندان امام حسین علیه السلام است.

۱. همان، ص ۳۲؛ اکمال‌الدین، ص ۳۸۸.

۲. المهدی الموعود المنتظر، ج ۱، ص ۲۹۳.

شوق خدمت

۳۹ امام صادق علیه السلام: لَوْ أَدْرَكْتُهُ لَخَدَّمْتُهُ أَيَّامَ حَيَاتِي.^۱
اگر مهدی را درک می‌کردم، تمام عمر به او خدمت می‌کردم.

آینه پنجم پدران، اجداد و شمایل

نسب حضرت مهدی علیه السلام، نسبی درخشان، معروف و نزد همه فرقه‌های مسلمانان مشخص است. همچنین در تورات و انجیل نیز معلوم است به گونه‌ای که هیچ‌کس نمی‌تواند آن را رد یا ادعای واهی در مورد آن بکند و ده‌ها حدیث از شیعه و سنی نقل شده است که او را از نسل پیامبر صلی الله علیه و آله، از اولاد فاطمه علیها السلام، از حسین و از نسل امامان پاک و معصوم علیهم السلام دانسته‌اند و تمام اجداد او تا برسد به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله شناخته شده‌اند.

فرزند علی علیه السلام

۴۰ ﴿رَسُولُ خِذَاكَ صلی الله علیه و آله: إِنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ علیه السلام إِمَامُ أُمَّتِي وَ خَلِيفَتِي عَلَيْهَا مِنْ بَعْدِي وَمِنْ وُلْدِهِ الْقَائِمُ الْمُنْتَظَرُ الَّذِي يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا... ۱

علی بن ابی طالب علیه السلام پیشوای امت و خلیفه من بر امت پس از من خواهد بود و فرزندم قائم منتظر علیه السلام که زمین را پر از عدل و داد می‌کند از فرزندان علی علیه السلام است.

از نسل حسین علیه السلام

۴۱ ﴿إِمَامُ حَسَنِ علیه السلام: الْأَيُّمَةُ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ إِثْنَا عَشَرَ تِسْعَةً مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ علیه السلام وَ فِيهِمْ مَهْدِيُّ هَذِهِ الْأُمَّةِ. ۲

امامان بعد از رسول خدا صلی الله علیه و آله دوازده نفرند که نه نفر آنان از فرزندان امام حسین علیه السلام هستند و مهدی این امت نیز از آنها است.

۱. المعجم، ج ۴، ص ۱۸.

۲. منتخب الاثر، ص ۲۶.

شبيه حضرت رسول ﷺ

﴿ ۴۲ ﴾ رسول خدا ﷺ: الْمَهْدِيُّ مِنْ وَوُلْدِي إِسْمُهُ إِسْمِي وَكُنْيَتُهُ كُنْيَتِي أَشْبَهُ النَّاسِ بِي خُلُقًا وَخُلُقًا.^۱

مهدي از فرزندان من است، نام او نام من و كنيه او كنيه من و از نظر جسم و شمایل و خلق و خوی، شبيه‌ترین مردم به من است.

آينه روی ماه

﴿ ۴۳ ﴾ رسول خدا ﷺ: مَهْدِيَّ أُمَّتِي أَشْبَهُ النَّاسِ بِي فِي شَمَائِلِهِ وَ أَقْوَالِهِ وَ أَفْعَالِهِ.^۲
مهدي امت من، از نظر شمایل و گفتار و كردار شبيه‌ترین مردم به من است.

او خواهد آمد

﴿ ۴۴ ﴾ رسول خدا ﷺ: لَا تَذْهَبُ الدُّنْيَا حَتَّى يَلِيَ أُمَّتِي رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يُقَالُ لَهُ مَهْدِيٌّ.^۳
دنيا به پايان نرسد تا آن‌كه مردی از خاندان من كه مهدي نام دارد امر امت مرا به دست گیرد.

طاووس بهشتیان

﴿ ۴۵ ﴾ رسول خدا ﷺ: الْمَهْدِيُّ طَاوُؤُسُ أَهْلِ الْجَنَّةِ عَلَيْهِ جَلَابِيبُ النُّورِ.^۴
حضرت مهدي عليه السلام طاووس اهل بهشت است و هاله‌ای از نور او را احاطه کرده است. (این جمله ناظر به زیبایی و حسن جمال حضرت است.)

بیدار دل

﴿ ۴۶ ﴾ امام رضا عليه السلام درباره اوصاف حضرت مهدي عليه السلام فرمودند: ... يَكُونُ أَعْلَمَ النَّاسِ وَ أَحْلَمَ النَّاسِ، وَ أَحْكَمَ النَّاسِ وَ أَشْخَى النَّاسِ وَ أَغْبَدَ النَّاسِ ... تَنَامُ

۱. اعلام الوری، ج ۱، غیبت.

۲. مکیال المکارم، ج ۱، ص ۳۷.

۳. الغیبت، ص ۱۸۲.

۴. بحار، ج ۵۱، ص ۹۰.

عَيْنُهُ وَلَا يَنَامُ قَلْبُهُ وَ يَكُونُ مُحَدَّثًا وَ يَكُونُ دُعَاؤُهُ مُسْتَجَابًا ...^۱

حضرت مهدی علیه السلام داناترین، بردبارترین، حکیم‌ترین، بخشنده‌ترین و عابدترین مردمان است. دیدگانش به خواب می‌رود ولی دلش همیشه بیدار است. فرشتگان با او سخن می‌گویند و دعایش مستجاب است ...

افتخار فاطمه علیها السلام

۴۷ ﴿ پیامبر صلی الله علیه و آله هنگام رحلت به فاطمه علیها السلام می‌فرماید: وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا بُدَّ لِهَذِهِ الْأُمَّةِ مِنْ مَهْدِيٍّ وَ هُوَ وَ اللَّهُ مِنْ وُلْدِكَ ...^۲

این امت ناگزیر از مهدی است و به خدا قسم او از فرزندان تو است.

زیباتر از ماه

۴۸ ﴿ امیر مؤمنان علیه السلام: هُوَ شَابٌّ مَرْبُوعٌ، حَسَنُ الْوَجْهِ، حَسَنُ الشَّعْرِ، يَسِيلُ شَعْرُهُ عَلَى مَنْكَبَيْهِ وَ نُورٌ وَ جِهَةٌ يَغْلُو سَوَادَ لِحْيَتِهِ وَ رَأْسِهِ ...^۳

حضرت مهدی علیه السلام جوانی باطراوت، خوش‌سیما و نیکوموی است، چنان‌که موهای سرش بر دو شانه‌اش سرازیر است و نور چهره‌اش بر سیاهی موی سر و صورتش برتری دارد.

سلالة حسین علیه السلام

۴۹ ﴿ امام علی علیه السلام نظری به حسین علیه السلام انداخت و فرمود: إِنَّ ابْنِي هَذَا سَيِّدٌ كَمَا سَمَّاهُ رَسُولُ اللَّهِ سَيِّدًا وَ سَيُخْرِجُ اللَّهُ مِنْ صُلْبِهِ رَجُلًا بِاسْمِ نَبِيِّكُمْ يَشْبَهُهُ فِي الْخَلْقِ وَ الْخُلُقِ ...^۴

این فرزندم آقا است، همان‌گونه که رسول خدا صلی الله علیه و آله او را آقا و سید خواندند و به زودی از نسل او مردی به دنیا می‌آید که در تمام صفات و شمایل به رسول خدا صلی الله علیه و آله شباهت دارد و نامش نام پیامبرتان است.

۱. الزام الناصب، ص ۹.

۲. بحار، ج ۵۱، ص ۶۷.

۳. همان، ص ۳۶.

۴. همان، ص ۴۰.

جانشین صالح

۵۰ ﴿ امام رضا علیه السلام فرمودند: الْخَلْفُ الصَّالِحُ مِنْ وُلْدِ أَبِي مُحَمَّدٍ حَسَنِ ابْنِ عَلِيٍّ وَ هُوَ صَاحِبُ الزَّمَانِ وَ هُوَ الْمَهْدِيُّ ^۱.

خلف صالح، از فرزندان ابومحمد حسن بن علی عسکری علیه السلام است. او صاحب الزمان است و او حضرت مهدی علیه السلام است.

حاکمان زمین

۵۱ ﴿ امام علی علیه السلام : در باره آیه ﴿ وَ نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ ... ﴾ فرمود: ^۲ هُمْ آلُ مُحَمَّدٍ يَنْعَثُ اللَّهُ مَهْدِيَّهُمْ بَعْدَ جُهْدِهِمْ فَسَيَعِزُّهُمْ وَ يَذَلُّ عَدُوَّهُمْ ^۳.

مقصود از این آیه که فرمود: ما اراده کردیم که مستضعفان را در زمین حاکم سازیم ... خاندان محمد صلی الله علیه و آله هستند که خداوند مهدی آنان را می فرستد و آل محمد را عزیز و دشمنانشان را خوار می سازد.

فرزند زهرا علیها السلام

۵۲ ﴿ پیامبر صلی الله علیه و آله : الْمَهْدِيُّ مِنْ عِشْرَتِي مِنْ وُلْدِ فَاطِمَةَ ^۴.
مهدی علیه السلام از خاندان من و از فرزندان فاطمه علیها السلام است.

حضور مهدی علیه السلام

۵۳ ﴿ رسول خدا صلی الله علیه و آله : وَمِنَّا وَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ مَهْدِيُّ هَذِهِ الْأُمَّةِ يُصَلِّي خَلْفَهُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ.

۱. همان، ص ۴۳.

۲. سوره قصص، آیه ۵.

۳. بحار، ج ۵۱، ص ۵۴.

۴. همان، ص ۷۵.

به خدای یکتا و یگانه قسم! مهدی این امت از ما است، همان که عیسی علیه السلام پشت سر او نماز می خواند، (سپس سه بار دست خود را روی شانه حسین علیه السلام زدند و فرمودند: مهدی از نسل این آقا است).

از شریفزادگان است

﴿۵۴﴾ امام موسی بن جعفر علیه السلام: لَا يَكُونُ الْقَائِمُ إِلَّا إِمَامٌ ابْنُ إِمَامٍ وَ وَصِيُّ بَنٍ وَ وَصِيٍّ.^۱
قائم علیه السلام نیست مگر کسی که امام، فرزند امام و وصی فرزند وصی باشد. (یعنی هرکس نمی تواند ادعای آن مقام عالی را بکند).

بزرگان بهشت

﴿۵۵﴾ رسول خدا صلی الله علیه و آله: نَحْنُ بَنُو عَبْدِ الْمُطَّلَبِ أَهْلُ الْجَنَّةِ: أَنَا وَ أَخِي عَلِيٌّ وَ عَمِّي حَمْزَةُ وَ جَعْفَرُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ وَ الْمَهْدِيُّ.^۲
ما فرزندان عبدالمطلب، بزرگان اهل بهشتیم؛ یعنی من و برادرم علی علیه السلام و عمویم جعفر و حمزه و حسن و حسین و مهدی علیه السلام.

خونخواه پدر

﴿۵۶﴾ امام حسین علیه السلام: ضَاحِبُ هَذَا الْأَمْرِ الطَّرِيدُ الشَّرِيدُ الْمَوْتُورُ بِأَبِيهِ يَضَعُ سَيْفَهُ عَلَيَّ غَائِقِهِ ثَمَانِيَةَ أَشْهُرٍ.^۳
صاحب حکومت جهانی آن دور افتاده فراری (از دشمنان) است که به خونخواهی پدرش قیام کند و هشت ماه سلاح بر زمین نگذارد (تا زمین را از لوٹ بدخواهان پاک کند).

۱. همان، ص ۳۴.

۲. همان، ص ۸۳.

۳. کمال الدین، ج ۱، ص ۳۱۸.

مهدی فقط از ماست

﴿۵۷﴾ امام علی علیه السلام: الْمَهْدِيُّ مِنَّا فِي آخِرِ الزَّمَانِ لَمْ يَكُنْ فِي أُمَّةٍ مِنَ الْأُمَمِ مَهْدِيٌّ يُنْتَظَرُ
غَيْرُهُ.^۱

مهدی آخرالزمان از ما است و در هیچ امتی، مهدی دیگری نبوده که منتظرش باشند به جز
مهدی علیه السلام ما.

آینه ششم مسئله غیبت

بی‌گمان یکی از ویژگی‌های حضرت مهدی، مسئله غیبت است که آن‌هم دو گونه است: کوتاه‌مدت و بلندمدت. کوتاه مدت همان دوران نمایندگان چهارگانه است که حضرت از همان لحظه ولادت و بلکه از زمان حمل مادرش در غیبت بوده و جز عده کمی، کسی از حال و مکان ایشان آگاه نبوده و آن از سال ۲۵۵ هجری به بعد است؛ ولی از سال رحلت پدرش (۲۶۰ هجری) غیبت صغرا آغاز و تا فوت آخرین نایب خاص ایشان (۳۲۹ ه.ق) به مدت ۶۹ سال ادامه داشت و از آن تاریخ، غیبت کبری یا طولانی آغاز شد.

فلسفه غیبت در احادیث بعدی گفته خواهد شد و اجمال آن این است که اگر حضرت غایب نمی‌شدند مانند اجدادشان کشته می‌شدند؛ ولی این‌گونه مقدر شده است که حضرت، حکومت جهانی تشکیل دهد و زمین را از عدالت پر سازد و بر مردم به‌ویژه معتقدان به آن حضرت لازم است که صبر، حفظ ایمان، دعا، انتظار، عمل به وظیفه و زمینه‌سازی برای ظهور آن حضرت را پیش گیرند. فقط خدا زمان ظهور را می‌داند و هرگاه به صلاح باشد، خداوند ظرف یک شب تمام مقدمات ظهور را فراهم می‌کند. اکنون به احادیث غیبت توجه کنید:

ایمان به غیبت

۵۸) امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه شریفه: «يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ...»^۱ فرمود: مَنْ أَقَرَّ بِقِيَامِ الْقَائِمِ أَنَّهُ حَقٌّ....

ایمان به غیب؛ یعنی اقرار به این که قیام قائم، به حق است.^۲

آغاز غیبت کبری

۵۹) امام عصر به آخرین نایب خود مرقوم فرمودند: يَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ السَّمْرِيِّ! اِسْمَعِ اعْظَمَ اللهُ اجْرَ اِخْوَانِكَ فَيْكَ! فَإِنَّكَ مَيِّتٌ مَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ سِتَّةِ أَيَّامٍ فَاجْمَعْ أَمْرَكَ وَ لَا تُوصِ إِلَى أَحَدٍ يَقُومُ مَقَامَكَ بَعْدَ وَفَاتِكَ فَقَدْ وَقَعَتِ الْغَيْبَةُ التَّامَّةُ، فَلَا ظُهُورَ إِلَّا بَعْدَ إِذْنِ اللهِ وَ ذَلِكَ بَعْدَ طُولِ الْأَمَدِ وَ قَسْوَةِ الْقُلُوبِ وَ اِمْتِلَاءِ الْأَرْضِ جَوْرًا.^۳

ای علی بن محمد! تو تا شش روز دیگر خواهی مُرد، پس کارهای خود را انجام بده و به کسی وصیت نکن که جانشین تو شود؛ زیرا غیبت کبری واقع شده و ظهوری نیست، مگر به اذن خداوند و پس از مدتی طولانی، زمانی که قساوت در دل‌ها افتد و جهان از جور و ستم پر شود.

حضور در موسم حج

۶۰) امام صادق علیه السلام: يَفْقِدُ النَّاسُ إِمَامَهُمْ يَشْهَدُ الْمَوْسِمَ فَيَرَاهُمْ وَ لَا يَرَوْنَهُ.^۴

مردم، امام خود را نیابند، پس امام در مراسم حج حاضر می‌شود و مردم را می‌بینند؛ ولی آنها امام علیه السلام را نمی‌بینند.

(امام عصر علیه السلام در جهان حضور دارد و بر اعمال بندگان ناظر است و وجود او محلّ نزول فیض حق است گرچه ظاهر نیست. به عبارت دیگر امام عصر، «حضور دارد اما ظهور ندارد.»)

۱. سوره بقره، آیه ۲؛ آنان که به غیب ایمان می‌آورند.

۲. بحار، ج ۵۱، ص ۵۲.

۳. بحار، ج ۵۲، ص ۱۵۱.

۴. کافی، ج ۱، ص ۱۳۶.

امام علی علیه السلام فرمود: سوگند به خدا، حجّت خدا در میان آنان هست. در کوچه و بازار، آنها گام برمی دارد و بر خانه های آنان وارد می شود و در شرق و غرب جهان سیاحت می کند و گفتار مردم را می شنود و بر اجتماعات آنان وارد شده سلام می دهد....^۱

انواع غیبت

۶۱) امام صادق علیه السلام: لِلْقَائِمِ مِنَّا غَيْبَتَانِ أَحَدُهُمَا طَوِيلَةٌ وَ الْأُخْرَى صَغِيرَةٌ فَأُولَى يَعْلَمُ بِمَكَانِهِ خَاصَّةً مِنْ شِيعَتِهِ وَ الْأُخْرَى لَا يَعْلَمُ مَكَانَهُ (إِلَّا) خَاصَّةً مَوَالِيَهُ فِي دِينِهِ.^۲
برای قائم ما دو نوع غیبت است: غیبت کبری و غیبت صغری که در غیبت صغری خواص شیعه جای او را می دانند؛ ولی در غیبت کبری جز خواص خانواده اش، کسی از مکان او خبر ندارد.

رازی از رازها

۶۲) رسول خدا صلی الله علیه و آله: يَا جَابِرُ! إِنَّ هَذَا الْأَمْرَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ وَ سِرٌّ مِنْ سِرِّ اللَّهِ مَطْوِيٌّ عَنِ عِبَادِ اللَّهِ.^۳

ای جابر! این امر (ظهور مهدی) یکی از دستوره های الهی و رازی از رازهای او است که (حکمت آن) از بندگان پنهان است.

او در میان شماست

۶۳) امام صادق علیه السلام: صَاحِبُ هَذَا الْأَمْرِ يَتَرَدَّدُ بَيْنَهُمْ وَ يَمْشِي فِي أَسْوَاقِهِمْ وَ يَطَأُ قُرُوشَهُمْ وَ لَا يَعْرِفُونَهُ.^۴

۱. غیبت نعمانی، ص ۷۲.

۲. بحار، ج ۵۲، ص ۱۵۵.

۳. کمال الدین، ج ۱، ص ۲۸۷.

۴. همان، ج ۲، ص ۱۵۴.

صاحب‌الامر میان آن‌ها (مردم) تردد می‌کند، در بازارشان رفت و آمد می‌کند و روی فرش‌هایشان قدم می‌گذارد؛ ولی او را نمی‌شناسند.^۱

ندایی از آسمان

۶۴ ﴿امام علی علیه السلام : يَرَىٰ وَ لَا يُرَىٰ اِلَى الْوَقْتِ وَ الْوَعْدِ وَ نِدَاءِ الْمُنَادِي مِنَ السَّمَاءِ .^۲
او مردم را می‌بیند؛ ولی مردم او را نمی‌بینند تا روز مقرر و وعده معین و ندای آسمانی که او را معرفی می‌کند و ظهورش را مژده می‌دهد.

هیچ‌کس جایگاه او را نمی‌داند

۶۵ ﴿حضرت زین‌العابدین علیه السلام : لَا يَطَّلِعُ عَلَى مَوْضِعِهِ أَحَدٌ مِنْ وَلِيِّيَّ وَ لَا غَيْرِهِ اِلَّا الَّذِي يَلِي اَمْرَهُ .^۳

هیچ‌کس از اقامتگاه او خبر ندارد، نه دوست و نه غیر دوست؛ مگر خدمتگزاری که با او است.

ما به فکر شما ایم

۶۶ ﴿حضرت ولی عصر علیه السلام : اِنَّا غَيْرُ مُهْمَلِينَ لِمُرَاعَاتِكُمْ وَ لَا نَاسِينَ لِذِكْرِكُمْ وَ ...^۴
ما شما را رها نکرده، یاد شما را از خاطر نمی‌بریم اگر جز این بود دشمنان، شما را ریشه کن می‌کردند.

تاجی همچو خورشید

۶۷ ﴿امام صادق علیه السلام : يَخْرُجُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ وَ عَلَى رَاسِهِ غَمَامَةٌ بَيْضَاءُ تُظِلُّهُ مِنَ الشَّمْسِ
تُنَادِي بِلِسَانٍ فَصِيحٍ يَسْمَعُهُ الثَّقَلَيْنِ وَ الْخَافِقَيْنِ : هُوَ الْمَهْدِيُّ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ صلوات الله عليهم يَغْلَى
الْأَرْضَ عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ جَوْرًا .^۵

و این عجب‌تر که من از وی دورم

۱. یار از من به من نزدیک‌تر است

۲. غیبت نعمانی، ص ۷۲.

۳. غیبت طوسی، ص ۱۰۱.

۴. احتجاج، ص ۱۷۵.

۵. بحار، ج ۵۲، ص ۳۷۸.

در آخر الزمان مهدی خروج می‌کند در حالی که قطعه ابری نورانی و سفید، روی سرش سایه افکنده و به زبان فصیح که تمام جن و انس در مشرق و مغرب می‌شنوند اعلام می‌کند: او مهدی آل محمد است که زمین را پس از ظلم و جور از عدالت پر می‌سازد.

تنهاترین سردار

۶۸ ﴿ امام علی علیه السلام : صَاحِبُ هَذَا الْأَمْرِ الشَّرِيدُ الطَّرِيدُ الْفَرِيدُ وَالْوَحِيدُ^۱.
صاحب الامر، تنها، یگانه، آواره و غریب است.

دینداری در عصر غیبت

۶۹ ﴿ امام صادق علیه السلام : إِنَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ غِيْبَةً فَلْيَتَّقِ اللَّهَ عَبْدٌ وَ لِيَتَمَسَّكَ بِدِينِهِ^۲.
صاحب الامر را غیبتی در پیش است، پس هر بنده‌ای باید تقوا پیشه کرده به دین خود چنگ زند و آن را محکم نگه دارد.

وظیفه منتظران

۷۰ ﴿ امیر مؤمنان علیه السلام : لِيُعِنَ قَوِيُّكُمْ ضَعِيفَكُمْ وَ لِيُعْطِفَ غَنِيُّكُمْ عَلَى فَقِيرِكُمْ وَ لِيُنْصَحِ الرَّجُلُ أَخَاهُ كُنُصْحِهِ لِنَفْسِهِ وَ اكْتُمُوا أَسْرَارَنَا وَ لَا تَحْمِلُوا النَّاسَ عَلَى أَعْنَاقِنَا... فَإِذَا كُنْتُمْ كَمَا أَوْصَيْنَاكُمْ وَ لَمْ تَعُدُّوا إِلَى غَيْرِهِ فَمَاتَ مِنْكُمْ مَيِّتٌ قَبْلَ أَنْ يَخْرُجَ قَائِمُنَا كَانَ شَهِيداً^۳.
قدرتمندان، ناتوانان را یاری کنند و ثروتمندان به فقیران کمک کنند، و خیرخواه دیگران باشید همان‌گونه که خیر خود را می‌خواهید، اسرار ما را کتمان کنید و مردم را بر ما تحمیل نکنید (طلبکار و بدبین نکنید).

اگر چنین رفتار کنید، هر کس از شما قبل از ظهور قائم ما بمیرد، شهید مرده است.

۱. نهج البلاغه، خطبه ۱۲۹.

۲. بحار، ج ۵۱، ص ۱۴۶.

۳. همان، ج ۵۲، ص ۱۲۳.

آینه هفتم فلسفه غیبت

غیبت امام عصر علیه السلام یک ضرورت انکارناپذیر است؛ زیرا از یک سو زمین نباید خالی از حجت باشد و از سوی دیگر، تقدیر الهی بر این قرار گرفته است که جهان به سوی ثبات، امنیت، عدالت، صلح و صفا پیش رود و یک حکومت جهانی بر مبنای اسلام - که دینی فراگیر است - تشکیل شود و این کار باید به دست حضرت مهدی علیه السلام انجام گیرد و اگر امام مهدی علیه السلام غایب نمی شد، به یقین همچون اجدادش به شهادت می رسید، پس تنها راه این است که امام زنده و غایب باشد تا شهید نشود و برای روزی که امکان قیام جهانی و شرایط آن فراهم است ذخیره شود. گفتنی است که چون امام در عالم هستی وجود دارد بسیاری از فیوضات شامل حال بندگان می شود؛ مانند خورشید پس ابر که در احادیث آمده است.

سرفراز و استوار

۷۱) امام صادق علیه السلام: يَقُومُ الْقَائِمُ وَ لَيْسَ لِأَحَدٍ فِي عُنُقِهِ عَهْدٌ وَ لَا عَقْدٌ وَ لَا بَيْعَةٌ.^۱

وقتی قائم ما قیام کند، بیعت و عهد و پیمانی از هیچ کس بر گردنش نیست. (کسی بر او حقی

ندارد تا او را در قیام خدایی اش محدود کند)

غم مهدی

۷۲) امام عصر علیه السلام: فَمَا يَخْبِسُنَا عَنْهُمْ إِلَّا مَا يَتَّصِلُ بِنَا مَا نُكْرِهُهُ وَلَا نُؤَيِّرُهُ مِنْهُمْ.^۱

(غیبت) ما را از شیعیان دور نگه نمی‌دارد (طولانی نمی‌شود)؛ مگر اعمال و رفتار آنان که به ما می‌رسد و برای ما ناخوشایند و دور از انتظار است.

خورشید گرما بخش

۷۳) حضرت مهدی علیه السلام: وَ أَمَا وَجْهُ الْإِنْتِفَاعِ بِي فِي غَيْبَتِي فَكَأَنَّ الْإِنْتِفَاعَ بِالشَّمْسِ إِذَا غَيَّبَهَا عَنِ الْأَبْصَارِ السَّحَابُ.^۲

چگونگی بهره‌مندی از من در غیبتم مانند بهره‌مندی از خورشید پشت ابر است.

امان هستی

۷۴) حضرت مهدی علیه السلام: إِنِّي لَأَمَانٌ لِأَهْلِ الْأَرْضِ كَمَا أَنَّ النُّجُومَ أَمَانٌ لِأَهْلِ السَّمَاءِ.^۳

من برای اهل زمین امان هستم، همان‌گونه که ستارگان برای اهل آسمان، امان هستند.

نور ولایت

۷۵) رسول خدا صلی الله علیه و آله: إِنَّهُمْ يَنْتَفِعُونَ بِهِ وَ يَسْتَضِيئُونَ بِنُورِ وَلايَتِهِ فِي غَيْبَتِهِ كَأَنْتِفَاعِ النَّاسِ بِالشَّمْسِ إِذَا جَلَّلَهَا السَّحَابُ.^۴

همان‌گونه که مردم از خورشید پشت ابر سود می‌برند شیعه نیز از نور ولایت امام عصر سود می‌برد.

تشبیه امام غایب به خورشید پشت ابر دارای چند نکته است:

۱. بحار، ج ۵۳، ص ۱۷۷.

۲. مکیال، ج ۱، ص ۵۱.

۳. بحار، ج ۵۲، ص ۹۲.

۴. همان، ص ۹۳.

۱. نور وجود امام عصر علیه السلام به مردم می‌رسد، همان‌طور که نور خورشید به مردم می‌رسد و جهان روشن است (با این که امام در غیبت است؛ اما مردم از برکات ایشان بهره‌مند می‌شوند).
۲. مردم هر لحظه منتظرند خورشید از پس ابر بیرون آید و ناامید نمی‌شوند و به رفتن ابرها یقین دارند، شیعه خالص نیز منتظر وجود امام است و ناامید نمی‌شود.
۳. منکر وجود امام با آن همه آثار و برکات، مانند منکر خورشید است.
۴. همان‌گونه که نگاه کردن به خورشید بسیار زیان‌بار است، ظهور امام در بعضی مکان‌ها شاید به نفع مردم نباشد؛ زیرا او را می‌کشند و از اصل وجودش محروم می‌شوند.
۵. خورشید در بعضی مواقع پیش چشم برخی افراد قرار دارد؛ ولی آن را نمی‌بینند، وجود امام عصر علیه السلام نیز چنین است.

امتحان الهی

۷۶) امام موسی بن جعفر علیه السلام: يَا بَنِيَّ إِنَّهُ لَا بُدَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ مِنْ غَيْبَةٍ حَتَّى يَرْجِعَ عَنْ هَذَا الْأَمْرِ مَنْ كَانَ يَقُولُ بِهِ إِنَّمَا هِيَ مِخْنَةٌ مِنَ اللَّهِ اِمْتَحَنَ اللَّهُ بِهَا خَلْقَهُ.^۱

فرزندم! حتماً برای صاحب‌الامر غیبتی خواهد بود که بسیاری از معتقدان به او، از عقیده خود برمی‌گردند. همانا این غیبت، امتحانی از سوی خداوند است که بندگان خود را با آن می‌آزماید.

خضر علیه السلام مونس تنهایی مهدی علیه السلام

۷۷) امام رضا علیه السلام: وَإِنَّهُ لَيَخْضُرُ الْمَوَاسِمَ فَيَقْضِي جَمِيعَ الْمَنَاسِكِ وَ يَقِفُ بِعَرَفَةَ فَيُؤَمِّنُ عَلَى دُعَاءِ الْمُؤْمِنِينَ وَ سَيُؤْنِسُ اللَّهُ بِهِ وَ خَشَّةً قَائِمًا فِي غَيْبَتِهِ وَ يَصِلُ بِهِ وَ خَدَّتَهُ.^۲

۱. همان، ص ۱۱۳.

۲. همان، ص ۱۵۲.

حضرت خضر علیه السلام هر سال مناسک حج را به جا می آورد، در عرفه وقوف می کند و دعای مؤمنان را آمین می گوید، خداوند نیز او را در زمان غیبت، مونس قائم ما قرار داده و تنهایی مهدی علیه السلام را با او جبران می کند.

باخبر از حال ما

۷۸) امام عصر علیه السلام در نامه ای به شیخ مفید چنین نوشتند: فَإِنَّا يُحِيطُ عَلَمُنَا بِأَنْبَاءِكُمْ وَلَا يَغْرُبُ عَنَّا شَيْءٌ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَمَعْرِفَتُنَا بِالزَّلَّلِ الَّذِي أَصَابَكُمْ.^۱

ما به تمام خبرها و حالات شما آگاهیم و هیچ خبری از شما بر ما مخفی نیست و به آنچه به شما می رسد شناخت کامل داریم.

سفارش امام عصر به شیخ مفید

۷۹) امام عصر علیه السلام برای شیخ مفید نوشتند: نَحْنُ نَعْتَدُ إِلَيْكَ ... إِنَّهُ مَنْ اتَّقَى رَبَّهُ مِنْ إِخْوَانِكَ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجَ عَلَيْهِ بِمَا هُوَ مُسْتَحِقُّهُ (مِمَّا عَلَيْهِ إِلَى مُسْتَحِقِّهِ) كَانَ أَمِنًا مِنَ الْفِتْنَةِ الْمُظْلِمَةِ الْمُضِلَّةِ وَمَنْ بَخَلَ مِنْهُمْ بِمَا آعَارَهُ اللَّهُ مِنْ نِعْمَتِهِ عَلَى مَنْ أَمَرَهُ بِصَلَاتِهِ فَإِنَّهُ يَكُونُ خَاسِرًا بِذَلِكَ لِأَوْلَاهُ وَآخِرَتِهِ.^۲

ای دوست ما! از برادران دینی تو هرکس تقوای الهی پیشه کند و اموالی را که باید به فقرا بدهد به اهلش برساند، از فتنه تاریک و گمراه کننده در امان می ماند و هرکس نسبت به اموال خدا بخل بورزد و نعمت های الهی را به مستحق ندهد، در دنیا و آخرت زیانکار خواهد شد (به نظر می رسد مقصود حضرت از اموال، خمس آل محمد صلی الله علیه و آله باشد و شیعه نباید در پرداخت خمس وسوسه شود و کوتاهی کند).

۱. همان، ج ۵۳، ص ۱۷۵.

۲. همان، ج ۵۳، ص ۱۷۷.

رفتارهای ناپسند

۸۰) و نیز فرمود: **وَلَوْ أَنَّ أَشْيَاعَنَا وَفَقَّهُمُ اللَّهُ لَطَاعَتِهِ عَلَى اجْتِمَاعِ مِنَ الْقُلُوبِ فِي الْوَفَاءِ بِالْعَهْدِ عَلَيْهِمْ لَمَا تَأَخَّرَ عَنْهُمْ الْيَمْنُ بِلِقَائِنَا وَ لَتَعَجَّلَتْ لَهُمُ السَّعَادَةُ بِمُشَاهَدَتِنَا عَلَى حَقِّ الْمَعْرِفَةِ وَ صِدْقِهَا مِنْهُمْ بِنَا فَمَا يَخْبِسُنَا عَنْهُمْ إِلَّا مَا يَتَّصِلُ بِنَا مِمَّا نَكْرَهُهُ وَ لَا نُؤْتِرُهُ مِنْهُمْ....^۱**

اگر شیعه ما که خداوند بر اطاعت خدا موقفشان بدارد دل‌هایشان در وفای به عهد الهی با هم یکی بود هرگز برکت دیدار ما از آنها به تأخیر نمی‌افتاد و زود سعادت دیدار ما را پیدا می‌کردند که صدق و معرفت آنان نمایان بود. پس چیزی ما را از آنها جدا نکرده مگر رفتارها و کردارهای ناپسند که از آنها به ما می‌رسد و ما از آنها چنین کارهایی را انتظار نداریم.

تصفیه اهل شک

۸۱) امام صادق علیه السلام: **إِنَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ غَيْبَةً لَا بُدَّ مِنْهَا يَرْتَابُ فِيهَا كُلُّ مُبْطِلٍ....^۲**
به ناچار برای صاحب الامر علیه السلام غیبتی خواهد بود که اهل باطل دچار تردید شوند (در اثر امتحان الهی).

غیبت برای حفظ جان

۸۲) امام باقر علیه السلام: **لَا بُدَّ لِلْقَائِمِ مِنْ غَيْبَةٍ : نَاجِرٍ قَائِمٍ مَا غَايِبٌ مِي شُود؛ پَر سِيدَنَد : چَرَا؟**
فرمودند: **يَخَافُ عَلَى نَفْسِهِ الْقَتْلَ.^۳**

زیرا بر جان خود می‌ترسد (اگر غایب نشود او را مانند اجدادش می‌کشند).

۱. همان.

۲. همان، ج ۵۲، ص ۹۱.

۳. همان، ص ۴۴۹.

همچون فرشتگان

۸۳ ﴿امام باقر علیه السلام : مَثَلُ مَنْ آمَنَ بِالْقَائِمِ فِي غَيْبَتِهِ مَثَلُ الْمَلَائِكَةِ أَطَاعُوا لَهُ مِنَ السُّجُودِ لِآدَمَ وَ مَثَلُ انْكَارِ الْقَائِمِ فِي غَيْبَتِهِ كَمَثَلِ إِبْلِيسَ فِي إِمْتِنَاعِهِ مِنَ السُّجُودِ لِآدَمَ.^۱

کسانی که در زمان غیبت به حضرت مهدی علیه السلام معتقد باشند، همچون فرشتگانی هستند که بر حضرت آدم سجده کردند (و تسلیم امر خدا شدند)؛ ولی کسی که او را انکار کند، مانند ابلیس است که بر آدم سجده نکرد.

آینه هشتم انتظار

یکی از مسائل مهم در موضوع مهدویت، مسئله انتظار است که در احادیث به عنوان برترین اعمال یا عبادت امت، یاد شده است و معنی انتظار امید، تلاش، زمینه‌سازی، آمادگی، امر به معروف و نهی از منکر، پیروسازی و اعلام وفاداری است. اگر کسی منتظر واقعی حضرت باشد، هرچند فوت کند باز هم از یاران حضرت به حساب می‌آید و در زمره شهدا خواهد بود.

برترین عبادت

۸۴ امام جواد علیه السلام: **أَفْضَلُ أَعْمَالِ شِيعَتِنَا إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ**^۱

با فضیلت‌ترین اعمال شیعه ما، انتظار فرج است.

پیام آماده‌باش

۸۵ امام صادق علیه السلام: **لَيُعَدَّنَّ أَحَدُكُمْ لِخُرُوجِ الْقَائِمِ وَلَوْ سَهْمًا فَإِنَّهُ تَعَالَى إِذَا عَلِمَ ذَلِكَ مِنْ نَبِيِّهِ رَجُوتٌ لِأَنَّهُ يُنْسَى فِي أَجَلِهِ**^۲.

همانا باید هر یک از شما برای خروج قائم، سلاحی مهیا کند؛ اگرچه یک تیر باشد، اگر خداوند تعالی بداند کسی چنین نیتی دارد، امید می‌رود عمر او را طولانی کند، چنان‌که تا ظهور حضرت بماند و او را یاری کند. (مقصود از تیر یا سلاح، آمادگی کامل است بر حسب شرایط زمان).

۱. بحار، ج ۵۱، ص ۱۵۶.

۲. بحار، ج ۳۲۰؛ بحار، ج ۵۲، ص ۳۶۲.

انتظار و اطاعت

۸۶ امام جواد علیه السلام : إِنَّ الْقَائِمَ مِنَّا هُوَ الْمَهْدِيُّ الَّذِي يَجِبُ أَنْ يُنْتَظَرَ فِي غَيْبَتِهِ وَ يُطَاعَ فِي ظُهُورِهِ.^۱

به درستی که قائم علیه السلام از ما است. او همان مهدی است که واجب است در زمان غیبتش منتظر او باشند و در ظهورش او را اطاعت کنند.

هر روز و شب

۸۷ امام جواد علیه السلام : وَ تَوَقَّعْ أَمْرَ صَاحِبِكَ لَيْلَكَ وَ نَهَارَكَ.^۲

هر روز و هر شب منتظر امر صاحبت (امام عصر خود) باش.

هر صبح و شام

۸۸ امام صادق علیه السلام : فَعِنْدَهَا فَلْيَتَوَقَّعُوا الْفَرَجَ صَبَاحاً وَ مَسَاءً.^۳

در آن هنگام (غیبت)، صبح و شب منتظر فرج باشید.

در خیمه امام عصر علیه السلام

۸۹ امام صادق علیه السلام : مَنْ مَاتَ عَلَيَّ هَذَا الْأَمْرِ مُنْتَظِرًا لَهُ كَمَنْ كَانَ فِي فُسْطَاطِ الْقَائِمِ.^۴

هر کس از شما بمیرد در حالی که منتظر قائم علیه السلام باشد، مانند کسی است که در خیمه قائم علیه السلام است. (ظهورش را درک کرده است).

در خون شناور

۹۰ امام صادق علیه السلام : الْمُنْتَظِرُ لِأَمْرِنَا كَالْمُتَشَحِّطِ بِدَمِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ.^۵

۱. مکیال، ج ۲، ص ۱۵۲.

۲. همان، ص ۱۵۷.

۳. همان، ج ۲۲، ص ۱۴۳.

۴. روزگار رهایی، ص ۳۷۹.

۵. مکیال، ج ۲، ص ۱۴۲.

منتظر امر ما (امام زمان علیه السلام) مانند کسی است که در راه خدا در خون خود غلیده باشد (و به شهادت رسیده باشد).

برترین مردمان

۹۱) امام سجاده علیه السلام: إِنَّ أَهْلَ زَمَانِهِ الْقَائِلُونَ بِإِمَامَتِهِ الْمُتَنْتِظِرُونَ لِظُهُورِهِ أَفْضَلُ كُلِّ زَمَانٍ لِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى ذِكْرُهُ أَعْطَاهُمْ مِنَ الْعُقُولِ وَالْأَفْهَامِ وَالْمَعْرِفَةِ مَا صَارَتْ الْغَيْبَةُ عِنْدَهُمْ كَالْمُشَاهَدَةِ وَجَعَلَهُمْ فِي ذَلِكَ الزَّمَانِ بِمَنْزِلَةِ الْمُجَاهِدِينَ بَيْنَ يَدَي رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالسَّيْفِ أَوْلِيكَ الْمُخْلِصُونَ حَقًّا وَشِيعَتُنَا صِدْقًا وَالدُّعَاءُ إِلَى دِينِ اللَّهِ سِرًّا وَجَهْرًا.^۱

به راستی که اهل زمان مهدی علیه السلام - که منتظر ظهورش هستند و به امامت او اعتقاد دارند - از اهل هر زمان با فضیلت تر و برترند؛ زیرا خداوند متعال به آنان عقل و فهم و شناختی عطا فرموده که غیبت و ظهور برایشان فرقی (در ایمانشان) ندارد. خداوند آنها را در آن زمان به منزله یاران رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ که در کنارش جهاد می کردند قرار داده است. آنها به راستی از خالص ها و شیعیان حقیقی ما هستند، آنان که مردم را در نهان و آشکار به سوی خداوند دعوت می کنند.

بزرگ ترین گشایش

۹۲) امام زین العابدین علیه السلام: اِنْتِظَارُ الْفَرَجِ مِنْ أَعْظَمِ الْفَرَجِ.^۲

انتظار فرج، خود بزرگ ترین فرج است (زیرا به انسان امید، خودباوری، تحرک و اعتماد به نفس می دهد).

ناامیدی هرگز

۹۳) امام علی علیه السلام: اِنْتِظِرُوا الْفَرَجَ وَلَا تَيَأْسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ فَإِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ اِنْتِظَارُ الْفَرَجِ.^۳

۱. بحار، ج ۵۲، ص ۱۲۲.

۲. همان.

۳. همان، ص ۱۲۳.

منتظر فرج و گشایش امر ما باشید و از لطف خداوند ناامید نگردید؛ زیرا محبوب‌ترین اعمال نزد خداوند متعال انتظار فرج است؛ (یعنی هرچند غیبت طول بکشد نباید مردم ناامید شوند و باز هم باید حالت انتظار خود را حفظ کنند).

با قدسیان

۹۴) امام علی علیه السلام: **الْأَخِذْ بِأَمْرِنَا مَعَنَا غَدًا فِي حَظِيرَةِ الْقُدْسِ وَ الْمُتَنَتِّظِرُ لِأَمْرِنَا كَالْمُتَشَحِّطِ بِدَمِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ**.^۱

کسی که به امر و دستور ما ملتزم باشد، در بهشت با ما خواهد بود و کسی که منتظر امر ما باشد، مانند کسی است که در راه خدا در خون خود غلتیده باشد.

در کنار رسول خدا صلی الله علیه و آله

۹۵) امام صادق علیه السلام: **مَنْ مَاتَ عَلَى هَذَا الْأَمْرِ مُتَنَتِّظِرًا لَهُ هُوَ بِمَنْزِلَةِ مَنْ كَانَ مَعَ الْقَائِمِ فِي قُسْطَاطِهِ، هُوَ كَمَنْ كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلی الله علیه و آله**.

کسی که در حال انتظار ظهور مهدی بمیرد مانند کسی است که در خیمه امام عصر علیه السلام باشد (و آن‌گاه کمی سکوت کردند و فرمودند:) مانند کسی است که با رسول الله صلی الله علیه و آله بوده باشد.

پاداش شهیدان

۹۶) امام باقر علیه السلام: **الْقَائِلُ مِنْكُمْ: إِنْ أَدْرَكَتْ الْقَائِمَ نَصْرَتُهُ كَالْمُقَارِعِ مَعَهُ بِسَيْفِهِ وَ الشَّهِيدُ مَعَهُ لَهُ شَهَادَتَانِ**.^۲

هرگاه کسی از شما بگوید: اگر حضرت مهدی را درک کنم او را یاری می‌کنم، پاداش او مانند کسی است که با شمشیرش آن حضرت را یاری کرده است و کسی که در رکاب حضرت مهدی شهید شود، اجر دو شهید دارد.

۱. همان.

۲. همان.

چه نیکو است!

۹۷) امام رضا علیه السلام: مَا أَحْسَنَ الصَّبْرَ وَانْتِظَارَ الْفَرَجِ ... فَعَلَيْكُمْ بِالصَّبْرِ فَإِنَّهُ يَجِيئُ الْفَرَجُ عَلَى الْيَأْسِ فَقَدْ كَانَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ أَصْبَرَ مِنْكُمْ.^۱

چه نیکو است انتظار فرج و صبر در مشکلات! پس صبر داشته باشید؛ زیرا فرج هنگامی است که ناامیدی حاکم شده باشد. گذشتگان صبرشان از شما بیشتر بود.

سختی‌ها و رنج‌هایی که برای بعضی از پیروان انبیای گذشته پیش می‌آمده بسیار بیشتر از سختی و رنج شما بوده؛ ولی آنان با صبر و پایداری با آن‌ها مقابله می‌کردند. قرآن کریم می‌فرماید:

﴿وَكَايْنٍ مِنْ نَبِيِّ قَاتَلْ مَعَهُ رَبِّيُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا﴾.^۲

چه بسیار پیامبرانی که خداپرستان به همراه آنان با دشمنان جنگیدند و هرگز احساس ناتوانی و سستی نکردند.

شرط انتظار

۹۸) امام صادق علیه السلام: مَنْ سَرَّ أَنْ يَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ فَلْيَنْتَظِرْ وَ لِيَعْمَلْ بِالْوَدْعِ وَ مَخَاسِنِ الْأَخْلَاقِ وَ هُوَ مُنْتَظَرٌ فَإِنْ مَاتَ وَ قَامَ الْقَائِمُ بَعْدَهُ كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ أَدْرَكَهُ فَجِدُّوا وَ انْتَظِرُوا أَيُّهَا الْعَصَابَةُ الْمَرْحُومَةُ.^۳

هرکس دوست دارد از اصحاب قائم باشد، منتظر بماند و تقوا پیشه کند و به محاسن اخلاق پای‌بند باشد و در همان حال انتظار کشد، پس اگر پیش از ظهور قائم علیه السلام بمیرد، اجر کسی را دارد که او را درک کرده است. پس ای گروه مورد رحمت خدا (شیعه منتظر)! در عمل به تقوا و اخلاق نیک تلاش کنید.

۱. همان، ص ۱۲۹.

۲. سوره آل عمران، آیه ۱۴۶.

۳. بحار، ج ۵۲، ص ۱۴۰.

تقوا در عصر غیبت

۹۹ امام باقر علیه السلام : اِتَّقُوا اللَّهَ وَاسْتَعِينُوا عَلٰى مَا اَنْتُمْ عَلَيْهِ بِالْوَرَعِ وَالْاِجْتِهَادِ فِي طَاعَةِ اللَّهِ ...^۱

تقوا پیشه کنید و بر باقی ماندن و ثبات بر امامت و ولایت (در عصر غیبت) از خدا کمک بخواهید و در راه اطاعت خدا تلاش کنید.

نزدیک ترین بندگان به خدا

۱۰۰ امام صادق علیه السلام : اقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعِبَادُ اِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَارْضَى مَا يَكُونُ عَنْهُمْ اِذَا افْتَقَدُوا حُجَّةَ اللَّهِ فَلَمْ يَظْهَرْ لَهُمْ وَ لَمْ يَعْلَمُوا بِمَكَانِهِ وَ هُمْ فِي ذَلِكَ يَعْلَمُونَ اَنَّهُ لَمْ تَبْطُلْ حُجَّةُ اللَّهِ فَعِنْدَ ذَلِكَ فَتَوَقَّعُوا الْفَرَجَ كُلَّ صَبَاحٍ وَ مَسَاءٍ.^۲

نزدیک ترین حالت بندگان به خدا و رضایت خداوند از آنها، زمانی است که حجت را از دست بدهند و او را نبینند و از مکان او خبر نداشته باشند، در صورتی که می دانند حجت خدا وجود دارد و زمین خالی از حجت نمی ماند، پس در چنین زمانی هر صبح و شام آماده فرج باشید.

خوشا به حال آنان

۱۰۱ امام صادق علیه السلام : يَا اَبَا بَصِيْرٍ! طُوبٰى لِسَيِّعَةٍ قَائِمِنَا الْمُنْتَظَرِيْنَ لِظُهُورِهِ فِي غَيْبَتِهِ وَ الْمُطِيعِيْنَ لَهُ فِي ظُهُورِهِ اَوْلِيَاكَ اَوْلِيَاءُ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ.^۳

ای ابابصیر! خوشا به حال شیعه قائم ما در زمان غیبت او، آنان که در غیبتش در انتظار می نشینند و در ظهورش از او اطاعت می کنند، آنان اولیای خدا هستند و خوف و غصه ای ندارند.

۱. همان.

۲. کافی، ج ۱، ص ۳۳۳.

۳. بحار، ج ۵۲، ص ۱۵۰.

مصیبتی جانکاه

۱۰۲ امام صادق علیه السلام در فراق مهدی علیه السلام می فرماید: سَيِّدِي غَيْبُكَ نَفَثَ رُقَادِي وَ ضَيَّعَتْ عَلَيَّ مِهَادِي وَ أَبْرَثَ مِنِّي رَاخَةَ فُوَادِي، سَيِّدِي غَيْبُكَ وَصَلَتْ مُضَابِي بِفَجَائِعِ الْأَبَدِ...^۱

سرور من! غیبت تو خواب را از دیدگانم ربوده، خاطر من را پریشان ساخته و آرامش دلم را از من سلب کرده است، سرور من! غیبت تو مصیبتی جانکاه در وجودم فروریخته که هرگز اندوهم برطرف نمی شود.

(زبان حال منتظر است. کسی که انتظار یار را می کشد، در فراق او می سوزد و پریشان خاطر و مصیبت زده است نه چنان که بسیاری اند که گویا هیچ خبری و اتفاقی نیافتاده است!)

---

۱. غیبت طوسی، ص ۱۰۵؛ منتخب الأثر، ص ۲۵۹.

آینه نهم وظیفه شیعه در عصر غیبت

در پناه مرجعیت

یکی از نگرانی‌های امامان معصوم علیهم‌السلام، بی‌پناهی شیعه در عصر غیبت بود که با انواع دسیسه‌ها، توطئه‌ها و شیطنت‌های گروه‌های ملحد و منحرف روبه‌رو می‌شوند و پناهی ندارند. امام عصر علیه‌السلام و اجداد پاکش برای رفع این ظلم‌ها، فقها و علمای شیعه - که با فرهنگ و مکتب اسلام آشنایی دارند - را به‌عنوان مرجع مردم معرفی کرده‌اند که حدیث زیر یکی از آن نمونه‌ها است؛ از این رو فقهای شیعه که در خط فرهنگ اهل بیت علیهم‌السلام قرار دارند به‌عنوان حجّت امام عصر علیه‌السلام معرفی شده‌اند. چنان‌که وظیفه مردم نسبت به اموال امام علیه‌السلام و خمس آل محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم نیز مورد توجه قرار گرفته است که در احادیث این فصل می‌خوانید و نیز بر لزوم حفظ دین و ثبات و استقامت تأکید شده است.

۱۰۳ ﴿ امام عصر علیه‌السلام : أَمَّا الْخَوَادِثُ الْوَأَقَعَةُ فَأَرْجِعُوا فِيهَا إِلَى رِوَاةِ حَدِيثِنَا فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَ أَنَا حُجَّةُ اللَّهِ .^۱

(در عصر غیبت)، در مورد حوادث و اتفاقاتی که رخ می‌دهد (و حکم آن را نمی‌دانید) به کسانی که راویان حدیث ما هستند (فقهای شیعه) مراجعه کنید؛ زیرا آنان حجّت من هستند و من حجّت خدایم.

(یکی از منابع مرجعیت شیعه در امور دینی، همین حدیث امام عصر علیه‌السلام است که به آن‌ها نیابت عامه می‌دهد و آن‌ها را حجّت خود می‌داند).

۱. وسائل، ج ۱۸، ص ۱۰۱؛ بحار، ج ۲، ص ۹۰.

پاداش هزار شهید برای ثابت‌قدمان

۱۰۴ ﴿امام سجاده علیه السلام: مَنْ ثَبَّتَ عَلَيَّ وَلَا يَتَنَا فِي غَيْبَةِ قَائِمِنَا أَعْطَاهُ اللَّهُ أَجْرَ أَلْفِ شَهِيدٍ مِثْلَ شَهِدَائِ بَدْرٍ وَ أَحَدٍ^۱.

کسی که در زمان غیبت قائم علیه السلام بر اعتقاد خود به امامت باقی بماند و (بر مشکلات و مصائب) صبر کند، خداوند پاداش هزار شهید همانند شهدای بدر و احد به او عطا می‌کند.

کیمیای سرخ

۱۰۵ ﴿رسول خدا صلی الله علیه و آله: وَ الَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَ نَذِيرًا إِنَّ الثَّابِتِينَ عَلَيَّ الْقَوْلِ بِهِ فِي زَمَانِ غَيْبَتِهِ أَعَزُّ مِنَ الْكِبْرِيَّتِ الْأَخْمَرِ^۲.

قسم به کسی که مرا به پیامبری فرستاد! کسانی که در زمان غیبت مهدی علیه السلام ثابت‌قدم بمانند، از کیمیای سرخ باارزش‌تر هستند.

گمراهی در عصر غیبت

۱۰۶ ﴿رسول خدا صلی الله علیه و آله: تَكُونُ لَهُ غَيْبَةٌ وَ حَيْرَةٌ تَضِلُّ فِيهَا الْأُمَّمُ^۳.

برای حضرت مهدی علیه السلام غیبتی و حیرتی است که بسیاری در آن گمراه می‌شوند.

پایان اندوه

۱۰۷ ﴿امام عسکری علیه السلام: لَا تَزَالُ شَيْعَتُنَا فِي حُزْنٍ حَتَّى يَظْهَرَ وَ لَدَيَّ الَّذِي بَشَّرَ بِهِ النَّبِيُّ^۴.

شیعه ما همیشه در اندوه و غم به سر می‌برد تا زمانی که فرزندم «مهدی علیه السلام» که پیامبر صلی الله علیه و آله بشارت داده بودش را دیده ظاهر شود.

۱. بحار، ج ۵۲، ص ۱۲۵.

۲. نورالثقلین، ج ۱، ص ۳۹۵.

۳. بحار، ج ۱، ص ۷۲.

۴. همان، ج ۲، ص ۳۹۲.

خوشا به حال آنان!

۱۰۸ امام صادق علیه السلام: طُوبَى لِمَنْ أَدْرَكَ قَائِمَ أَهْلِ بَيْتِي وَهُوَ مُقْتَدِرٌ بِهِ قَبْلَ قِيَامِهِ.^۱

خوشا به حال کسی که حضرت قائم علیه السلام را درک کند، در حالی که در زمان غیبت او را پیروی کرده باشد!

پاکسازی زمین

۱۰۹ امام موسی بن جعفر علیه السلام: الْقَائِمُ الَّذِي يُطَهِّرُ الْأَرْضَ مِنْ أَعْدَاءِ اللَّهِ ... هُوَ الْخَامِسُ مِنْ وُلْدِي لَهُ غِيْبَةٌ يَطْوُلُ أَمَدُهَا خَوْفًا عَلَى نَفْسِهِ يَزِيدُ فِيهَا أَقْوَامٌ وَيَثْبُتُ فِيهَا آخَرُونَ فَطُوبَى لِشِيعَتِنَا الْمُتَمَسِّكِينَ بِحُبِّنَا فِي غَيْبَتِهِ الثَّابِتِينَ عَلَى مَوَالَتِنَا وَالْبَرَاءَةِ مِنْ أَعْدَائِنَا أُولَئِكَ مِنَّا وَنَحْنُ مِنْهُمْ قَدْ رَضُوا بِنَا أَيْمَةً وَرَضِينَا لَهُمْ شِيعَةً وَطُوبَى لَهُمْ هُمْ وَاللَّهِ مَعَنَا فِي دَرَجَتِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ.^۲

قائم، پنجمین فرزند من است که زمین را از دشمنان خدا پاک می‌کند. او به دلیل ترس بر جانش غیبتی طولانی در پیش دارد؛ زیرا در آن زمان بسیاری مرتد می‌شوند و بسیاری ثابت می‌مانند، خوشا به حال شیعه ما که در زمان غیبت قائم ما بر ولایت ثابت می‌ماند و از دشمنان ما بیزار می‌جوید. آنان از ما و ما از آنان هستیم، آن‌ها به امامت ما خشنود و ما از شیعه بودن آن‌ها خوشحالیم، به خدا قسم آنان در بهشت با ما و در درجات ما هستند.

دعای فرج‌آفرین

۱۱۰ امام عصر علیه السلام: فَأَغْلِقُوا أَبْوَابَ السُّؤَالِ عَمَّا لَا يَنْفَعُكُمْ وَلَا تَتَكَلَّفُوا عَلَى مَا قَدْ كُفَيْتُمْ وَ أَكْثِرُوا الدُّعَاءَ بِتَعْجِيلِ الْفَرَجِ فَإِنَّ ذَلِكَ فَرَجُكُمْ ...^۳

از آنچه برای شما سود ندارد سؤال نکنید و در آنچه خواهد شد خود را به زحمت نیندازید و برای تعجیل در فرج، بسیار دعا کنید که نجات شما در همان فرج است.

۱. کمال‌الدین، ص ۲۸۷.

۲. همان، ص ۱۵۱.

۳. همان، ص ۹۲.

مراقب دین خود باشید

۱۱۱) امام موسی بن جعفر علیه السلام: إِذَا فَقِدَ الْخَامِسَ مِنْ وُلْدِ السَّابِعِ مِنَ الْأَيْمَةِ فَاللَّهُ اللَّهُ فِي أَدْيَانِكُمْ لَا يُزِيلَنَّكُمْ عَنْهَا أَحَدٌ.^۱

هرگاه امام پنجم از فرزندان هفتمین امام (موسی بن جعفر) از نظر شما غایب شد، خدا را خدا را (فراموش نکنید و) مراقب دین خود باشید که کسی شما را از دین خارج نسازد.

پایدار و استوار

۱۱۲) امام صادق علیه السلام: طُوبَى لِمَنْ تَمَسَّكَ بِأَمْرِنَا فِي غَيْبَةِ قَائِمِنَا فَلَمْ يَنْحَرِفْ قَلْبُهُ بَعْدَ الْهُدَايَةِ.^۲

خوشا به حال کسی که در زمان غیبت قائم ما به مکتب ما چنگ زند و دلش پس از هدایت، منحرف نگردد!

برادران پیامبر صلی الله علیه و آله

۱۱۳) رسول خدا صلی الله علیه و آله روزی در جمع یاران خود دو بار فرمودند: خداوندا! برادرانم را به من برسان. اصحابش گفتند: یا رسول الله صلی الله علیه و آله! مگر ما برادران تو نیستیم؟ ایشان فرمود: لَا إِنَّكُمْ أَصْحَابِي، وَإِخْوَانِي قَوْمٌ فِي آخِرِ الزَّمَانِ آمَنُوا وَلَمْ يَرَوْنِي لَقَدْ عُرِفْتُهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ وَأَسْمَاءِ آبَائِهِمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُخْرِجَهُمْ مِنْ أَصْلَابِ آبَائِهِمْ...^۳ نه! شما اصحاب من هستید. برادران من کسانی اند که در آخرالزمان می آیند و ایمان می آورند بدون این که مرا دیده باشند. خداوند آن‌ها و اسامی آن‌ها و اسامی پدرانشان را پیش از آن که از صلب پدر و رحم مادرشان به دنیا بیایند به من شناسانده است.

۱. همان.

۲. همان، ص ۱۲۳.

۳. همان، ج ۵۲، ص ۱۲۳.

شگفت‌ترین مؤمنان!

۱۱۴) رسول خدا ﷺ خطاب به حضرت علی علیه السلام فرمود: يَا عَلِيُّ! إِنَّ أَعْظَمَ النَّاسِ يَقِينًا (أَعْجَبَ النَّاسِ إِيْمَانًا) قَوْمٌ يَكُونُونَ فِي آخِرِ الزَّمَانِ لَمْ يَلْحَقُوا النَّبِيَّ وَ حُجِبَ عَنْهُمْ الْحُجَّةُ فَأَمَّنُوا بِسَوَادٍ عَلِيٍّ بِيَاضٍ.^۱

ای علی! عجیب‌ترین مردم از نظر ایمان و بزرگ‌ترین آنان از نظر یقین مردمی هستند که در آخرالزمان می‌آیند و در حالی که پیامبر خود را درک نکرده‌اند و حجت و امام آنان نیز در غیبت است، با این حال از روی کتاب و نوشته‌ها ایمان می‌آورند.

چه زیباست

۱۱۵) امام رضا علیه السلام: مَا أَحْسَنَ الصَّبْرَ وَ أَنْتِظَارَ الْفَرَجِ!^۲

چه نیکوست صبر همراه با انتظار فرج!

برتر از بدریان

۱۱۶) امام صادق علیه السلام خطاب به عمار فرمود: أَمَا وَ اللَّهُ يَا عَمَّارُ! لَا يَمُوتُ مِنْكُمْ عَلِيُّ الْحَالِ الَّتِي أَنْتُمْ عَلَيْهَا إِلَّا كَانَ أَفْضَلَ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ كَثِيرٍ مِمَّنْ شَهِدَ بَدْرًا وَ أَحَدًا فَأَبْشِرُوا.^۳

به خدا قسم ای عمار! هرکس از شما بر همین حال (معتقد به امامت) بمیرد، نزد خداوند از بسیاری از آنان که در بدر و احد شرکت داشتند برتر است، پس بشارت باد بر شما.

عبادت در عصر غیبت

۱۱۷) عمار از امام صادق علیه السلام پرسید: عبادت در زمان دولت باطل که امام حق غائب است، افضل است یا در دولت حق و حضور امام؟

۱. همان، ص ۱۲۵.

۲. همان، ج ۵۲، ص ۱۲۹.

۳. کافی، ج ۱، ص ۲۳۴؛ بحار، ج ۵۲، ص ۱۲۸.

حضرت فرمود: همان‌طور که صدقه پنهان از صدقه آشکار برتر است، عبادت پنهان با ترس و هراس از دولت باطل بهتر و برتر از عبادت در دولت حق و امام ظاهر است و هیچ‌گاه عبادت در دولت باطل را با عبادت در دولت حق که با ترس و خوف همراه نیست نمی‌توان مقایسه کرد. (حدیث طولانی و قابل مراجعه است.)

خوش به حال صابران

۱۱۸ ﴿رسول خدا ﷺ: طُوبَى لِلصَّابِرِينَ فِي غَيْبَتِهِ، طُوبَى لِلْمُقِيمِينَ عَلَى مَحَجَّتِهِمْ أُولَئِكَ وَصَفَّهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ (وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ) وَقَالَ: «أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ»^۱.

خوشا به حال مردم صبور در زمان غیبت قائم، خوشا به حال آنان که در راه (امامان) ثابت و استوارند، خدا آنان را در قرآن این‌گونه توصیف نموده که به غیب ایمان دارند و حزب خدا هستند که رستگارانند.

زمینه‌سازان رحمت

۱۱۹ ﴿امام باقر علیهما السلام: يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ يَغِيبُ عَنْهُمْ إِمَامُهُمْ فَيَا طُوبَى لِلثَّابِتِينَ عَلَى أَمْرِنَا فِي ذَلِكَ الزَّمَانِ إِنَّ أَدْنَى مَا يَكُونُ لَهُمْ مِنَ الثَّوَابِ أَنْ يُنَادِيَهُمُ الْبَارِي عَزَّ وَجَلَّ: عِبَادِي آمَنْتُمْ بِسِرِّي وَصَدَقْتُمْ بِغَيْبِي فَأُبَشِّرُوا بِحُسْنِ الثَّوَابِ مِنِّي فَإِنَّتُمْ عِبَادِي وَإِمَائِي حَقًّا مِنْكُمْ أَتَقَبَّلُ وَعَنْكُمْ أَعْفُوا وَبِكُمْ أَعْفِرُ وَبِكُمْ أَسْقِي عِبَادِي الْغَيْثَ وَادْفَعُ عَنْهُمْ الْبَلَاءَ وَ لَوْلَاكُمْ لَأَنْزَلْتُ عَلَيْهِمْ عَذَابِي ...^۲.

زمانی بر مردم می‌رسد که امام‌شان غایب می‌شود، پس خوشا به حال ثابت‌قدمان بر امر ما در آن زمان؛ زیرا کمترین ثواب آن‌ها این است که خداوند به آن‌ها ندا می‌دهد: بندگان من! به سِرِّ و غیب من (مهدی علیهما السلام) ایمان آوردید و او را تصدیق کردید، مزده باد شما را به پاداش نیکو، شما بندگان حقیقی من هستید، من (عبادت را) از شما قبول می‌کنم (گناهان شما را

۱. سوره مجادله، آیه ۲۲.

۲. بحار، ج ۵۲، ص ۱۴۵.

پاک می‌کنم) و شما را می‌بخشیم و بندگان را به وسیله شما یاری می‌دهم و بلاها را به وسیله شما از آنها دفع می‌کنم و اگر به خاطر شما نبود بر آنها عذاب می‌فرستادم.

توبه، سودی ندارد

۱۲۰ امام عصر علیه السلام: فَلْيَعْمَلْ كُلُّ امْرِئٍ مِنْكُمْ مَا يُقْرَبُ بِهِ مِنْ مَحَبَّتِنَا وَلِيَتَجَنَّبَ مَا يُدْنِيهِ مِنْ كَرَاهِيَّتِنَا وَسَخَطِنَا فَإِنَّ امْرَأً يَبْغُهُ فُجَاءَةً حِينَ لَا تَنْفَعُهُ تَوْبَةٌ وَلَا يُنْجِيهِ مِنْ عِقَابِنَا نَدَمٌ عَلَى خَوْبَةٍ....^۱

باید هرکس از شما (شیعیان) اعمالی انجام دهد که او را به ما نزدیک و دوستی ما را نسبت به او بیشتر کند و از رفتاری که ما دوست نداریم و ما را ناراحت می‌کند دوری کند؛ زیرا مرگ ناگهانی فرا می‌رسد و توبه، سودی ندارد و از عذاب در امان نخواهد بود.

خوردن آتش

۱۲۱ حضرت حجت علیه السلام: وَمَنْ أَكَلَ مِنْ أَمْوَالِنَا شَيْئاً فَإِنَّمَا يَأْكُلُ فِي بَطْنِهِ نَارًا وَسَيَصْلِي سَعيراً.^۲

هرکس چیزی از اموال ما را بخورد، همانا در شکم خود آتش فرو برده و به زودی به آتش دوزخ گرفتار می‌شود. (به قرینه سایر احادیث ظاهراً مقصود خمس است)

بهتر از دو هزار درهم

۱۲۲ امام صادق علیه السلام: دِرْهَمٌ يُوَصَّلُ بِهِ الْإِمَامُ خَيْرٌ مِنَ أَلْفِي دِرْهَمٍ فِيمَا سِوَاهُ مِنْ وُجُوهِ الْبِرِّ....^۳

یک درهم که به امام علیه السلام برسد و امام با آن صلّه شود بهتر است از دو هزار درهم که در کارهای خیر دیگر به مصرف برسد.

۱. همان، ص ۱۷۶.

۲. همان، ج ۵۳، ص ۱۸۳.

۳. کافی، ج ۱، ص ۵۳۸.

پاکی اموال

۱۲۳ ﴿ امام عصر علیه السلام : وَ أَمَّا أَمْوَالُكُمْ فَمَا نَقَبَلُهَا إِلَّا لِتُطَهَّرُوا وَ مَنْ شَاءَ فَلْيَصِلْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيَقْطَعْ فَمَا آتَانَا اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا آتَاكُمْ ...^۱

و اما اموال شما را (سهم امام علیه السلام) نمی پذیریم؛ مگر برای این که پاکیزه شوید (نه از باب این که نیاز داریم)، پس هرکس خواست بدهد و هرکس نخواست ندهد؛ زیرا آنچه خداوند به ما عطا کرده از آنچه به شما (از مال دنیا) داده بهتر است. (یعنی پرداخت خمس نه از باب نیاز ما است بلکه به سود و خیر خودتان است.)

یاران مهدی در قم مقدس

۱۲۴ ﴿ امام صادق علیه السلام : تَرْبَةُ قَمٍ مُقَدَّسَةٌ وَ أَهْلُهَا مِنَّا وَ نَحْنُ مِنْهُمْ لَا يُرِيدُهُمْ جَبَّارٌ بِسُوءٍ إِلَّا عَجَلَتْ عُقُوبَتُهُ مَا لَمْ يَخُونُوا إِخْوَانَهُمْ فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ سَلَطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ جَبَابِرَةً سُوءٍ أَمَا إِنَّهُمْ أَنْصَارٌ قَائِمِينَ وَ دُعَاءُ حَقِّنَا.^۲

خاک قم، مقدس است، اهل قم از ما و ما از ایشانیم، هیچ ستمگری به قم قصد بد نکند مگر این که به سرعت کیفر شود و این در صورتی است که آن ها به برادران دینی خود خیانت نکنند که اگر چنین کنند خداوند جباران بدرفتار را بر آن ها مسلط می گرداند. آگاه باشید که اهالی قم یاران قائم علیه السلام ما و رعایت کننده گان حق ما هستند، آن گاه حضرت سر به آسمان برداشته فرمودند: خداوندا! ایشان را از هر فتنه و بلایی نگه دار و ایشان را از هر بلایی نجات ده.

زمینه سازان

۱۲۵ ﴿ رسول خدا صلی الله علیه و آله : يَخْرُجُ نَاسٌ مِنَ الْمَشْرِقِ فَيُوطِنُونَ لِلْمَهْدِيِّ.^۳

در آخرالزمان مردمی از مشرق زمین (ایران)، زمینه حکومت مهدی را آماده می کنند.

۱. غیبت شیخ طوسی، ص ۱۷۶.

۲. بحار، ج ۶۰، ص ۲۱۸.

۳. بحار، ج ۵۱، ص ۸۷.

(امید می رود انقلاب اسلامی ایران مصداق حدیث فوق باشد. وَ اللهُ
الْغَالِمُ)

مبارزی از قم زمینه ساز ظهور

۱۲۶) امام موسی بن جعفر علیه السلام: رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ قُمْ يَدْعُو النَّاسَ إِلَى الْحَقِّ يَجْتَمِعُ مَعَهُ قَوْمٌ
كَزُبْرِ الْحَدِيدِ لَا تُزَلُّهُمْ الرِّيَّاحُ الْعَوَاصِفُ وَلَا يَمَلُّونَ مِنَ الْحَرْبِ وَلَا يَجْبُنُونَ وَ عَلَى
اللهِ يَتَوَكَّلُونَ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ^۱.

مردی از اهل قم قیام می کند و مردم را به سوی حق دعوت می کند و گروهی (با ایمان
محکم) دور او جمع می شوند که مانند پاره های آهن اند. هرگز بادهای تند (بلا) آن ها را
متزلزل نکند و از جنگ و مبارزه خسته نشوند و ترس به خود راه ندهند و بر خدا توکل کنند و
عاقبت پیروز می شوند.

(شاید امام خمینی رحمته الله مصداق حدیث فوق باشد. وَ اللهُ الْغَالِمُ)

حوزه قم، حجت خدا

۱۲۷) امام صادق علیه السلام: سَتَخْلُوكُوفَةَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ يَأْرِزُ عَنْهَا الْعِلْمُ كَمَا تَأْرِزُ الْحَيَّةُ فِي
حُجْرِهَا ثُمَّ يَظْهَرُ الْعِلْمُ بِبِلْدَةِ يُقَالُ لَهَا قُمْ وَ تَصِيرُ مَعْدِنًا لِلْعِلْمِ وَ الْفَضْلِ حَتَّى لَا يَبْقَى
فِي الْأَرْضِ مُسْتَضْعَفٌ فِي الدِّينِ حَتَّى الْمُخَدَّرَاتُ فِي الْحِجَالِ وَ ذَلِكَ عِنْدَ قُرْبِ
ظُهُورِ قَائِمِنَا فَيَجْعَلُ اللهُ قُمْ وَ أَهْلَهُ قَائِمِينَ مَقَامَ الْحُجَّةِ وَ لَوْلَا ذَلِكَ لَسَاخَتْ الْأَرْضُ
بِأَهْلِهَا ... ثُمَّ يَظْهَرُ الْقَائِمُ ...^۲

به زودی کوفه (نجف) از علم خالی و دانش از آن جمع می شود مانند مار که در لانه خود جمع
می شود، سپس علم در شهری که آن را «قم» می نامند ظاهر می شود و «قم» مرکز علم و
فضل می شود تا جایی که احدی نیست که علم و دین به گوش او نرسد حتی دختران در

۱. همان، ص ۱۰۴ و ۲۱۶.

۲. همان.

پستوی خانه‌ها و این نزدیک ظهور قائم خواهد بود، خداوند در آن روزگار، شهر و اهل قم را جانشین حضرت حجت قرار می‌دهد... و اگر جز این می‌بود، زمین اهلس را فرو می‌برد. پس از آن قائم ما قیام خواهد کرد.

(در حال حاضر شهر قم و حوزه‌های علمیه مصداق حدیث فوق هستند؛ از این رو می‌توان گفت که ان شاء الله ظهور نزدیک است.)

محکم و استوار

۱۲۸) امام صادق علیه السلام: إِذَا أَصْبَحْتَ وَأَمْسَيْتَ لَا تَرَى إِمَامًا تَأْتُمُّ بِهِ فَأَخِيبْ مَنْ كُنْتَ تُحِبُّ وَ أَبْغِضْ مَنْ كُنْتَ تُبْغِضُ حَتَّى يُظْهِرَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ.^۱

هرگاه امام (غایب شد) و در میان شما نبود که صبح و شام او را زیارت کنید و به او اقتدا نمائید پس بر همان عقیده (بر امامت و ولایت و تولی و تبری) باقی بمان و هر که را دوست داشتی (امامان) دوست داشته باش و هر که را دشمن داشتی (دشمنان خدا و اهل بیت علیهم السلام) دشمن بدار و ایمان و معتقدات خود را حفظ کن تا زمانی که خداوند حجت خود را آشکار سازد.

آینه دهم سختی‌های عصر غیبت

یکی از نگرانی‌های امامان علیهم‌السلام وجود فتنه‌ها و فشارهای دین‌زدایان و اسلام‌ستیزان در عصر غیبت است که آن بزرگواران ضمن هشدار و آماده‌باش به شیعه آن‌ها را به ثبات و استقامت و صبر و حفظ هشیاری در این راه فراخوانده‌اند و اجر عظیمی که بر ایشان است گوشزد نموده‌اند.

پابرجا در دین

۱۲۹ ﴿امام رضا علیه‌السلام: لَا تَثْبُتُ فِيهَا عَلَى دِينِهِ إِلَّا الْمُخْلِصُونَ الْمُبَاشِرُونَ لِرُوحِ الْيَقِينِ الَّذِينَ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَهُمْ بِوِلَايَتِنَا وَكُتِبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانُ وَآيَدُهُمْ بِرُوحِ مِنْهُ.^۱

در زمان غیبت مهدی علیه‌السلام کسی بر دینش ثابت نمی‌ماند؛ مگر افراد خالصی که خداوند عهد و میثاق آن‌ها را بر ولایت ما گرفته و ایمان را در دلشان نوشته و آن‌ها را با روح عظمت خود تأیید کرده است.

جایگاه شیعیان

۱۳۰ ﴿امام علی علیه‌السلام: لِلْقَائِمِ مِثَا غَيْبَةٍ أَمَدُهَا طَوِيلٌ كَأَنِّي بِالشَّيْعَةِ يَجُولُونَ جَوْلَانِ النَّعْمِ فِي غَيْبَتِهِ يَطْلُبُونَ الْمَرَعَى فَلَا يَجِدُونَهُ إِلَّا فَمَنْ ثَبَتَ مِنْهُمْ عَلَى دِينِهِ لَمْ يَقْسُ قَلْبُهُ لَطْوَلِ أَمَدِ غَيْبَةِ إِمَامِهِ فَهُوَ مَعِيَ فِي دَرَجَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ.^۲

قائم ما غیبت طولانی خواهد داشت، گویا شیعه را می‌بینم که همچون گوسفندان دنبال پناهگاه می‌گردند؛ ولی آن را نمی‌یابند، هرکس در آن دوران بر دینش ثابت بماند و دلش سست نشود، او در روز قیامت در بهشت و در درجه من خواهد بود.

۱. همان، ج ۵۱، ص ۱۱۰.

۲. همان، ص ۱۰۹.

در کنار رسول خدا ﷺ

۱۳۱) امام حسین علیه السلام: إِنَّ الصَّابِرَ فِي غَيْبَتِهِ عَلَى الْأَذَى وَالتَّكْذِيبِ بِمَنْزِلَةِ الْمُجَاهِدِ بِالسَّيْفِ بَيْنَ يَدَي رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.^۱

کسی که در دوران غیبت حضرت مهدی علیه السلام بر آزارها و تکذیبها صبر کند، مانند کسی است که با شمشیر در کنار رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جهاد کرده است.

حوادث خردکننده

۱۳۲) امام جواد علیه السلام: ثُمَّ يَكُونُ بَعْدَ ذَلِكَ أَحْدَاثٌ تَشِيبُ فِيهَا النَّوَاصِي وَ يَسِيرُ الصُّمُّ الصَّلَابُ.^۲

در دوران غیبت، حوادث سختی رخ می‌دهد که انسان‌ها را پیر کرده، کوه‌های سخت را از جامی کند.

(مؤمنان و یاران ولایت باید ایمانشان از کوه محکم‌تر باشد؛ الْمُؤْمِنُ أَشَدُّ مِنَ الْجَبَلِ ...)

روزگار دشوار

۱۳۳) امام باقر علیه السلام: لَتَمَخَضَنَّ يَا مَعْشَرَ الشَّيْعَةِ شَيْعَةَ آلِ مُحَمَّدٍ كَمَخِضِ الْكُحْلِ فِي الْعَيْنِ.^۳

ای شیعه آل محمد! «زیر فشار بلاها» حل می‌شوید همان‌طور که سرمه در چشم حل می‌شود (باید فشارها را تحمل کنید و صبور باشید).

تغییرات شتابناک

۱۳۴) امام باقر علیه السلام: فَيُضْبِحُ أَحَدُكُمْ وَهُوَ يَرَى أَنَّهُ عَلَى شَرِيعَةٍ مِنْ أَمْرِ نَافِيْمَسِي قَدْ خَرَجَ مِنْهَا.^۴

۱. همان، ص ۱۳۳.

۲. همان، ص ۱۵۷.

۳. همان، ج ۵۲، ص ۱۰۱.

۴. همان.

آن قدر تغییر و تحول در شیعه پیدا می‌شود که بسیاری از افراد صبح می‌کنند در حالی که بر شریعت ما هستند و شب می‌کنند در حالی که از آن خارج شده‌اند و برعکس.

آزار خارها

۱۳۵) امام صادق علیه السلام: **إِنَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ غِيْبَةً أَلْتَمَسْكَ فِيهَا بِدِينِهِ كَالْخَارِطِ لِلْقِتَادِ**.^۱

صاحب امر را غیبتی است که سختی حفظ دین در آن زمان به سختی کشیدن دست روی شاخه پُر از خار است!

عصر امتحان

۱۳۶) امام صادق علیه السلام: **كَيْفَ أَنْتُمْ إِذَا بَقِيتُمْ بِإِمَامٍ هُدًى وَلَا عِلْمٍ يَبْرُهُ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَعِنْدَ ذَلِكَ تُمَيِّزُونَ وَ تُمَحِّصُونَ وَ تُغْرِبُونَ**.^۲

چگونه خواهید بود آن‌گاه که بدون امام هدایت‌گر و بدون پرچم حق هستید و از یکدیگر بی‌زاری می‌جوئید؟ (هر گروه و دسته خود را بر حق و دسته دیگر را بر باطل می‌داند!) در آن زمان خوب و بد از یکدیگر جدا می‌شوند و گرفتار بلا گردیده، غربال می‌شوید.

آزمون سخت

۱۳۷) امام هادی علیه السلام: **أَمَا وَاللَّهِ مَا يَكُونُ الَّذِي تَمُدُّونَ إِلَيْهِ أَعْنَاقَكُمْ حَتَّى تُمَيِّزُوا وَ تُمَحِّصُوا وَ حَتَّى لَا يَبْقَى مِنْكُمْ إِلَّا الْأَنْدَرُ**.^۳

به خدا قسم مهدی علیه السلام ظهور نخواهد کرد، مگر امتحان شوید و در امتحان جز اندکی (ثابت) نمی‌مانند.

۱. همان، ص ۱۱۱.

۲. همان، ص ۱۱۲.

۳. همان، ص ۱۱۳.

دو سوم مردم!

۱۳۸ ﴿ امام صادق علیه السلام : لَا يَكُونُ هَذَا الْأَمْرُ حَتَّى يَذْهَبَ ثُلُثُ النَّاسِ .^۱

فرج نخواهد شد تا دو سوم مردم بروند. (کشته شوند یا دست از دین بردارند).

سرافرازی خالصان

۱۳۹ ﴿ جابر جعفی می گوید: به امام باقر علیه السلام عرض کردم: فرج شما کی خواهد

شد؟ امام فرمودند: هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لَا يَكُونُ فَرَجُنَا حَتَّى تُغْرِبُوا ثُمَّ تُغْرِبُوا ثُمَّ

تُغْرِبُوا (بِقَوْلِهَا ثَلَاثًا) حَتَّى يَذْهَبَ الْكَدْرُ وَ يَبْقَى الصَّفْوُ.^۲

هیئات! هیئات! فرج ما پیش نیاید؛ مگر این که غربال شوید و باز هم غربال شوید (سه

مرتبہ فرمود) تا جایی که هرچه ناخالصی است بیرون رود و خالص ها بمانند.

سرافکنندگان

۱۴۰ ﴿ امام صادق علیه السلام : لَا بُدَّ لِلنَّاسِ مِنْ أَنْ يُمَحَّضُوا، وَ يُمَيِّزُوا وَ يُغْرِبُوا وَ يَخْرُجُ فِي

الْغُرَبَالِ خَلْقٌ كَثِيرٌ.^۳

مردم ناگزیر از امتحان هستند تا متمایز و غربال شوند و بعد از غربال خلق بسیاری خارج

می شوند (و از امتحان، سرینند بیرون نمی آیند).

چراغ تاریکی ها

۱۴۱ ﴿ رسول خدا صلی الله علیه و آله : لَا أَحَدُهُمْ أَشَدُّ بَقِيَّةً عَلَى دِينِهِ مِنْ خَرَطِ الْقَتَادِ فِي اللَّيْلَةِ الظُّلْمَاءِ أَوْ

كَالْقَابِضِ عَلَى جَمْرِ الْغَضَاءِ أَوْ لَيْكِ مَصَابِيحِ الدُّجَى يُنْجِيهِمُ اللَّهُ مِنْ كُلِّ فِتْنَةٍ غَبْرَاءِ

مُظْلِمَةٍ.^۴

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان، ص ۱۱۴.

۴. همان.

نگه‌داشتن دین برای مؤمنان آخرالزمان، سخت‌تر از دست کشیدن روی درخت پر از خار در شب تاریک یا سخت‌تر از نگاه داشتن آتش در دست است، آنان چراغ شب‌های ظلمانی‌اند و خداوند آن‌ها را از فتنه‌های تاریک و کور نجات خواهد داد.

پاداش صابران

۱۴۲) رسول خدا ﷺ به یاران خود فرمود: سَيَأْتِي قَوْمٌ مِّنْ بَعْدِكُمُ الرَّجُلُ الْوَاحِدُ مِنْهُمْ لَهُ أَجْرُ خَمْسِينَ مِنْكُمْ: به زودی کسانی پس از شما می‌آیند که هر یک از آنان اجر و پاداش پنجاه نفر از شما را دارد! اصحاب گفتند: (چگونه؟) ما بودیم که با شما در جنگ بدر و احد و حنین شرکت کردیم (جهاد کردیم) و قرآن در حق ما نازل شد! ایشان فرمودند: إِنَّكُمْ لَوُ تَحَمَّلُوا مَا حُمِّلُوا لَمْ تَصْبِرُوا وَصَبَرَهُمْ؛^۱ اگر سختی‌هایی که آن‌ها می‌بینند شما می‌دیدید، نمی‌توانستید مانند آن‌ها صبر کنید.

در رکاب علی علیه السلام

۱۴۳) شخصی به امام صادق علیه السلام عرض کرد: ما بهترین یا اصحاب حضرت قائم علیه السلام؟ حضرت فرمود: شما بهترینید. زیرا شما در زمان خوف هستید. نمازتان با ترس همراه است. حج و عبادت‌های دیگر شما با خوف همراه است. بر خودتان و بر امامتان از دست ستمگران خائفید و تحت فشار هستید (پس شما صبرتان بر حفظ دین کار بزرگی است).^۲ (مقصود از اصحاب قائم علیه السلام کسانی‌اند که پس از ظهور و اقامه دولت حق هستند ولی اصحاب امام صادق علیه السلام نیز مانند مردم امروز در خوف و ناامنی بسر می‌برند.)

۱. همان، ص ۱۳۰.

۲. همان، ج ۵۲، ص ۱۴۴.

همپراز شهیدان

۱۴۴) امام باقر علیه السلام: كُلُّ مُؤْمِنٍ شَهِيدٌ وَإِنْ مَاتَ عَلَي فِرَاشِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ وَهُوَ كَمَنْ مَاتَ فِي عَسْكَرِ الْقَائِمِ علیه السلام.

همه مؤمنان شهید هستند، هرچند در بستر بمیرند. مؤمن مانند کسی است که در لشکر حضرت قائم علیه السلام مرده باشد.

سپس فرمود: أَيْخِبِسُ نَفْسَهُ عَلَي اللَّهِ ثُمَّ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ؟^۱

مگر ممکن است کسی که برای خدا سختی‌ها را تحمل می‌کند، بهشت نرود؟!

مؤمنان راستین

۱۴۵) امام صادق علیه السلام: وَقَدْ عَلِمَ أَنَّ أَوْلِيَاءَهُ لَا يَزُتَابُونَ وَكَوَعِلِمَ أَنَّهُمْ يَزُتَابُونَ لَمَّا غَيَّبَ حُجَّتَهُ طَرْفَةَ عَيْنٍ.^۲

خداوند می‌داند که مؤمنان واقعی در زمان غیبت، شک نمی‌کنند؛ زیرا اگر می‌دانست شک می‌کنند، لحظه‌ای حجت خود را غایب نمی‌ساخت.

دعای غریق

۱۴۶) امام صادق علیه السلام: سَتُصِيبُكُمْ شُبُهَةٌ فَتَبْتُقُونَ بِلَا عِلْمٍ يُرَى وَلَا إِمَامٍ هُدَى وَلَا يَنْجُو مِنْهَا إِلَّا مَنْ دَعَا بِدُعَاءِ الْغَرِيقِ: يَا اللَّهُ يَا رَحْمَانُ يَا رَحِيمُ يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَي دِينِكَ.^۳

به‌زودی شبهه‌ای (با «غیبت امام») به شما می‌رسد که نه امام هدایتگری است و نه علم و نشانه‌ای از سوی حق و هیچ‌کسی از آن نجات پیدا نمی‌کند مگر کسی که دعای غریق را بخواند و آن‌چنان است: ای خدای رحمان و رحیم، ای کسی که دگرگونی دل‌ها در دست تو است! قلب مرا بر دینت ثابت و استوار گردان.

۱. همان، ص ۱۴۴.

۲. کافی، ج ۱، ص ۳۲۳.

۳. کمال‌الدین، ص ۳۵۱.

آینه یازدهم نشانه‌های ظهور

یکی دیگر از موضوعاتی که در مهدویت مطرح است و کتاب‌های بسیاری نیز در مورد آن نوشته شده، علائم و نشانه‌های ظهور است که آن را به دو دسته تقسیم کرده‌اند: علائم حتمی و غیرحتمی که در این فصل به شمه‌ای از احادیث در هر دو قسم، اشاره می‌شود.

نشانه‌های ظهور

۱۴۷) امام صادق علیه السلام در پاسخ به این سؤال که «آیا خروج سفیانی از علائم حتمی ظهور است» فرمودند: **السُّفْيَانِيُّ مِنَ الْمَخْتُومِ وَقَتْلُ النَّفْسِ الزَّكِيَّةِ مِنَ الْمَخْتُومِ وَالْقَائِمُ مِنَ الْمَخْتُومِ وَخَسْفُ الْبَيْدَاءِ مِنَ الْمَخْتُومِ وَكَفُّ تَطَلُّعِ مِنَ السَّمَاءِ مِنَ الْمَخْتُومِ وَالنِّدَاءُ مِنَ السَّمَاءِ مِنَ الْمَخْتُومِ**.^۱

خروج سفیانی، کشته شدن نفس زکیه، قیام قائم علیه السلام، فرو رفتن سرزمین بیداء و لشکریان سفیانی و همچنین ظاهر شدن کف دستی در آسمان و ندای آسمانی از علائم حتمی ظهور است.

مژده رسول خدا صلی الله علیه و آله

۱۴۸) رسول خدا صلی الله علیه و آله: **أَبَشِرُوا بِالْمَهْدِيِّ (قَالَهَا ثَلَاثًا) يَخْرُجُ عَلَيَّ حِينَ إِخْتِلَافٍ مِنَ النَّاسِ وَزَلْزَالٍ شَدِيدٍ ...**^۲

شما را به آمدن مهدی علیه السلام مژده می‌دهم (سه بار تکرار فرمودند) که خروج می‌کند در زمانی که مردم، گرفتار اختلاف، فتنه و تزلزل شدید هستند.

۱. غیبت نعمانی، ص ۲۵۷.

۲. بحار، ج ۵۱، ص ۷۴.

پنج نشانه

۱۴۹ ﴿امام صادق علیه السلام: إِنَّ قُدَامَ هَذَا الْأَمْرِ خَمْسُ عَلَامَاتٍ: أَوَّلُهُنَّ نِدَاءٌ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ وَخُرُوجُ السُّفْيَانِيِّ وَخُرُوجُ الْخُرَاسَانِيِّ وَقَتْلُ النَّفْسِ الزَّكِيَّةِ وَخَسْفٌ بِالْبَيْدَاءِ.

پنج نشانه پیش از ظهور عبارت‌اند از: ندای آسمانی در ماه رمضان، خروج سفیانی، قیام خراسانی، قتل نفس زکیه (انسان بی‌گناهی که میان رکن و مقام کشته می‌شود) و فرو رفتگی در بیداء (اشاره است به لشکر سفیانی که زمین آن‌ها را در خود فرو می‌برد).^۱

بلای سفیانی

۱۵۰ ﴿امام صادق علیه السلام: وَكَفَى بِالسُّفْيَانِيِّ نِقْمَةً لَكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَهُوَ مِنَ الْعَلَامَاتِ لَكُمْ.^۲ كَافِي اسْتِ كِه سَفِيَانِي عَذَابِي بَرَاي دَشْمَنَان شَمَا بَاشَد وَ أَنْ اَز عَلَامَت‌هَآي ظَهْرُ اسْتِ.

ظهور در غربت اسلام

۱۵۱ ﴿پیامبر صلی الله علیه و آله: بُدِءَ الْإِسْلَامُ غَرِيباً وَ سَيَعُودُ غَرِيباً فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ.^۳

اسلام در آغاز غریب بود و دوباره گرد غربت بر او می‌نشیند. پس خوشا به حال غریبان (مسلمانانی که در غربت اسلام به کمک اسلام شتابند و امام عصر علیه السلام را یاری دهند).

فتح سنگرهای کفر

۱۵۲ ﴿رسول خدا صلی الله علیه و آله: مِمَّا مَهْدِيُّ هَذِهِ الْأُمَّةِ إِذَا ضَارَتِ الدُّنْيَا هَرَجاً وَ مَرَجاً وَ تَظَاهَرَتِ الْفِتْنُ وَ تَقَطَّعَتِ السُّبُلُ وَ آغَارَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ فَلَا كَبِيرَ يَرْحَمُ صَغِيراً وَ لَا صَغِيرَ يُوقِرُ كَبِيراً فَيَبْعَثُ اللَّهُ عِنْدَ ذَلِكَ مَهْدِيَّناً التَّاسِعَ مِنْ صُلْبِ الْحُسَيْنِ يَفْتَحُ حُصُونَهُ الضَّلَالَةَ.^۴

۱. همان، ج ۵۲، ص ۱۱۹.

۲. همان، ص ۱۴۱.

۳. همان، ص ۱۹۱.

۴. کشف الغمه، ج ۲، ص ۴۶۸.

مهدی این امت از ما است، آن‌گاه که دنیا دچار هرج و مرج شود و فتنه‌ها آشکار گردد و راه‌ها ناامن شود و مردم به غارت یکدیگر بپردازند، دیگر نه بزرگ به کوچک رحم می‌کند و نه کوچک حرمت بزرگ‌تر را نگه می‌دارد، آن‌گاه خداوند مهدی ما را که نهمین فرزند حسین است می‌فرستد تا سنگرهای کفر و گمراهی را فتح کند.

سه قیام در یک سال

۱۵۳) امام صادق علیه السلام: خُرُوجُ الثَّلَاثَةِ: الْخُرَاسَانِيَّ وَالسُّفْيَانِيَّ وَالْيَمَانِيَّ فِي سَنَةٍ وَاحِدَةٍ فِي شَهْرٍ وَاحِدٍ فِي يَوْمٍ وَاحِدٍ وَلَيْسَ فِيهَا رَايَةٌ بِأَهْدَى مِنَ الْيَمَانِيَّ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ.^۱
قبل از قیام قائم، سه قیام در یک سال و در یک ماه و در یک روز رخ می‌دهد: خروج خراسانی، خروج سفیانی و خروج یمانی که پرچمی به حق نزدیک‌تر از پرچم یمانی نیست.

از وادی یابس

۱۵۴) امام علی علیه السلام: يَخْرُجُ السُّفْيَانِيُّ مِنْ نَاحِيَةِ مَدِينَةِ دِمَشْقِ فِي الْوَادِ الْيَابِسِ فِي رَجَبٍ وَ مَدَّةَ خُرُوجِهِ إِلَى انْهِزَامِهِ خَمْسَةَ عَشَرَ شَهْرًا.^۲
سفیانی از طرف دمشق و از وادی یابس در ماه رجب خروج می‌کند و تا روز شکست او به دست لشکر مهدی علیه السلام، پانزده ماه طول می‌کشد.

شیعه کشی

۱۵۵) امام صادق علیه السلام: كَانِي بِالسُّفْيَانِيَّ قَدْ طَرَحَ رَحْلَهُ بِالْكُوفَةِ فَنَادَا مُنَادِيهِ مَنْ جَاءَ بِرَأْسِ شِيعَةِ عَلِيٍّ فَلَهُ أَلْفُ دِرْهَمٍ فَيَثْبُ الْجَارُ عَلَى جَارِهِ وَ يَقُولُ: هَذَا مِنْهُمْ فَيَضْرِبُ عُنُقَهُ وَ يَأْخُذُ أَلْفَ دِرْهَمٍ...^۳

۱. همان، ج ۵۳، ص ۲۱۰.

۲. المعجم، ج ۳، ص ۱۴.

۳. بحار، ج ۵۲، ص ۲۰۵.

گویا می بینم سفیانی در کوفه بار انداخته و منادی او ندا می دهد که: هرکس سر یکی از شیعیان علی علیه السلام را بیاورد یک هزار درهم جایزه می گیرد و آن جا است که همسایه، همسایه خود را به عنوان شیعه معرفی می کند و سر او را می زند و جایزه می گیرد.

کینه از محمد و آل محمد صلی الله علیه و آله

۱۵۶ ﴿ امام صادق علیه السلام : اَنَا وَ آلُ أَبِي سُفْيَانَ أَهْلُ بَيْتَيْنِ تَعَادَيْنَا فِي اللَّهِ ، قُلْنَا : صَدَقَ اللَّهُ وَ قَالُوا : كَذَبَ اللَّهُ .^۱

ما و آل ابوسفیان دو خانواده بودیم که به خاطر خدا با هم دشمنی کردیم . ما می گفتیم : خدا راست می گوید . و آن ها می گفتند : خدا دروغ می گوید !

جنگ با قائم علیه السلام

۱۵۷ ﴿ امام صادق علیه السلام در شرح دشمنی بنی امیه با آل طه علیهم السلام فرمودند : قَاتَلَ أَبُو سُفْيَانَ رَسُولَ اللَّهِ صلی الله علیه و آله وَ قَاتَلَ مُعَاوِيَةَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ علیه السلام وَ قَاتَلَ يَزِيدُ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْحُسَيْنَ بْنَ عَلِيٍّ علیه السلام وَ السُّفْيَانِيُّ يُقَاتِلُ الْقَائِمَ علیه السلام .^۲

ابوسفیان با رسول الله صلی الله علیه و آله ، معاویه با علی علیه السلام و یزید با حسین بن علی علیه السلام جنگ کرد و سفیانی نیز با قائم آل محمد صلی الله علیه و آله جنگ خواهد کرد . (سفیانی از نسل ابوسفیان است .)

قتل عام کوفیان

۱۵۸ ﴿ امام باقر علیه السلام : وَيُظْهَرُ السُّفْيَانِيُّ وَمَنْ مَعَهُ حَتَّى لَا يَكُونَ لَهُ هِمَّةٌ إِلَّا آلَ مُحَمَّدٍ صلی الله علیه و آله وَ شِيعَتَهُمْ فَيَبْعَثُ بَعْثًا إِلَى الْكُوفَةِ فَيُضَابُ بِأَنَاسٍ مِنْ شِيعَةِ آلِ مُحَمَّدٍ صلی الله علیه و آله الْكُوفَةَ قَتْلًا وَ صَلْبًا وَ يُقْبَلُ رَايَةً مِنْ خُرَاسَانَ حَتَّى يَنْزِلَ سَاحِلَ الدَّجَلَةِ ....^۳

۱. همان ، ص ۱۹۰ .

۲. بحار ، ج ۵۲ ، ص ۱۹۰ .

۳. بحار ، ج ۶۲ ، ص ۲۲۲ .

سفیانی و پیروانش خروج می‌کنند و هدفی جز کشتن و آزار اولاد رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و شیعیان ندارند، او لشکری به کوفه می‌فرستد و عده‌ای از شیعیان را که در آن جا هستند می‌کشد و گروهی را به دار می‌آویزد و لشکری از خراسان (علیه سفیانی) حرکت می‌کند تا به دجله می‌رسد.

خورشیدگرفتگی

۱۵۹ ﴿ امام باقر عَلَيْهِ السَّلَام : آيَاتِن تَكُونَانِ قَبْلَ الْقَائِمِ : كُسُوفُ الشَّمْسِ فِي النُّصْفِ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ وَ خُسُوفُ الْقَمَرِ فِي آخِرِهِ ...^۱

دو نشانه از نشانه‌های قبل از قیام، گرفتن خورشید در نیمه ماه رمضان و گرفتن ماه (خسوف) در آخر همان ماه است.

شهادت شیخ طبرسی

۱۶۰ ﴿ امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام : اِخْتِلَافُ الصُّنْفَيْنِ مِنَ الْعَجَمِ يُقْتَلُ فِيهِمُ الْوُفُ الْوُفُ يُخَالِفُهُمُ الشَّيْخُ الطَّبْرِسِيُّ فَيُضَلَّبُ وَ يُقْتَلُ ...^۲

در میان دو صنف از عجم‌ها (غیر از عرب‌ها) اختلاف ایجاد می‌شود که هزاران هزار نفر کشته می‌شوند و شیخ طبرسی با آن‌ها مخالفت می‌کند و ایشان نیز کشته و به دار آویخته می‌شود.

(شاید بتوان به شیخ فضل الله نوری تفسیر کرد و شاید هم قضیه‌ای است که بعداً اتفاق خواهد افتاد. اللَّهُ أَعْلَمُ)

جهان پر آشوب

۱۶۱ ﴿ حضرت حجّت عَلَيْهِ السَّلَام : عَلَامَةُ ظُهُورِ أَمْرِي، كَثْرَةُ الْهَرَجِ وَالْمَرَجِ وَالْفِتَنِ وَ آتِي مَكَّةَ فَأَكُونُ فِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَيَقُولُ النَّاسُ : اِنْصَبُوا لَنَا اِمَامًا وَ يَكْثُرُ الْكَلَامُ حَتَّى يَقُومَ

۱. ارشاد، ص ۲۵۹؛ المعجم، ج ۱، ص ۸۱.

۲. معجم الملاحم از الزام الناصب، ج ۲، ص ۱۶۱.

رَجُلٌ مِنَ النَّاسِ فَيَنْظُرُ فِي وَجْهِ ثُمَّ يَقُولُ : يَا مَعْشَرَ النَّاسِ هَذَا الْمَهْدِيُّ أَنْظُرُوا إِلَيْهِ
فِيْبَايِعِ النَّاسِ عِنْدَ إِيَابِهِمْ مِنِّي.^۱

از جمله نشانه‌های ظهور من، کثرت هرج و مرج و فتنه‌ها است، من به مکه می‌آیم و وارد مسجد الحرام می‌شوم. مردم می‌گویند: امام و رهبری برای ما منصوب کنید و بسیار حرف رد و بدل می‌شود و ناگاه یک نفر از آن‌ها با دقت در چهره من نگاه می‌کند و می‌گوید: ای مردم! این همان مهدی است، به او نگاه کنید، پس در حال ناامیدی از ظهور من، با من بیعت می‌کنند.

قحطی و گرسنگی

۱۶۲ ﴿امام صادق علیه السلام: لَا بَدَّ أَنْ تَكُونَ قَبْلَ الْقَائِمِ سَنَةً يَجُوعُ فِيهَا النَّاسُ وَيُصِيبُهُمْ خَوْفٌ
شَدِيدٌ مِنَ الْقَتْلِ وَ نَقْصِ الْأَمْوَالِ وَ الْأَنْفُسِ وَ الثَّمَرَاتِ.^۲

پیش از قیام مهدی علیه السلام سالی پر قحطی و گرسنگی خواهد آمد به گونه‌ای که ترس، قتل، ناامنی و از دست رفتن اموال، همه مردم را فرا می‌گیرد. (آن‌گاه حضرت آیه شریفه ﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ﴾ را قرائت فرمودند.)

باران رحمت

۱۶۳ ﴿امام صادق علیه السلام: ... فَإِذَا آتَى قِيَامُهُ مَطَرُ النَّاسِ جُمَادَى الْآخِرَةِ وَ عَشْرَةَ أَيَّامِ رَجَبٍ
مَطَرًا لَمْ تَرَ الْخَلَائِقُ مِثْلَهُ فَيُنْبِتُ اللَّهُ بِهِ لُحُومَ الْمُؤْمِنِينَ وَ أَبْدَانَهُمْ فِي قُبُورِهِمْ وَ كَأَنِّي
أَنْظُرُ إِلَيْهِمْ مُقْبِلِينَ مِنْ جِهَتِهِمْ يَنْقُضُونَ سُعُورَهُمْ مِنَ التُّرَابِ.^۳

هنگامی که ظهور نزدیک شود، تمام ماه جمادی‌الثانی و ده روز از ماه رجب باران می‌بارد (چهل شبانه‌روز) به طوری که تاکنون مردم مانند آن را ندیده باشند و خداوند به این وسیله،

۱. غیبت طوسی، ص ۱۸۳؛ ملاحم، ج ۳۰، ص ۲۳۸.

۲. الملاحم، ج ۳، ص ۲۲۹ از غیبت نعمانی، ص ۲۵۱.

۳. المعجم، ج ۴، ص ۴۹؛ الوافی، ج ۲، ص ۱۱۳.

بدن مؤمنان را که قرار است زنده شوند تازه و زنده می‌گرداند، گویا می‌بینم که به طرف مهدی می‌آیند در حالی که خاک قبر را از موهای خود پاک می‌کنند.

آرزوی مرگ

۱۶۴) امام باقر علیه السلام: لَا يَقُومُ الْقَائِمُ إِلَّا عَلَى خَوْفٍ شَدِيدٍ وَ زَلَزِلٍ وَ فِتْنَةٍ وَ بَلَاءٍ يُصِيبُ النَّاسَ وَ طَاعُونَ قَبْلَ ذَلِكَ وَ سَيْفٍ قَاطِعٍ بَيْنَ الْعَرَبِ وَ اخْتِلَافٍ شَدِيدٍ بَيْنَ النَّاسِ وَ تَشْتَّتِ فِي دِينِهِمْ وَ تَغْيِرُ حَالِهِمْ حَتَّى يَتَمَنَّى الْمُتَمَنِّي الْمَوْتَ صَبَاحاً وَ مَسَاءً مِنْ عِظَمِ مَا يُرَى مِنْ كَلْبِ النَّاسِ وَ أَكَلِ بَعْضِهِمْ بَعْضاً.^۱

حضرت مهدی علیه السلام قیام نخواهد کرد مگر این‌که پیش از آن بلاهایی رخ می‌دهد مانند: ترس، ناامنی، زلزله، فتنه، طاعون، جنگ شدید میان عرب‌ها و بی‌ثباتی در دینشان و دگرگونی حال مردم به گونه‌ای که از شدت بلاها و تجاوز به یکدیگر هریک از آنها در هر صبح و شام آرزوی مرگ می‌کند.

اسلام بی فروغ

۱۶۵) امام علی علیه السلام: يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ لَا يَبْقَى فِيهِمْ مِنَ الْقُرْآنِ إِلَّا رَسْمُهُ وَ لَا مِنَ الْإِسْلَامِ إِلَّا إِسْمُهُ وَ مَسَاجِدُهُمْ يَوْمئِذٍ عَامِرَةٌ مِنَ الْبِنَاءِ خَرَابٌ مِنَ الْهُدَى سُكَّانُهَا وَ عَمَارُهَا شَرُّ أَهْلِ الْأَرْضِ....^۲

زمانی بر مردم بگذرد که از قرآن جز رسومات (خواندن و تلفظ) و از اسلام جز نامی باقی نماند، آن روز مسجدها از نظر عمران و ساختمان آباد، ولی از نظر هدایت، خراب است و مسجدنشینان بدترین مردم روی زمین‌اند (شاید منظور منافقان و بعضی فرقه‌های گمراه باشند).

۱. ص ۵۰؛ غیبه نعمانی، ص ۲۳۵.

۲. نهج البلاغه، خطبه ۳۶۹.

خودنمایی دروغگویان

﴿۱۶۶﴾ رسول خدا ﷺ: لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّىٰ يَخْرُجَ الْمَهْدِيُّ مِنْ وُلْدِي وَلَا يَخْرُجَ الْمَهْدِيُّ حَتَّىٰ يَخْرُجَ سِتُّونَ كَذَابًا كُلُّهُمْ يَقُولُ: أَنَا النَّبِيُّ. ^۱

ساعت قیامت برپا نمی‌شود تا مهدی ظهور کند و مهدی ظهور نمی‌کند تا شصت نفر از مدعیان دروغگو خروج کنند و هر کدام می‌گویند: من پیامبرم.

آینه دوازدهم وقت ظهور

هنگامی که حضرت ظهور کنند، اتفاق‌های بسیاری رخ می‌دهد که در این فصل به چگونگی ظهور و آثار آن لحظه بزرگ توجه داده می‌شود.

تکیه بر خانه خدا

۱۶۷) امام باقر علیه السلام: فَإِذَا خَرَجَ أَسْنَدَ ظَهْرَهُ إِلَى الْكَعْبَةِ وَاجْتَمَعَ إِلَيْهِ ثَلَاثِمِائَةٌ وَثَلَاثَ عَشَرَ رَجُلًا فَأَوَّلُ مَا يَنْطِقُ بِهِ هَذِهِ الْآيَةُ: بَقِيَّةُ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ثُمَّ يَقُولُ: أَنَا بَقِيَّةُ اللَّهِ وَحُجَّتُهُ وَخَلِيفَتُهُ عَلَيْكُمْ...^۱

وقتی حضرت مهدی علیه السلام ظهور کند، بر کعبه تکیه می‌زند و سیصد و سیزده مرد گرد او جمع می‌شوند و اول آیه شریفه «بقیة الله برای شما بهتر است اگر ایمان داشته باشید» را تلاوت می‌کند، آن‌گاه می‌فرماید: منم بقیة الله، منم حجت خدا و خلیفه او بر شما.

دو رکعت نماز

۱۶۸) امام صادق علیه السلام: وَهُوَ الْمُضْطَرُّ إِذَا صَلَّى فِي الْمَقَامِ رَكَعَتَيْنِ وَدَعَا اللَّهَ فَأَجَابَهُ وَ يَكْشِفُ الشُّوْءَ...^۲

او است مضطر که در مقام ابراهیم دو رکعت نماز به جا می‌آورد و دعا می‌کند و خداوند اجابت می‌کند و گرفتاری او را برطرف می‌کند... (که فرج فرا برسد).

۱. نورالثقلین، ج ۲، ص ۳۹۲.

۲. مکیال، ج ۱، ص ۵۰.

مضطر آل طه علیه السلام

۱۶۹ امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه شریفه: «أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاَهُ وَ يَكْشِفُ السُّوءَ...»^۱ فرمودند: نَزَلَتْ فِي الْقَائِمِ هُوَ وَ اللَّهُ الْمُضْطَرُّ إِذَا صَلَّى فِي الْمَقَامِ رَكْعَتَيْنِ وَ دَعَا اللَّهَ فَأَجَابَهُ وَ يَكْشِفُ السُّوءَ وَ يَجْعَلُهُ خَلِيفَتَهُ فِي الْأَرْضِ.^۲

و الله! این آیه در حق قائم نازل شده است. او مضطر است آن گاه که در مقام ابراهیم دو رکعت نماز گزارد و خدا را بخواند و خداوند او را اجابت کند و بدی‌ها را از او برطرف سازد و او را خلیفه خود در زمین قرار دهد.

اصلاح در یک شب

۱۷۰ امام جواد علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يُصْلِحُ أَمْرَهُ فِي لَيْلَةٍ كَمَا أَصْلَحَ أَمْرَ كَلْبِهِ مُوسَى علیه السلام لِيَقْتَبِسَ لِأَهْلِهِ نَارًا فَرَجَعَ وَ هُوَ رَسُولٌ.^۳

خداوند متعال امر مهدی علیه السلام را در یک شب اصلاح می‌کند (زمینه ظهور ایشان را فراهم می‌آورد) همانند حضرت موسی علیه السلام که رفت آتش و گرما برای خانواده‌اش بیاورد و چون برگشت، رسول بود.

(مقصود این است که هر گاه وقت ظهور فرارسد خداوند تمام مقدمات

آن را با سرعت انجام می‌دهد.)

خشنودی آسمانیان

۱۷۱ امیر مؤمنان علیه السلام: يَخْرُجُ عَلَى حِينِ غَفْلَةٍ مِنَ النَّاسِ وَ إِمَاتَةٍ لِلْحَقِّ وَ إِظْهَارٍ لِلْجَوْرِ... يَفْرَحُ بِخُرُوجِهِ أَهْلُ السَّمَاوَاتِ وَ سُكَّانُهَا...^۴

۱. سوره نمل، آیه ۶۲.

۲. ص ۴۸.

۳. بحار، ج ۵۱، ص ۱۵۶.

۴. همان، ص ۳۹-۴۰.

حضرت مهدی علیه السلام وقتی خروج می‌کند که مردم در غفلت و بی‌خبری به سر می‌برند، حق را ضایع می‌کنند و جور و ستم آشکار می‌شود و با قیام او، همه اهل آسمان‌ها و ساکنان آن، خشنود خواهند شد.

روشن نبودن وقت ظهور

۱۷۲) از امام باقر علیه السلام سؤال شد: آیا وقت ظهور معلوم است؟ ایشان سه مرتبه فرمودند: **كَذِبَ الْوَقَاتُونَ، كَذِبَ الْوَقَاتُونَ، كَذِبَ الْوَقَاتُونَ**.^۱ هرکس وقت آن را تعیین کند دروغ‌گو است.

(بسیاری از یاران اهل بیت علیهم السلام به دلیل اشتیاقی که به این مسئله داشتند وقت ظهور را از ائمه می‌پرسیدند و بعضی‌ها از این شدت علاقه سوءاستفاده کرده، به دروغ [و برای سرکار گذاشتن و بی‌اعتقاد کردن مردم] وقت تعیین می‌کردند؛ اما امامان بزرگوار به شدت با این شیوه برخورد می‌کردند و ضمن دروغ خواندن آن‌ها، شیعه را به صبر دعوت می‌کردند.)

هلاکت شتابگران

۱۷۳) امام صادق علیه السلام: **كَذِبَ الْوَقَاتُونَ وَ هَلَكَ الْمُسْتَعْجِلُونَ وَ نَجَى الْمُسَلِّمُونَ وَ الْإِنَّا يَصِيرُونَ**.^۲

کسانی که برای ظهور حضرت، وقت تعیین می‌کنند دروغ می‌گویند، کسانی که عجله می‌کنند هلاک می‌شوند و کسانی که تسلیم امر خدا باشند نجات می‌یابند و آن‌ها به سوی ما می‌آیند.

(فقط باید تسلیم بود و از شتاب نمودن یا تعیین وقت پرهیز نمود.)

۱. همان، ص ۱۰۳.

۲. همان، ص ۱۰۴.

بگویند دروغ است

۱۷۴ ﴿ امام صادق علیه السلام : مَنْ وَقَّتْ لَكَ مِنَ النَّاسِ شَيْئًا فَلَا تَهَابِنَّ أَنْ تُكَذِّبَهُ فَلَسْنَا نُوقَّتُ لِأَحَدٍ وَقْتًا. ^۱

هرکس از مردم وقت ظهور را برای تو تعیین کرد، نترس از این که تکذیبش کنی؛ زیرا ما وقت را برای هیچکس نخواهیم گفت.

تعیین وقت ممنوع!

۱۷۵ ﴿ امام صادق علیه السلام : كَذِبَ الْمُوقَّتُونَ مَا وَقَّتْنَا فِيهَا مَضَىٰ وَلَا نُوقَّتُ فِيهَا يُسْتَقْبَلُ. ^۲

هرکس وقت ظهور را تعیین کند دروغ می‌گوید؛ ما نه در گذشته وقت تعیین کرده‌ایم و نه در آینده وقت تعیین خواهیم کرد.

وقت ظهور با خدا است

۱۷۶ ﴿ امام عصر علیه السلام در توفیق شریف نوشتند : وَأَمَّا ظُهُورُ الْفَرَجِ فَإِنَّهُ إِلَى اللَّهِ كَذِبَ الْوَقَّاتُونَ. ^۳

وقت ظهور فرج نزد خدا است و هرکس وقت تعیین کند، دروغ می‌گوید.

برای آزمایش

۱۷۷ ﴿ امام صادق علیه السلام : إِنَّ هَذَا الْأَمْرَ لَا يَأْتِيكُمْ إِلَّا بَعْدَ إِيَّاسٍ لَا وَاللَّهِ حَتَّى تُمَيِّزُوا لِأَنَّ اللَّهَ حَتَّى تَمَحَّضُوا لِأَنَّ اللَّهَ حَتَّى يَشْقَى مَنْ يَشْقَى وَ يَسْعَدَ مَنْ يَسْعَدُ. ^۴

ظهور حضرت تحقق نمی‌یابد، مگر بعد از ناامیدی و به خدا قسم (ظهور) تحقق نمی‌یابد، مگر این که خوب و بد از هم جدا شوند و به خدا نخواهد آمد تا همه شما آزمایش و به بلا

۱. همان.

۲. همان، ص ۱۰۳.

۳. همان، ج ۵۳، ص ۱۸۱.

۴. همان، ج ۵۲، ص ۱۱۳.

گرفتار شوید و به خدا باز هم نیاید تا اهل سعادت و شقاوت مشخص شوند.

مدعیان دروغین

۱۷۸ ﴿ امام عصر علیه السلام: سَيَأْتِي مِنْ شِيعَتِي مَنْ يَدَّعِي الْمُشَاهَدَةَ أَلَا فَمَنْ ادَّعَى الْمُشَاهَدَةَ قَبْلَ خُرُوجِ السُّفْيَانِيِّ وَالصَّيْحَةِ فَهُوَ كَذَّابٌ مُفْتَرٍ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ ^۱ .
به زودی بعضی از شیعه‌ها ادعا می‌کنند که من را دیده‌اند؛ ولی بدانید هرکس قبل از خروج سفیانی و ندای آسمانی چنین ادعایی کند، دروغ و افترا بسته است و لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ .

روز نوروز

۱۷۹ ﴿ امام صادق علیه السلام: يَوْمُ النَّيْرِ وَهُوَ الْيَوْمُ الَّذِي يَظْهَرُ فِيهِ قَائِمُنَا أَهْلَ الْبَيْتِ وَوَلَاةُ الْأَمْرِ وَ يُظْفِرُهُ اللَّهُ تَعَالَى بِالذَّجَالِ فَيُضَلِّبُهُ عَلَى كُنَاسَةِ الْكُوفَةِ ^۲ .
روز نوروز، روزی است که خداوند قائم ما اهل بیت علیهم السلام را در آن روز ظاهر کرده، او را بر دجال پیروز می‌گرداند و دجال را در کوفه به دار مجازات می‌آویزد.

روز ظهور

۱۸۰ ﴿ امام صادق علیه السلام: يَخْرُجُ قَائِمُنَا أَهْلَ الْبَيْتِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ ^۳ .
قائم ما اهل بیت علیهم السلام ، روز جمعه ظهور می‌کند.
یادآور می‌شویم که با توجه به چرخش ماه قمری در سال شمسی، جمع شدن روز عاشورا - یا هر روز دیگری از ایام الله - با نوروز آن هم در روز جمعه هیچ منعی ندارد.

۱. همان، ص ۱۵۱.

۲. همان، ص ۲۷۶.

۳. همان، ص ۲۷۹.

ایام الله

۱۸۱) امام صادق علیه السلام: أَيَّامُ اللَّهِ ثَلَاثَةٌ يَوْمٌ يَقُومُ الْقَائِمُ وَيَوْمُ الْكُرَّةِ وَيَوْمُ الْقِيَامَةِ.^۱

روزهای خدا (روز ظهور و نمایش قدرت الهی) سه روز است: روز قیام قائم، روز رجعت و روز قیامت.

ندا در شب قدر

۱۸۲) امام صادق علیه السلام: إِنَّ الْقَائِمَ يُنَادِي بِاسْمِهِ لَيْلَةَ ثَالِثٍ وَعِشْرِينَ وَيَقُومُ يَوْمَ عَاشُورَاءَ يَوْمَ قُتِلَ فِيهِ الْحُسَيْنُ علیه السلام.^۲

امام مهدی علیه السلام نامش را در شب بیست و سوم ماه مبارک رمضان اعلام کرده، در روز عاشورا؛ یعنی روز شهادت امام حسین علیه السلام، قیام می‌کند.

قیام ناگهانی

۱۸۳) امام حسن علیه السلام زمان ظهور را از جد خود پرسید: مَتَى يَخْرُجُ قَائِمُنَا أَهْلَ الْبَيْتِ علیهم السلام؟ قائم ما اهل بیت علیهم السلام کی خروج می‌کند؟ فرمودند: يَا حَسَنُ إِنَّمَا مَثَلُهُ كَمَثَلِ السَّاعَةِ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً.^۳

مثل مهدی مانند روز قیامت است که بر اهل آسمان و زمین سنگین است، او ناگهانی خواهد آمد (کسی از وقت آن خبر ندارد).

حق با علی علیه السلام است

۱۸۴) امام صادق علیه السلام: يُنَادِي مُنَادِيهِ مِنَ السَّمَاءِ أَوَّلَ النَّهَارِ يَسْمَعُهُ كُلُّ قَوْمٍ بِالسِّنْتِهِمْ: أَلَا إِنَّ الْحَقَّ فِي عَلِيٍّ وَشِيعَتِهِ ثُمَّ يُنَادِي إِبْلِيسُ فِي آخِرِ النَّهَارِ مِنَ الْأَرْضِ أَلَا إِنَّ الْحَقَّ فِي عُثْمَانَ وَشِيعَتِهِ فَعِنْدَ ذَلِكَ يَرْتَابُ الْمُبْطِلُونَ....^۴

۱. همان، ج ۵۳، ص ۶۳.

۲. همان، ص ۲۱؛ غیبه شیخ طوسی، ص ۲۷۴.

۳. ص ۵۶؛ منتخب الأثر، ص ۳۰.

۴. غیبه الطولی، ص ۲۶۶.

منادی مهدی علیه السلام در آغاز روز با زبانی که هرکس به زبان خود آن ندا را می شنود از آسمان ندا می دهد: آگاه باشید که حق با علی و شیعیان او است و در پایان آن روز شیطان از زمین ندا می دهد: حق با عثمان (سفیانی) و پیروان او است، آن گاه اهل باطل به شک می افتند (ولی اهل حق کاملاً حق را شناخته، از ندای اول پیروی می کنند).

نماز در بیت المقدس

۱۸۵ ﴿ امام علی علیه السلام : يَدْخُلُ الْمَهْدِيُّ بَيْتَ الْمُقَدَّسِ وَيُصَلِّيْ اِمَامًا. ^۱

امام مهدی علیه السلام به بیت المقدس وارد می شود و در آن جا نماز را به امامت خودش اقامه می کند.

انطاکیه

۱۸۶ ﴿ امام باقر علیه السلام : اَوَّلُ مَا يَبْدَأُ الْقَائِمُ بِانْطَاكِيَّةٍ فَيَسْتَخْرِجُ مِنْهَا التَّوْرَاتَ مِنْ غَارٍ فِيهِ عَصَا مُوسَى وَ خَاتَمُ سُلَيْمَانَ ... ^۲

انطاکیه نخستین جایی است که حضرت آغاز می کند و تورات (اصلی) را از غاری بیرون می آورد که در آن عصای موسی و خاتم سلیمان است (آن گاه یهود ایمان می آورند و با تورات خودشان مهدی را می شناسند).

۱. الامام المهدي، ص ۵۵۷.

۲. بحار، ج ۵۲، ص ۳۹۰.

آینه سیزدهم ویژگی‌های قیام

قیام حضرت مهدی علیه السلام با سایر قیام‌ها کاملاً تفاوت دارد و از ویژگی‌های خاصی برخوردار است که بعضی از جزئیات آن در احادیث زیر آمده است.

خود را به او برسانید

۱۸۷ ﴿رسول خدا صلی الله علیه و آله: لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَقُومَ الْقَائِمُ بِالْحَقِّ مِنَّا وَ ذَلِكَ حِينَ يَأْذَنُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُ وَ مَنْ تَبِعَهُ نَجَا وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْهُ هَلَكَ . اللَّهُ اللَّهُ عِبَادَ اللَّهِ فَأْتُوهُ وَ لَوْ عَلَى الثَّلْجِ فَإِنَّهُ خَلِيفَةُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ خَلِيفَتِي .^۱

تا قائم به حق ما قیام نکند قیامت برپا نمی‌شود، آن هنگام که خداوند اجازه دهد، پس هرکس از او پیروی کند نجات می‌یابد و هرکس سرپیچی کند هلاک می‌شود. خدا را خدا را ای بندگان خدا! هر کجا هستید خود را به او (مهدی علیه السلام) برسانید؛ هرچند روی یخ یا برف سینه‌خیز حرکت کنید؛ زیرا او جانشین من و خلیفه خدا است.

استخراج گنج‌ها

۱۸۸ ﴿رسول خدا صلی الله علیه و آله: يَسْتَخْرِجُ الْكُنُوزَ وَ يَفْتَحُ مَدَائِنَ الشُّرُكِ .^۲

حضرت مهدی علیه السلام (پس از ظهور) گنج‌های زمین را استخراج و شهرهای شرک و کفر را فتح می‌کند.

۱. همان، ج ۵۱، ص ۶۵.

۲. همان، ص ۸۰.

سایبانی از ابر

۱۸۹ ﴿رسول خدا ﷺ: يَخْرُجُ الْمَهْدِيُّ وَعَلَى رَأْسِهِ عِمَامَةٌ فِيهَا مُنَادٍ يُنَادِي هَذَا الْمَهْدِيُّ خَلِيفَةُ اللَّهِ فَاتَّبِعُوهُ. ۱﴾

وقتی مهدی علیه السلام قیام می کند؛ ابری بالای سر او است که از درون آن منادی ندا می دهد که این مهدی خلیفه خدا است، از او پیروی کنید.

فتح جهان

۱۹۰ ﴿رسول خدا ﷺ: لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَمْلِكَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يَفْتَحُ الْقُسْطَنْطِينِيَّةَ وَجَبَلَ الدَّيْلَمِ وَ لَوْ لَمْ يَبْقَ إِلَّا يَوْمٌ وَاحِدٌ لَطَوَّلَ اللَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ حَتَّى يَفْتَحَهَا. ۲﴾

قیامت برپا نمی شود تا این که مردی از خاندان من مالک جهان شود و دنیا را فتح کند و اگر از عمر دنیا جز یک روز باقی نمانده باشد، خداوند آن روز را طولانی می کند تا (مهدی علیه السلام) جهان را فتح کند.

(این گونه احادیث گویای حتمیت ظهور و مسلم بودن آن است تا کسی در آن شک نکند.)

حکومت جهان گستر

۱۹۱ ﴿رسول خدا ﷺ: فَيَفْتَحُ عَلَى يَدَيْهِ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا وَيَنْزِلُ رُوحُ اللَّهِ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ فَيُصَلِّي خَلْفَهُ وَ تَشْرِقُ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَ لَا تَبْقَى فِي الْأَرْضِ بُقْعَةٌ عَبْدٌ فِيهَا غَيْرُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ إِلَّا عَبْدُ اللَّهِ فِيهَا وَ يَكُونُ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ. ۳﴾

خداوند شرق و غرب عالم را با دستان او فتح خواهد کرد و عیسی علیه السلام فرود می آید و پشت سر او نماز می گزارد و هر خانه ای که غیر خداست آن عبادت می شده، از آن پس خدا را

۱. همان.

۲. همان، ص ۸۴.

۳. همان، ص ۱۴۶.

پرستش می کنند و تمام دین و عبادت، مخصوص خدا خواهد شد؛ هرچند مشرکان نخواهند.

آغاز مأموریت

۱۹۲ ﴿ امام باقر علیه السلام : ثُمَّ يَخْرُجُ مِنْ مَكَّةَ هُوَ وَمَنْ مَعَهُ الثَّلَاثِمِئَةَ وَبِضْعَةَ عَشَرَ يُبَايِعُونَهُ بَيْنَ الرُّكْنِ وَالْمَقَامِ مَعَهُ عَهْدُ نَبِيِّ اللَّهِ وَرَايَتُهُ وَسَلَاحُهُ وَوَزِيرُهُ مَعَهُ فَيُنَادِي الْمُنَادِي بِمَكَّةَ بِاسْمِهِ وَأَمْرِهِ مِنَ السَّمَاءِ حَتَّى يَسْمَعَهُ أَهْلُ الْأَرْضِ كُلُّهُمْ إِسْمَهُ.^۱

سپس مهدی علیه السلام از مکه خارج می شود و سیصد و چند نفر (اصحاب خاص، همان ۳۱۳ نفر) در رکن و مقام با او بیعت می کنند در حالی که فرمان، پرچم، سلاح و وزیر پیامبر با او است و منادی از آسمان او را به اسم و مأموریتش ندا می دهد به گونه ای که تمام اهل زمین، اسم او را می شنوند. (مقصود از وزیر شاید وزیر خود حضرت مهدی علیه السلام باشد.)

ندای جبرئیل علیه السلام

۱۹۳ ﴿ امام باقر علیه السلام : يُنَادِي مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ بِاسْمِ الْقَائِمِ علیه السلام فَيَسْمَعُ مَنْ بِالْمَشْرِقِ وَمَنْ بِالْمَغْرِبِ لَا يَبْقَى رَاقِدٌ إِلَّا اسْتَيْقَظَ وَلَا قَائِمٌ إِلَّا قَعَدَ وَلَا قَاعِدٌ إِلَّا قَامَ عَلَيَّ رَجُلِيهِ فَرَعَاً مِنْ ذَلِكَ الصَّوْتِ فَرَجِمَ اللَّهُ مَنْ عَبَّرَ بِذَلِكَ الصَّوْتِ فَأَجَابَ فَإِنَّ الصَّوْتِ الْأَوَّلَ هُوَ صَوْتُ جِبْرِئِيلَ الرُّوحِ الْأَمِينِ.^۲

منادی از آسمان به نام قائم علیه السلام ندا می دهد به طوری که هرکس در مغرب و مشرق باشد صدای او را می شنود و از ترس آن صدا، آنان که خواب هستند بیدار می شوند و آنان که نشسته اند از ترس می ایستند. خدا رحمت کند کسی را که از صدای آسمانی عبرت می گیرد و آن را اجابت می کند؛ زیرا صدای اول از جبرئیل (و صدای دوم از شیطان) است.

۱. همان، ج ۵۲، ص ۲۲۳.

۲. همان، ص ۲۳۰.

حَجْرِ مُوسَى

۱۹۴ ﴿ امام باقر علیه السلام : إِذَا خَرَجَ الْقَائِمُ مِنْ مَكَّةَ يُنَادِي مُنَادِيَهُ : أَلَا لَا يَحْمِلَنَّ أَحَدٌ طَعَامًا وَلَا شَرَابًا وَحَمَلَ مَعَهُ حَجَرَ مُوسَى بْنِ عِمْرَانَ فَلَا يَنْزِلُ مَنَزِلٌ إِلَّا انْفَجَرَتْ مِنْهُ عُيُونَ فَمَنْ كَانَ جَائِعًا أَشْبَعُ وَمَنْ كَانَ ظَمْآنًا رُوِيَ وَرُوِيَ دَوَابُّهُمْ حَتَّى يَنْزِلُوا النَّجْفَ مِنْ ظَهْرِ الْكُوفَةِ ۱.

قائم که خروج کند، منادی او ندا می‌دهد که هیچ‌کس با خود آب و غذا برندارد، او سنگ حضرت موسی را با خود حمل می‌کند و از آن چشمه‌هایی بیرون می‌آید که هم خودشان و هم حیوانات از نظر غذا و آب سیر می‌شوند.

(حجر موسی همان سنگی است که با حضرت موسی بود و هرگاه بنی اسرائیل نیاز به آب و غذا داشتند، حضرت موسی عصای خود را به آن می‌زد و دوازده چشمه می‌جوشید و از آن سیراب می‌شدند که در سوره بقره، آیه ۶ به آن اشاره شده است).

با پنج هزار فرشته

۱۹۵ ﴿ امام باقر علیه السلام : كَانَتْ بِالْقَائِمِ عليه السلام عَلَى نَجْفِ الْكُوفَةِ وَقَدْ سَارَ إِلَيْهَا مِنْ مَكَّةَ فِي خَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ جِبْرَائِيلَ عَنْ يَمِينِهِ وَمِيكَائِيلَ عَنْ شِمَالِهِ وَ الْمُؤْمِنُونَ بَيْنَ يَدَيْهِ وَ هُوَ يُفَرِّقُ الْجُنُودَ فِي الْبِلَادِ ۲.

گویا می‌بینم قائم ما از مکه به نجف آمده با پنج هزار فرشته که جبرئیل از سمت راست او و میکائیل از سمت چپ او و مؤمنان در کنار او قرار دارند و مهدی علیه السلام به شهرها لشکر اعزام می‌کند.

۱. همان، ص ۳۲۴.

۲. همان، ص ۳۳۷.

ناملایمات زمان ظهور

۱۹۶ ﴿شخصی به امام باقر علیه السلام عرض کرد: می‌گویند خداوند کار مهدی را چنان روبه‌راه می‌کند که به اندازه حجامت خون نریزد! حضرت فرمودند: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ اسْتَقَامَتْ لِأَحَدٍ عَفْوًا لَأَسْتَقَامَتْ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حِينَ أَدْمَيْتَ رَبَاعِيَّتَهُ وَ شُجَّ فِي وَجْهِهِ كَلًّا وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ حَتَّى تَمْسَحَ نَحْنُ وَ أَنْتُمْ الْعَرَقَ وَ الْعَلَقَ.^۱

چنین نیست. اگر قرار بود خداوند بدون زحمت و خونریزی، کار کسی را روبه‌راه کند، کار پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ را چنین می‌کرد که دندان او (با آزار کافران) خون‌آلود گشت و صورتش زخمی شد! نه، چنین نیست، زحمت و عرق ریختن دارد و ما و شما به زحمت خواهیم افتاد.

مدعیان مذهبی

۱۹۷ ﴿امام صادق علیه السلام: إِنْ قَائِمْنَا إِذَا قَامَ اسْتَقْبَلَ مِنْ جَهْلَةِ النَّاسِ أَشَدَّ مِمَّا اسْتَقْبَلَهُ رَسُولُ اللَّهِ مِنْ جُهَالِ الْجَاهِلِيَّةِ إِنْ رَسُولَ اللَّهِ أَتَى النَّاسَ وَ هُمْ يَعْبُدُونَ الْحِجَارَةَ ... وَ إِنْ قَائِمْنَا إِذَا قَامَ أَتَى النَّاسَ وَ كُلُّهُمْ يَتَأَوَّلُ عَلَيْهِ كِتَابَ اللَّهِ وَ يَخْتَجُّ عَلَيْهِ ...^۲

وقتی قائم ما قیام کند از مردم نادان سختی و کارشکنی می‌بیند بیشتر از آنچه پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ از بت‌پرستان دیدند؛ زیرا پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ با بت‌پرستان روبه‌رو شد، ولی مهدی علیه السلام با کسانی روبه‌رو می‌شود که علیه او به کتاب خداوند متوسل می‌شوند و قرآن را علیه او تاویل می‌کنند. (با قرآن و حربه مذهب به جنگ او می‌روند؛ یعنی مدعیان مذهبی با او مخالفت می‌کنند؛ همانند خوارج و برخورد آنان با امیر مؤمنان علیه السلام).

جنگ بزرگ

۱۹۸ ﴿امام علی علیه السلام: وَ جَرَى بَيْنَ الشُّفْيَانِيِّ وَ بَيْنَ الْمَهْدِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَرْبٌ عَظِيمٌ حَتَّى يَهْلِكَ جَمِيعُ عَسْكَرِ الشُّفْيَانِيِّ فَيُنْهَزِمُ وَ مَنْ مَعَهُ.^۳

۱. همان، ص ۳۵۸.

۲. همان، ص ۳۶۳.

۳. الزام الناصب، ج ۳، ص ۱۱۸.

میان سفیانی و حضرت مهدی علیه السلام جنگ بزرگی رخ می‌دهد و لشکر سفیانی شکست می‌خورد و همه کشته می‌شوند.

با پای پیاده

۱۹۹ ﴿ امام صادق علیه السلام : فَإِذَا بَلَغَكَ أَنَّ السُّفْيَانِيَّ قَدْ خَرَجَ فَأَرْحِلْ إِلَيْنَا وَ لَوْ عَلَى رِجْلِكَ. ^۱

هرگاه شنیدی سفیانی خروج کرده (ظهور نزدیک است) خودت را به (مهدی علیه السلام) ما برسان گرچه با پای پیاده باشی.

روشن تر از خورشید

۲۰۰ ﴿ امام صادق علیه السلام : أَمْرُنَا أَتَيْنُ مِنْ هَذِهِ الشَّمْسِ. ^۲

امر ظهور (و حقانیت ما) از خورشید روشن تر است.

روزگار تغییر

۲۰۱ ﴿ امام صادق علیه السلام : إِذَا خَرَجَ الْقَائِمُ خَرَجَ مِنْ هَذَا الْأَمْرِ مَنْ كَانَ يَرَى أَنَّهُ مِنْ أَهْلِهِ وَ دَخَلَ فِيهِ شِبْهُ عِبْدَةِ الشَّمْسِ وَ الْقَمَرِ. ^۳

با این که حق از خورشید روشن تر است؛ ولی وقتی قائم خروج کند، بسیاری از معتقدان به ولایت از آن خارج و بسیاری از بی‌اعتقادها همانند بت پرستان به امر ولایت داخل می‌شوند!

شمشیری مخصوص

۲۰۲ ﴿ امام صادق علیه السلام : إِذَا قَامَ قَائِمُنَا نُزِلَتْ سَيْوْفُ الْقِتَالِ عَلَى كُلِّ سَيْفٍ إِسْمُ الرَّجُلِ وَ إِسْمُ أَبِيهِ. ^۴

۱. کافی، ج ۸، ص ۲۶۴.

۲. همان، ج ۱، ص ۳۳۹.

۳. غیبه النعمانی، ص ۳۱۷.

۴. همان، ص ۲۴.

وقتی قائم قیام کند، شمشیرهای ویژه‌ای فرود می‌آید که هر شمشیری نام صاحب و نام پدر او روی آن نوشته شده است.

باری فرشتگان

﴿ ۲۰۳ ﴾ امام رضا علیه السلام: إِذَا قَامَ الْقَائِمُ يَأْمُرُ اللَّهُ الْمَلَائِكَةَ بِالسَّلَامِ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْجُلُوسِ مَعَهُمْ فَإِذَا أَرَادَ وَاحِدٌ حَاجَةً أَرْسَلَ الْقَائِمُ مِنْ بَعْضِ الْمَلَائِكَةِ أَنْ يَحْمِلَهُ فَيَحْمِلُهُ الْمَلَكُ حَتَّى يَأْتِيَ الْقَائِمَ فَيَقْضِي حَاجَتَهُ.^۱

هرگاه حضرت مهدی علیه السلام ظهور کند خداوند به ملائکه فرمان می‌دهد بر مؤمنان سلام کنند و کنار آنان بنشینند تا هرگاه یکی از آنان کاری با حضرت داشت حضرت بعضی از فرشتگان را مأمور آوردن آن شخص نزد خود کند تا حضرت، حاجتش را برآورده سازد.

برخیز، برخیز

﴿ ۲۰۴ ﴾ امام صادق علیه السلام: إِنْ قَائِمُنَا إِذَا خَرَجَ يَجْتَمِعُ إِلَيْهِ ثَلَاثُمِائَةٌ وَ ثَلَاثَةٌ عَشَرَ رَجُلًا عَدَدَ رِجَالِ بَدْرِ فَإِذَا كَانَ وَقْتُ خُرُوجِهِ يَكُونُ لَهُ سَيْفٌ مَعْمُودٌ نَادَاهُ السَّيْفُ قُمْ يَا وَلِيَّ اللَّهِ فَاقْتُلْ أَعْدَاءَ اللَّهِ.^۲

وقتی قائم ما قیام کند سیزده و سیزده نفر از یاران خاص به عدد یاران پیامبر صلی الله علیه و آله در جنگ بدر، گرد او جمع می‌شوند و چون وقت فرا رسد، شمشیر او ندا دهد: ای ولی خدا! برخیز و دشمنان خدا را بکش.

ندای آسمانی

﴿ ۲۰۵ ﴾ امام عصر علیه السلام: إِنَّهُ لَا يَكُونُ حَتَّى يُنَادِيَ مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ يَسْتَمِعُ أَهْلُ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ حَتَّى تَسْمَعَهُ الْفَتَاةُ فِي خُدْرِهَا...^۳

۱. دلایل الامه، ص ۲۴۱.

۲. همان.

۳. همان، ص ۳۶؛ غیبت نعمانی، ص ۳۰۷.

امر ظهور محقق نمی‌شود تا این که منادی از آسمان ندا دهد، چنان که همه اهل عالم آن را بشنوند، حتی دختران از پس پرده.
(آن ندا همان ندای ظهور است که می‌گوید: این مهدی آل محمد صلی الله علیه و آله است.)

دستور عدل و نیکی - عمران و آبادی

﴿ ۲۰۶ ﴾ امام صادق علیه السلام: يُفَرِّقُ الْمَهْدِيُّ أَصْحَابَهُ فِي جَمِيعِ الْبُلْدَانِ وَ يَأْمُرُهُمْ بِالْعَدْلِ وَ الْإِحْسَانِ وَ يَجْعَلُهُمْ حُكَّاماً فِي الْأَقَالِيمِ وَ يَأْمُرُهُمْ بِعِمْرَانِ الْمُدُنِ.^۱
امام مهدی علیه السلام اصحاب خود را به شهرها اعزام می‌کند و به آنان دستور می‌دهد که با عدل و نیکی با مردم رفتار کنند و آن‌ها را حاکمان آن دیار قرار می‌دهد و فرمان می‌دهد که شهرها را آباد سازند.

آینه چهاردهم

یاران حضرت مهدی علیه السلام

اصحاب و یاران حضرت مهدی علیه السلام دو دسته هستند؛ یک دسته یاران خاص که به عنوان حُکّام، زمامدار و دستیار حضرت در امر حکومت و فرماندهی خواهند بود که همان ۳۱۳ نفرند و تا آن‌ها به وجود نیایند و عدد کامل نشود حضرت ظهور نخواهند کرد؛ زیرا هر کدام استوانه‌ای هستند که وجودشان برای اداره بخشی از حکومت جهانی لازم است. ممکن است حضرت هر یک از آن‌ها را به اداره منطقه‌ای، مثلاً یکی برای ایران، یکی برای حجاز و... منصوب کنند و دسته دوم اصحاب جنگ جو و رزمنده‌اند که لشکری عظیم خواهند بود و آن‌ها در زمان حرکت و قیام امام علیه السلام ده هزار نفرند (بنا بر برخی روایات رسیده). در این فصل به گزیده‌ای از آنچه وارد شده می‌پردازیم.

گفتنی است که بخشی از هر دو دسته ممکن است نیروهایی باشند که پس از مرگ در رجعت باز می‌گردند.

شب در بستر صبح در سنگر

۲۰۷) امام سجاد علیه السلام در تفسیر آیه «أَيْنَمَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعاً»^۱ هر کجا باشید خداوند همه شما را کنار هم گرد آورد. فرمود: «مقصود اصحاب قائم هستند» و بعد ادامه داد:

الْمَفْقُودُونَ عَنْ فُرُشِهِمْ ثَلَاثِيَاةٍ وَ ثَلَاثَةَ عَشَرَ رَجُلًا عَدَدَ أَصْحَابِ أَهْلِ بَدْرٍ فَيُضْبِحُونَ بِمَكَّةَ.^۲

۱. سوره بقره، آیه ۱۴۸.

۲. بحار، ج ۵۲، ص ۳۲۳.

عدد آنها ۳۱۳ نفر است به عدد اصحاب بدر که شب از بستر خارج می‌شوند و صبح از مکه سر در می‌آورند (خداوند از همه جهان آنها را در یک شب به مکه می‌رساند).

شادی مردگان

۲۰۸ ﴿امیر مؤمنان علیه السلام: وَضَعَ يَدَهُ عَلَى رُؤْسِ الْعِبَادِ فَلَا يَبْقَى مُؤْمِنٌ إِلَّا صَارَ قَلْبُهُ أَشَدَّ مِنْ زُبْرِ الْحَدِيدِ وَأَعْطَاهُ اللَّهُ قُوَّةَ أَرْبَعِينَ رَجُلًا وَلَا يَبْقَى مَيِّتٌ إِلَّا دَخَلَتْ عَلَيْهِ تِلْكَ الْفَرْحَةُ فِي قَلْبِهِ وَفِي قَبْرِهِ وَهُمْ يَتَزَاوَرُونَ فِي قُبُورِهِمْ وَيَتَبَاشَرُونَ بِقِيَامِ الْقَائِمِ عليه السلام.^۱

حضرت مهدی علیه السلام دست بر سر بندگان می‌کشد و دل مؤمنان محکم می‌شود؛ همچون پاره‌های آهن و خداوند به هر کدام از یاران مهدی نیروی چهل مرد عطا می‌کند، خوشحالی ظهور به مردگان نیز می‌رسد و همه مردگان خوشحال شده، به یکدیگر ظهور قائم را مژده می‌دهند.

اتفاقی عجیب در یک ساعت

۲۰۹ ﴿امام باقر علیه السلام در تفسیر آیه: «إِنَّ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا»^۲ فرمودند: يَعْني أَصْحَابَ الْقَائِمِ يَجْتَمِعُونَ وَ اللَّهِ فِي سَاعَةٍ وَاحِدَةٍ.^۳

مقصود از این آیه شریفه که خدا فرموده: «هرجا باشند خداوند همه را جمع خواهد کرد»، یاران حضرت قائم هستند که خداوند همه را در یک ساعت گرد او جمع می‌کند.

گنج‌های طالقان

۲۱۰ ﴿امیر مؤمنان علیه السلام: وَيْحاً لَطَالِقَانَ فَإِنَّ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ بِهَا كُنُوزاً لَيْسَتْ مِنْ ذَهَبٍ وَلَا فِضَّةٍ وَ لَكِنَّ بِهَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ عَرَفُوا اللَّهَ حَقَّ مَعْرِفَتِهِ وَ هُمْ أَيْضاً أَنْصَارُ الْمَهْدِيِّ فِي آخِرِ الزَّمَانِ.^۴

۱. همان.

۲. سوره بقره، آیه ۱۴۸.

۳. بحار، ج ۵۲، ص ۲۸۸.

۴. همان، ص ۸۷.

غبطه بر طالقان که در آن جا خداوند گنج‌هایی دارد البته نه از طلا و نقره؛ بلکه مردان مؤمنی هستند که خدا را می‌شناسند و آن‌ها در آخرالزمان یاران مهدی علیه السلام هستند.

اجر بیست شهید

۲۱۱) امام علی علیه السلام فرمودند: مَنْ أَدْرَكَ قَائِمًا فَقَتَلَ مَعَهُ كَانَ لَهُ أَجْرُ شَهِيدَيْنِ وَمَنْ قَتَلَ بَيْنَ يَدَيْهِ عَدُوًّا لَنَا كَانَ لَهُ أَجْرُ عِشْرِينَ شَهِيداً.^۱

هرکس قائم ما را درک کند و در کنار او بجنگد (بدون آن که کسی را بکشد) و کشته شود، اجر دو شهید دارد و اگر در رکاب حضرت، دشمنی از دشمنان ما را بکشد، خداوند اجر بیست شهید را به او عطا می‌کند.

گروه‌های پشتیبانی

۲۱۲) امام صادق علیه السلام در مورد آیه شریفه: «اتى امر الله فلا تستعجلوه»؛ «امر خداوند آمد، پس شتاب نکنید.» فرمودند: هُوَ أَمْرُنَا أَمْرُ اللَّهِ لَا يُسْتَعْجَلُ بِهِ؛ يَوْمَئِذٍ ثَلَاثَةٌ أَجْنَادٍ: الْمَلَائِكَةُ، الْمُؤْمِنُونَ، وَالرُّعْبُ وَخُرُوجُهُ كَخُرُوجِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.^۲

این امر ما است (ظهور مهدی علیه السلام) که با سه نیرو پشتیبانی می‌شود: ملائکه، مؤمنان و ترس (که در دل دشمنان می‌افتد) و نیز قیام و خروج مهدی علیه السلام همانند خروج پیامبر ناگهانی و با سرعت خواهد بود.

نقش زنان در میان یاران مهدی علیه السلام

۲۱۳) امام صادق علیه السلام: وَ يَجِيءُ وَاللَّهِ ثَلَاثَةٌ مِائَةً وَبِضْعَةَ عَشَرَ رَجُلًا فِيهِمْ خَمْسُونَ امْرَأَةً يَجْتَمِعُونَ بِمَكَّةَ عَلَى غَيْرِ مِيعَادٍ.^۳

۱. همان.

۲. همان، ص ۱۳۹.

۳. همان، ص ۲۲۲.

(بدیهی است که عدد ۳۱۳، تعداد یاران خاص حضرت است که هر کدام به جای حضرت در بخشی از زمین حکومت می‌کنند؛ و گرنه سربازان حضرت بیشترند و قیام با کمتر از ده هزار نفر نخواهد بود.)

جهان، تسلیم مهدی

۲۱۹ ﴿امام باقر علیه السلام: كَأَنِّي بِأَصْحَابِ الْقَائِمِ وَقَدْ أَخَاطُوا بِمَا بَيْنَ الْخَافِقَيْنِ لَيْسَ مِنْ شِيعَتِنَا إِلَّا وَهُوَ مُطِيعٌ لَهُمْ حَتَّى سِبَاعُ الْأَرْضِ وَ سِبَاعُ الطَّيْرِ تَطْلُبُ رِضَاهُمْ كُلُّ شَيْءٍ حَتَّى تَفْخَرُ الْأَرْضُ عَلَى الْأَرْضِ وَ تَقُولُ: مَرَّ بِي الْيَوْمَ رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ.^۱

گویا اصحاب قائم را می‌بینم که او را احاطه کرده‌اند و هیچ چیز نیست جز این که مطیع آن‌ها هستند، حتی درندگان زمین و آسمان هم دنبال کسب رضای اصحاب مهدی‌اند و زمینی که یکی از اصحاب مهدی علیه السلام روی آن راه رفته بر دیگر زمین دیگر فخر می‌کند و می‌گوید: یکی از اصحاب قائم علیه السلام امروز بر من قدم گذاشت.

یاران جوان

۲۲۰ ﴿امیر مؤمنان علیه السلام: أَصْحَابُ الْمَهْدِيِّ شَبَابٌ لَا كُهُولَ فِيهِمْ إِلَّا مِثْلَ الْكُحْلِ فِي الْعَيْنِ وَ الْمِلْحِ فِي الزَّادِ.^۲

اصحاب حضرت مهدی علیه السلام جوان هستند و بزرگسال میان آنان نیست؛ مگر اندکی مانند سرمه در چشم و نمک در غذا.

زمانداران جهان

۲۲۱ ﴿حضرت علی علیه السلام: أَنْتُمْ قَوَامُ الْأَرْضِ وَ خُرَانُهَا.^۳

شما (شیعیان در زمان مهدی علیه السلام) گنج‌داران زمین و سردمداران جهان خواهید شد.

۱. همان، ص ۳۲۷.

۲. همان، ص ۳۳۶.

۳. همان.

قدرت و ثروت جهان در اختیار اصحاب مهدی علیهم السلام قرار خواهد گرفت. چنان که قرآن فرمود: «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»

«در زبور نوشتیم که بندگان شایسته من وارث زمین خواهند شد.»

بینا و شنوا

﴿ ۲۲۲ ﴾ امام صادق علیه السلام: اِنْ قَائِمَنَا اِذَا قَامَ مَدَّ اللهُ لِشِيعَتِنَا فِي اَسْمَاعِهِمْ وَ اَبْصَارِهِمْ حَتَّى لَا يَكُونَ بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ الْقَائِمِ بَرِيدٌ يُكَلِّمُهُمْ فَيَسْمَعُونَ وَ يَنْظُرُونَ اِلَيْهِ وَ هُوَ فِي مَكَانِهِ^۱.

وقتی قائم علیه السلام قیام کند، خداوند در گوش و چشم شیعیان ما چنان قدرتی قرار می‌دهد که میان آنان و امام علیه السلام نیاز به پیک و پیغام‌رسان نیست؛ بلکه حضرت در هر جا سخن گوید آنان می‌شنوند و او را می‌بینند.

(البته وسایل علمی امروز مانند تلویزیون و تلفن‌های تصویری نیز همین کار را می‌کند؛ ولی آن روز شاید حتی نیاز به این وسایل هم نباشد و شاید روایت پیشرفت علوم در آخر الزمان را خبر می‌دهد).

ادعای تشیع!

﴿ ۲۲۳ ﴾ امام صادق علیه السلام: مَعَ الْقَائِمِ مِنَ الْعَرَبِ شَيْءٌ يَسِيرٌ ... لَا بُدَّ لِلنَّاسِ مِنْ أَنْ يُمَحَّضُوا وَ يُمَيِّزُوا وَ يُغَرَّبَلُوا وَ سَيَخْرُجُ مِنَ الْغُرَبَالِ خَلْقٌ كَثِيرٌ^۲.

اندکی از عرب‌ها با قائم علیه السلام هستند! مردم امتحان می‌شوند، متمایز می‌شوند، غربال می‌شوند، آن‌گاه خیلی‌ها از غربال بیرون می‌روند.

۱. همان.

۲. همان، ص ۳۴۸.

جوانان شیعه بر گرد مهدی علیه السلام

۲۲۴ ﴿ امام صادق علیه السلام : بَيْنَا شَبَابُ الشَّيْعَةِ عَلَيَّ ظُهُورِ سَطُوحِهِمْ نِيَامٌ إِذَا تَوَافَوْا فِي لَيْلَةٍ
وَاحِدَةٍ عَلَيَّ غَيْرِ مِيْعَادٍ فَيُصْبِحُونَ بِمَكَّةَ .^۱

جوانان شیعه (اصحاب مهدی علیه السلام) روی بام‌های خانه‌هاشان خوابیده‌اند که ناگهان یک شب بدون اطلاع قبلی، صبحگاهان (روز ظهور) در مکه خواهند بود.

سوار بر ابر

۲۲۵ ﴿ امام باقر علیه السلام : أَصْحَابُ الْقَائِمِ ثَلَاثُمِائَةٍ وَ ثَلَاثَةٌ عَشَرَ رَجُلًا مِنْ أَوْلَادِ الْعَجَمِ : بَعْضُهُمْ
يُحْمَلُ فِي السَّحَابِ نَهَارًا يُعْرَفُ بِاسْمِهِ وَ اسْمِ أَبِيهِ وَ بَنِيهِ وَ خَلْقِهِ وَ بَعْضُهُمْ نَائِمٌ عَلَيَّ
فِرَاشِهِ فَيُؤَافِيهِ فِي مَكَّةَ عَلَيَّ غَيْرِ مِيْعَادٍ .^۲

اصحاب مهدی علیه السلام سیصد و سیزده نفرند که (بیشترشان) از اولاد عجم هستند، بعضی‌ها را ابر به سوی حضرت می‌آورد و بعضی هم به اسم و رسم شناخته شده‌اند و در حالی که در بستر خوابیده‌اند، خود را در کنار مهدی علیه السلام می‌بینند.

پرستاران زن

۲۲۶ ﴿ امام صادق علیه السلام : يَكُونُ مَعَ الْقَائِمِ ثَلَاثَةٌ عَشَرَ امْرَأَةً يُدَاوِينَ الْجَرْحَى وَ يَقْمَنَ عَلَيَّ
الْمَرْضَى كَمَا كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ .^۳

سیزده نفر زن با حضرت قائم علیه السلام هستند که مسئولیت مداوای مجروحان و پرستاری از بیماران را بر عهده دارند، چنان‌که زمان رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چنین بود.

(این حدیث منافات با حدیثی که فرمود: پنجاه زن با حضرت هستند

ندارد؛ زیرا ممکن است آن‌ها مأموریت‌های دیگری داشته باشند.)

۱. غیبت نعمانی، ص ۳۱۶.

۲. همان، ص ۳۱۵.

۳. همان، ص ۶۶؛ دلائل الامامة، ص ۲۶۰.

درخشش اهل قم

﴿ ۲۲۷ ﴾ امام صادق علیه السلام: إِنَّمَا سُمِّيَ قُمْ لِأَنَّ أَهْلَهُ يَجْتَمِعُونَ مَعَ قَائِمِ آلِ مُحَمَّدٍ عليه السلام وَيَقُومُونَ مَعَهُ وَيَسْتَقِيمُونَ عَلَيْهِ وَيَنْصُرُونَهُ.^۱

«قم» را «قم» می‌نامند؛ زیرا اهل «قم» گرد قائم آل محمد علیه السلام جمع می‌شوند و با او قیام کرده، یاری‌اش می‌کنند.

(کلمه «قم» از ریشه «قیام» و در زبان عربی به معنی فعل امر «برخیز، قیام کن» می‌باشد.)

در آغوش فرشتگان

﴿ ۲۲۸ ﴾ امام باقر علیه السلام: قائم آل محمد علیه السلام که قیام کند خداوند او را به وسیله فرشتگان مقرب نصرت دهد. جبرئیل از سمت جلو، میکائیل از سمت راست، اسرافیل از سمت چپ و ملائکه مقرب از پشت سر او را یاری کنند تا همه جهان را فتح کند. روم، چین، ترکیه، سند و کابل و ساحل خزر همه را به تسخیر خود درآورد.^۲

همراهی موسویان

﴿ ۲۲۹ ﴾ امام صادق علیه السلام: يَخْرُجُ الْقَائِمُ عليه السلام عَنِ ظَهْرِ الْكُوفَةِ فِي سَبْعَةِ وَعِشْرِينَ رَجُلًا خَمْسَةَ عَشَرَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى الَّذِينَ كَانُوا يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَغْدُلُونَ.^۳

حضرت قائم علیه السلام از پشت کوفه (نجف) با هفده نفر خروج می‌کند که پانزده نفرشان از اصحاب خاص حضرت موسی هستند، همان کسانی که به هدایت دعوت و به عدالت رفتار می‌کنند.

۱. دلائل الامامة، ص ۲۶۰.

۲. بحار، ج ۵۲، ص ۳۴۸.

۳. وافی، ج ۲، ص ۱۱۳.

(مقصود اصل خروج و قیام نیست؛ زیرا آن قیام از مکه آغاز می شود، بلکه مقصود شروع برنامه ریزی و اعزام نیرو و حکام به بلاد دیگر است که از آن نیروهای زبده بهره می گیرد.)

یاران بی نظیر

۲۳۰ ﴿ امام صادق علیه السلام : أَصْحَابُ الْمَهْدِيِّ ... عَدَدُ أَصْحَابِ بَدْرِ لَمْ يَسْبِقْهُمْ الْآوَّلُونَ وَلَا يُدْرِكُهُمُ الْآخِرُونَ ...^۱

اصحاب مهدی به تعداد اصحاب بدر هستند (۳۱۳ نفر) که در فضیلت، نه در گذشته ماندی داشته اند و نه در آینده، خواهند داشت.

شب زنده داران

۲۳۱ ﴿ امام علی علیه السلام : لَهُمْ (أَصْحَابُ الْمَهْدِيِّ) بِاللَّيْلِ أَصْوَاتٌ كَأَصْوَاتِ الثَّوَالِكِ حُزْنًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ قَوَامُ اللَّيْلِ وَصَوَامُ النَّهَارِ.^۲

اصحاب مهدی شبها از خوف خدا مانند مادر جوان مرده ناله می کنند و به عبادت مشغول اند و روزها روزه می گیرند.

نامه سربسته

۲۳۲ ﴿ امام باقر علیه السلام : مَعَ الْقَائِمِ صَحِيفَةٌ مَخْتُومَةٌ فِيهَا عَدَدُ أَصْحَابِهِ بِأَسْمَائِهِمْ وَبُلْدَانِهِمْ وَطَبَائِعِهِمْ وَحُلَاهُمْ وَكُنَاهُمْ كَذَا دُونَ مُجْدُونَ فِي طَاعَةِ اللَّهِ وَطَاعَتِهِ.^۳

صحیفه مهر شده ای همراه قائم علیه السلام است که اسامی یاران ایشان با ویژگی ها، شهرها و کنیه هایشان در آن نوشته شده است. آن ها سلحشورانی هستند که در طاعت خدا و فرمان بری از آن حضرت سخت می کوشند.

۱. همان.

۲. همان.

۳. بشارة الاسلام، ص ۹.

فقط پانزده روز

۲۳۳) امام صادق علیه السلام - در مورد کشته شدن نفس زکیه و ظهور - : لَيْسَ بَيْنَ قِيَامِ قَائِمٍ

أَلِ مُحَمَّدٍ وَبَيْنَ قَتْلِ النَّفْسِ الزَّكِيَّةِ إِلَّا خَمْسَةَ عَشَرَ لَيْلَةً.^۱

فاصله میان قتل نفس زکیه و قیام قائم آل محمد، بیش از پانزده شبانه روز نیست.

شیوه پیام رسانی

۲۳۴) امام صادق علیه السلام : إِذَا قَامَ الْقَائِمُ بَعَثَ فِي أَقَالِيمِ الْأَرْضِ فِي كُلِّ إِقْلِيمٍ رَجُلًا يَقُولُ :

عَهْدُكَ فِي كَفِّكَ فَإِذَا وَرَدَ عَلَيْكَ مَا لَا تَفْهَمُهُ وَلَا تَعْرِفُ الْقَضَاءَ فِيهِ فَانظُرْ إِلَى كَفِّكَ

وَاعْمَلْ بِهَا فِيهَا.^۲

وقتی حضرت قائم علیه السلام قیام کند، هریک از اصحاب خود را (به نمایندگی از خود) به یکی از

کشورها می فرستد و به او می فرماید: حکم تو در کف دستت است، هرگاه موضوعی پیش

آمد که حکم آن را نمی دانی (که چگونه تصمیم بگیری) کف دست خود را نگاه کن و به هرچه

نوشته بود عمل کن!

وزیران مخلص

۲۳۵) رسول خدا صلی الله علیه و آله : وَرِزَاءُ الْمَهْدِيِّ مِنَ الْأَعَاجِمِ مَا فِيهِمْ عَرَبِيٌّ ، يَتَكَلَّمُونَ الْعَرَبِيَّةَ وَهُمْ

أَخْلَصُ الْوُزَرَاءِ وَأَفْضَلُ الْوُزَرَاءِ.^۳

وزیران مهدی علیه السلام غیر عربها هستند و از عرب کسی در میان آنها نیست؛ اما به عربی

سخن می گویند و با اخلاص ترین وزیران هستند.

(هرچند عجم به معنای غیر عرب است، ولی بیشتر بر ایرانی ها صدق

می کند.)

۱. بحار، ج ۵۲، ص ۲۰۳.

۲. بحار، ج ۵۲، ص ۳۶۵.

۳. ينابيع المودة، ج ۳، ص ۱۳۳.

آینه پانزدهم

رجعت

یکی از موضوعاتی که در مسئله ظهور مورد توجه است، موضوع رجعت و بازگشت به دنیا است؛ یعنی زنده شدن مردگان قبل از قیامت کبری؛ البته این رجعت مخصوص همه نیست، ولی اصل آن مسلم است. بعضی ها زنده می شوند که انتقام پس دهند مانند: قاتلان امام حسین علیه السلام و بعضی ها زنده می شوند که امام عصر علیه السلام را یاری کنند مانند: سلمان، اباذر و... و یکی از نکات مسلم رجعت، بازگشت امامان معصوم علیهم السلام و شخص امام حسین علیه السلام است که در زیارت جامعه، زیارت آل یاسین و سایر زیارت ها و احادیث به آن اشاره شده است، ما در این فصل به بخشی از آن ها اشاره می کنیم.

از ما نیست

۲۳۶ ﴿ امام صادق علیه السلام : لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِكَرَّتِنَا. ^۱

کسی که به رجعت و بازگشت ما (در زمان ظهور حضرت ولی عصر علیه السلام) ایمان نداشته باشد از ما نیست.

امام حسین علیه السلام

۲۳۷ ﴿ امام صادق علیه السلام : أَوَّلُ مَنْ تَنَشَقُّ الْأَرْضُ عَنْهُ وَيَرْجِعُ إِلَى الدُّنْيَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ علیه السلام وَأَنَّ الرَّجْعَةَ لَيْسَتْ بِعَامَّةٍ وَهِيَ خَاصَّةٌ لَا يَرْجِعُ إِلَّا مَنْ مَحَّضَ الْإِيمَانَ مَحْضًا أَوْ مَحْضَ الشُّرُوكِ مَحْضًا. ^۲

۱. بحار، ج ۵۳، ص ۹۲.

۲. همان، ص ۳۹.

نخستین کسی که به دنیا بازمی‌گردد (در زمان قائم علیه السلام) حسین بن علی علیه السلام است و رجعت، عمومی نیست؛ بلکه مخصوص جمع خاصی است، از جمله کسانی که مؤمن خالص هستند یا مشرک محض.

حکومتی بی سابقه

۲۳۸ ﴿ و نیز فرمودند: إِنَّ لِعَلِيِّ فِي الْأَرْضِ كَرَّةً مَعَ الْحُسَيْنِ علیه السلام إِنَّهُ يَقْبَلُ بِرَأْيِهِ حَتَّى يُنْتَقَمَ لَهُ مِنْ بَنِي أُمَيَّةَ وَ مُعَاوِيَةَ وَ آلِ مُعَاوِيَةَ وَ مَنْ شَهِدَ حَرْبَهُ ثُمَّ يَسْبَعْتُ اللَّهُ إِلَيْهِمْ بِأَنْصَارِهِ يَوْمَئِذٍ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ ثَلَاثِينَ أَلْفًا وَ مِنْ سَائِرِ النَّاسِ سَبْعِينَ أَلْفًا فَسَيَلِقَاهُمْ بِصَفِينٍ مِثْلَ الْمَرَّةِ الْأُولَى حَتَّى يَقْتُلَهُمْ وَ لَا يَبْقَى مِنْهُمْ مُخْبِرٌ ... ثُمَّ كَرَّةٌ الْآخِرَى مَعَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَكُونَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ وَ تَكُونَ الْأَيْمَةُ عُمَّالَهُ يُعْطِي اللَّهُ نَبِيَّهُ مُلْكَ جَمِيعِ أَهْلِ الدُّنْيَا مُنْذُ يَوْمِ خَلَقَ اللَّهُ الدُّنْيَا إِلَى يَوْمِ يَلْقَاهُ حَتَّى يُنْجِزَ لَهُ مَوْعُودَهُ فِي كِتَابِهِ ﴿ وَ يُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴾^۱.

به درستی که علی علیه السلام و فرزندش حسین علیه السلام با پرچم خود به دنیا برمی‌گردند تا از بنی‌امیه، معاویه و آل معاویه انتقام گیرند، آن‌گاه خداوند یاران خود را به تعداد سی هزار نفر از سرزمین کوفه (نجف) و هفتاد هزار نفر از سایر شهرها زنده می‌گرداند و با این ارتش الهی در صفین، در محل جنگ صدر اسلام با دشمنان ولایت می‌جنگند و همه را می‌کشند و حتی یک نفر از آنان باقی نمی‌ماند. رسول خدا صلی الله علیه و آله نیز رجعت می‌کند تا خلیفه خدا در زمین شود و امامان علیهم السلام کارگزاران او می‌شوند تا دین خدا عالم‌گیر شود و خدا را علنی عبادت کنند و وعده خدا که فرمود: دین خود را بر همه ادیان حاکم می‌گردانم، محقق می‌شود. خداوند چنان ملک و حکومتی به پیامبرش عطا می‌کند که از آغاز جهان تاکنون سابقه نداشته باشد.^۲

۱. سوره براءت، آیه ۳۶.

۲. بحار، ج ۵۳، باب الرجعه.

آرزوی رجعت

﴿ ۲۳۹ ﴾ امام هادی علیه السلام در زیارت جامعه: وَ جَعَلَنِي مِمَّنْ يَقْتَضُ آثَارَكُمْ ... وَ يُخَشِّرُ فِي زُمْرَتِكُمْ وَ يَكْرِئُ فِي رَجْعَتِكُمْ وَ يُمَلِّكُ فِي دَوْلَتِكُمْ ....

خداوند مرا از دنبال کنندگان و پیروان راه شما قرار دهد و در زمره شما محشور نماید و از جمله کسانی قرار دهد که در رجعت شما بازگردم و در دولت شما از زمامداران باشم.^۱

ایمان به رجعت

﴿ ۲۴۰ ﴾ امام صادق علیه السلام در زیارت اربعین امام حسین علیه السلام: وَ أَشْهَدُ أَنِّي بِكُمْ مُؤْمِنٌ وَ بِإِيَابِكُمْ مُوقِنٌ ...^۲

گواهی می‌دهم که من به شما ایمان و به آمدن شما (رجعت) یقین دارم.

آرزوی امام صادق علیه السلام

﴿ ۲۴۱ ﴾ امام صادق علیه السلام در زیارت امام عصر علیه السلام: فَاجْعَلْنِي يَا رَبِّ فِيمَنْ يَكْرِئُ فِي رَجْعَتِهِ وَ يُمَلِّكُ فِي دَوْلَتِهِ ...^۳

خداوندا! مرا از جمله کسانی قرار ده که در رجعت او برمی‌گردند و در دولت او زمامدار می‌شوند.

اعتقادی محکم

﴿ ۲۴۲ ﴾ و نیز در زیارت دیگر امام عصر علیه السلام که در سرداب مبارک خوانده می‌شود آمده است: اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَدِيْنُ لَكَ بِالرَّجْعَةِ بَيْنَ يَدَيْ صَاحِبِ هَذِهِ الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ . خداوندا! من به رجعت ایمان دارم که برگردم و در محضر صاحب این بقعه مبارکه باشم.^۴

۱. زیارت جامعه کبیره .

۲. مفاتیح الجنان، زیارت اربعین امام حسین علیه السلام .

۳. همان، زیارت امام عصر علیه السلام .

۴. همان .

تقاضای رجعت

﴿۲۴۳﴾ در دعای عهد از قول امام صادق علیه السلام می خوانیم: ... اَللّٰهُمَّ اِنْ حَالَ بَيْنِي وَبَيْنَهُ الْمَوْتُ الَّذِي جَعَلْتَهُ عَلَيَّ عِبَادِكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا فَاخْرِجْنِي مِنْ قَبْرِي مُؤْتِزِرًا كَسَفَنِي شَاهِرًا سَيْفِي مُجَرِّدًا ...^۱

خداوندا! اگر مرگ میان من و حجت تو جدایی انداخت، همان مرگی که بر همه بندگان حتمی گردیده است، پس مرا (زنده کن و) از قبرم بیرون آر، در حالی که کفن پوشیده، شمشیرم را برهنه کرده (و آماده پیکار) باشم.

آغاز رجعت

﴿۲۴۴﴾ امام باقر علیه السلام فرمودند: اِذَا ظَهَرَ الْقَائِمُ وَ دَخَلَ الْكُوفَةَ بَعَثَ اللهُ تَعَالَى مِنْ ظَهْرِ الْكُوفَةِ سَبْعِينَ اَلْفَ صِدِّيقٍ فَيَكُونُونَ فِيْ اَصْحَابِهِ وَ اَنْصَارِهِ.^۲

قائم علیه السلام ما که ظهور کند، وارد کوفه می شود و خداوند از پشت کوفه (وادی السلام) هفتاد هزار صدیق (مؤمنان خالص) را زنده می کند که از یاران و اصحاب حضرت شوند.

(بر حسب اخبار معاد، خداوند ارواح مؤمنان را در وادی السلام نجف کنار مرقد مولایشان علی علیه السلام گرد می آورد و تا قیامت دور هم هستند؛ از این رو اگر رجعت این تعداد از نجف و کوفه اعلام شده شاید به همین دلیل باشد که ارواح مؤمنان در وادی السلام نجف جمع اند.)

عظمت مؤمن

﴿۲۴۵﴾ امام باقر علیه السلام: ... اَلْمُؤْمِنُ يُخَيَّرُ فِيْ قَبْرِهِ فَاِذَا قَامَ الْقَائِمُ فَيُقَالُ لَهُ: قَدْ قَامَ صَاحِبُكَ فَاِنْ اَحْبَبْتَ اَنْ تَلْحَقَ بِهٖ فَالْحَقْ وَ اِنْ اَحْبَبْتَ اَنْ تُقِيمَ فِيْ كِرَامَةِ اللهِ فَاقِمِ.^۳

۱. مفاتیح الجنان.

۲. بحار، ج ۵۲، ص ۳۹۰.

۳. ص ۵۵: دلائل الامامة، ص ۲۵۷.

در عصر ظهور، مؤمن را در قبرش مخیر می‌کنند که می‌خواهد زنده شود و از یاران مهدی علیه السلام باشد یا در نعمت خدا در برزخ بماند. به او می‌گویند صاحب (و امام) تو ظهور کرده، اگر می‌خواهی به او ملحق شوی، بشو و اگر می‌خواهی در نعمت خدا (در برزخ) بمانی، بمان.

آینه شانزدهم سیره امام علیه السلام پس از ظهور

مهم‌ترین ویژگی حکومت امام عصر علیه السلام تشکیل حکومت جهانی با ایجاد عدالت جهانی، امنیت عمومی، صلح جهانی، رفاه عمومی و عمران و آبادی است که با هیچ حکومتی قابل مقایسه نیست جز حکومت جدّش. نمونه‌هایی از این احادیث را از نظر می‌گذرانیم:

هستی عاشق مهدی علیه السلام

۲۴۶ ﴿رسول خدا صلی الله علیه و آله: يَرْضَى فِي خِلَافَتِهِ أَهْلُ الْأَرْضِ وَأَهْلُ السَّمَاءِ وَالطَّيْرُ فِي الْجَوْ. ۱

در زمان حکومت او، اهل زمین و آسمان و حتی پرندگان در هوا خشنودند.

دادخواه خون حسین علیه السلام

امام عصر علیه السلام پس از ظهور و قیام به تدریج برنامه کاری خود را آغاز می‌کنند، یکی از آن امور، دادخواهی خون حسین علیه السلام است.

۲۴۷ ﴿امام باقر علیه السلام: لَمَّا قُتِلَ جَدِّي الْحُسَيْنُ ضَجَّتِ الْمَلَائِكَةُ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ بِالْبُكَاءِ وَ النَّحِيبِ فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِمْ قَرُّوا مَلَائِكَتِي فَوَعِزَّتِي وَ جَلَالِي لِأَنْتَقِمَنَّ مِنْهُمْ وَ لَوْ بَعْدَ حِينٍ ثُمَّ كَشَفَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ عَنِ الْأَئِمَّةِ عليهم السلام مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ عليه السلام ... فَإِذَا أَحَدُهُمْ قَائِمٌ يُصَلِّي فَقَالَ عَزَّوَجَلَّ: بِذَلِكَ الْقَائِمِ أَنْتَقِمُ مِنْهُمْ. ۲

(ابو حمزه ثمالی می‌گوید: از امام باقر علیه السلام پرسیدم: چرا قائم را قائم می‌گویند با این که همه شما قائم به حق هستید؟ فرمودند: چون جدم

۱. همان.

۲. بحار، ج ۵۱، ص ۲۹.

حسین علیه السلام کشته شد ملائکه با گریه و ناله به خداوند شکوه کردند که ای مولای ما! بهترین خلق تو را می‌کشند و تو انتقام نمی‌گیری؟ خداوند فرمود: آرام باشید، انتقام خواهم گرفت؛ هرچند پس از مدتی. آن‌گاه ملائکه خوشحال شدند و خداوند امامان از نسل حسین علیه السلام را به فرشتگان نشان داد که یکی از آن‌ها ایستاده بود و نماز می‌خواند، خداوند فرمود: به وسیله او که ایستاده (قائم علیه السلام) است، انتقام خواهم گرفت.

خونخواهی مظلومان

۲۴۸ ﴿تفسیر امام صادق علیه السلام در مورد آیه: «أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ»^۱ (کسانی که مورد ستم قرار گرفته‌اند، اجازه دفاع دارند و خداوند بر نصرت آنان توانا است).

فرمود: إِنَّمَا هُوَ الْقَائِمُ إِذَا خَرَجَ يَطْلُبُ بَدَمَ الْحُسَيْنِ علیه السلام ....

این آیه در مورد قائم است. وقتی قیام کند خون حسین علیه السلام را مطالبه می‌کند.

عدالت‌محوری

۲۴۹ ﴿امام باقر علیه السلام: إِذَا قَامَ قَائِمُنَا فَإِنَّهُ يُقَسِّمُ بِالسَّوِيَّةِ وَيَعْدِلُ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ الْبَرِّ مِنْهُمْ وَ الْفَاجِرِ فَمَنْ أَطَاعَهُ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَ مَنْ عَصَاهُ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ.^۲

قائم ما چون قیام کند، اموال را بین مسلمانان و نیازمندان به عدالت و مساوات تقسیم می‌کند و عدالت او به تمام بندگان خدا می‌رسد؛ چه نیک و چه بد. پس هرکس از او اطاعت کند از خدا اطاعت کرده و هرکس از او نافرمانی کند از خدا نافرمانی کرده است.

۱. سوره حج، آیه ۳۹.

۲. بحار، ج ۵۱، ص ۲۹.

جهانی پر از عدل

در بسیاری از اخبار مربوط به حضرت حجّت علیه السلام به یک مسئله اساسی توجه شده و آن، دادگستری و عدالت خواهی حضرت است که براساس عدالت رفتار خواهد کرد.

حدیث زیر یکی از آن احادیثی است که می فرماید: **يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا**؛ زمین را از عدل پر سازد همان گونه که از ستم پر شده باشد.

﴿۲۵۰﴾ رسول خدا صلی الله علیه و آله: **هُوَ رَجُلٌ مِنِّي اسْمُهُ إِسْمِي يَحْفَظُنِي اللَّهُ فِيهِ وَ يَعْمَلُ بِسُنَّتِي وَ يَمْلَأُ اللَّهُ بِهِ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا وَ نُورًا بَعْدَ مَا تَمْتَلِي ظُلْمًا وَ جَوْرًا وَ سُوءًا**.^۱

او (مهدی علیه السلام) مردی است که نام او نام من است و خداوند (دین و سنت) مرا به وسیله او حفظ خواهد کرد، او به سنت من عمل خواهد کرد و زمین را از عدل و نور پر می سازد، پس از آن که از ستم، بی عدالتی و بدی پر شده باشد.

عدالتی جهان گستر

﴿۲۵۱﴾ امام صادق علیه السلام: **أَمَّا وَ اللَّهُ لَيَدْخُلَنَّ عَلَيْهِمْ عَدْلُهُ جَوْفَ بُيُوتِهِمْ كَمَا يَدْخُلُ الْحَرُّ وَ الْبَرْدُ**.^۲

عدالت مهدی علیه السلام فراگیر می شود، همان گونه که سرما و گرما به همه می رسد، عدل او نیز چنین خواهد شد.

احیاگر اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله

﴿۲۵۲﴾ امام صادق علیه السلام: **إِذَا قَامَ الْقَائِمُ دَعَا النَّاسَ إِلَى الْإِسْلَامِ جَدِيدًا وَ هَدَاهُمْ إِلَى أَمْرِ قَدْ دَبَّرَ وَ ضَلَّ عَنْهُ الْجُمْهُورُ**.^۳

۱. همان.

۲. غیبه النعمانی، ص ۲۹۷.

۳. همان، ص ۳۱.

آن هنگام که قائم ما قیام کند، مردم را به اسلام جدید (اسلام ناب محمدی) دعوت کرده آن‌ها را به موضوعی که مخفی مانده و بیشتر مردم از آن گمراه شده‌اند راهنمایی می‌کند.

(ممکن است مقصود مسئله امامت و ولایت باشد؛ یعنی اسلام امامت و ولایت).

پایان ظلم

۲۵۳ ﴿پیامبر ﷺ: إِذَا قَامَ قَائِمُنَا إِضْمَحَلَّتِ الْقَطَائِعُ فَلَا قَطَائِعَ.^۱

زمانی که قائم ما قیام کند، قطایع (زمین‌هایی که زمامداران و حکام جور در مالکیت خود درآورده یا واگذار کرده بودند) از بین می‌رود، به طوری که دیگر قطایعی (که سبب امتیاز و تضييع حق دیگران شود) در میان نخواهد بود.

اصلاح جامعه

۲۵۴ ﴿امام باقر ﷺ: الْمَهْدِيُّ وَأَصْحَابُهُ... يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ.^۲

مهدی ﷺ و یاران او... امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند. (ارزش‌ها را حاکم و ضد ارزش‌ها را از میان برمی‌دارد).

برخورد با بدعت‌ها

۲۵۵ ﴿امام باقر ﷺ: ... وَ لَا يَشْرُكُ بِدَعْوَةٍ إِلَّا أزالَهَا وَ لَا سُنَّةَ إِلَّا أقَامَهَا.^۳

هیچ بدعتی را به حال خود وانمی‌گذارد مگر این‌که آن را از ریشه برمی‌کند و از هیچ سنتی نمی‌گذرد مگر آن را برپا می‌کند.

۱. همان، ج ۵۲، ص ۳۰۹.

۲. همان، ج ۵۱، ص ۴۷.

۳. همان، ج ۵۸، ص ۱۱.

عدالت‌گستری

﴿ ۲۵۶ ﴾ رسول خدا ﷺ: لَا تَذْهَبُ الدُّنْيَا حَتَّى يَقُومَ بِأَمْرِ أُمَّتِي رَجُلٌ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ يَمْلَأُهَا عَدْلًا كَمَا مَلَأَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا.^۱

دنیا به پایان نرسد تا این که امور امت من را مردی از نسل حسین علیه السلام به دست گیرد و زمین را از عدل و داد پر می‌سازد چنان که از ظلم و جور پر شده باشد.

احیای اهداف انبیا علیهم السلام

﴿ ۲۵۷ ﴾ پیامبر صلی الله علیه و آله: الْمَهْدِيُّ مِنْ وُلْدِي ... يَأْتِي بِذَخِيرَةِ الْأَنْبِيَاءِ.^۲

مهدی علیه السلام از فرزندان من است. او با خود ذخایر و باقی مانده آثار پیامبران را می‌آورد.

احیاگر شریعت نبوی صلی الله علیه و آله

﴿ ۲۵۸ ﴾ رسول خدا ﷺ: الْقَائِمُ مِنْ وُلْدِي إِسْمُهُ إِسْمِي وَ شِمَائِلُهُ شِمَائِلِي وَ سُنَّتُهُ سُنَّتِي يُقِيمُ النَّاسَ عَلَى مِلَّتِي وَ شَرِيعَتِي وَ يَدْعُوهُمْ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مَنْ أَطَاعَهُ فَقَدْ أَطَاعَنِي ...^۳

مهدی علیه السلام از فرزندان من و نام و کنیه و شمایل او، نام و کنیه و شمایل من است. سنت او نیز سنت من است، او مردم را بر آیین من برپا می‌دارد و آن‌ها را بر شریعت من و به کتاب خداوند دعوت می‌کند، اطاعت از او اطاعت از من است....

اصلاح انحراف‌ها

﴿ ۲۵۹ ﴾ امام علی علیه السلام: يَعْطِفُ الْهَوَى عَلَى الْهُدَى إِذَا عَطَفُوا الْهُدَى عَلَى الْهَوَى وَ يَعْطِفُ الرَّأْيَ عَلَى الْقُرْآنِ إِذَا عَطَفُوا الْقُرْآنَ عَلَى الرَّأْيِ ...^۴

۱. همان، ج ۵۱، ص ۶۶.

۲. همان، ص ۷۲.

۳. همان، ص ۷۳.

۴. همان، ص ۱۳۰؛ نهج البلاغه، خطبة ۱۳۸.

حضرت مهدی علیه السلام که ظهور کند، فسادها و هواهای نفسانی را که بر راه نادرست تحمیل کرده بودند همه را به راه درست برمی گرداند و قرآن را که به رأی و سلیقه تفسیر شده بود، بر افکار و آرا مقدم می دارد.

مرگ دجال

۲۶۰ ﴿ امام صادق علیه السلام : ... وَ الْأَيْمَةُ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ آخِرُهُمُ الْقَائِمُ يَقُومُ بَعْدَ غَيْبَتِهِ فَيَقْتُلُ الدَّجَالَ وَ يُطَهِّرُ الْأَرْضَ مِنْ كُلِّ جَوْرٍ وَ ظُلْمٍ^۱.

قائم علیه السلام، آخرین امام از نسل حسین علیه السلام است که پس از غیبتش قیام می کند، دجال را می کشد و زمین را از هر ظلم و ستمی پاک می کند.

(در احادیث اهل سنت در مورد دجال و ویژگی های او سخن فراوان آمده است؛ ولی به نظر می رسد یا دست کم این احتمال وجود دارد که مقصود از دجال، شخص خاصی نباشد؛ بلکه تمام طاغوتیان، شیاطین و ستمگران می توانند مصداق دجال باشند و یکی از اهداف حضرت مهدی علیه السلام ریشه کن کردن ظلم و طغیان است. همان گونه که ابلیس و تمام فتنه گران و آتش افروزان، شیطان هستند، طغیان گران نیز می توانند مصداق دجال باشند.)

آغاز آبادگری

۲۶۱ ﴿ امام صادق علیه السلام : فَلَا يَبْقَى فِي الْأَرْضِ خَرَابٌ إِلَّا عَمَّرَ وَ يَنْزِلُ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ عليه السلام فَيُصَلِّي خَلْفَهُ^۲.

حضرت مهدی علیه السلام که ظهور کند، خانه های در زمین خراب نیست مگر آن که آباد کند و عیسی علیه السلام از آسمان فرود آید و پشت سر او نماز گزارد.

۱. بحار، ج ۵۱، ص ۱۴۵.

۲. همان، ج ۵۲، ص ۱۹۲.

(نماز گزاردن حضرت عیسیٰ علیه السلام پشت سر امام عصر علیه السلام که در احادیث بسیاری آمده، نشان از جهانی بودن قیام آن حضرت و نیز تأیید برنامه‌های امام عصر علیه السلام است که به این ترتیب، مسیحی‌های جهان نیز به امام عصر علیه السلام ایمان آورده، تسلیم حکومت آن حضرت می‌شوند. علاوه بر این که حضرت عیسیٰ علیه السلام خود نیز از مژده دهندگان به حضرت مهدی علیه السلام است.)

شیوه‌ای جدید

۲۶۲) امام صادق علیه السلام: يَقُومُ بِأَمْرِ جَدِيدٍ وَ كِتَابٍ جَدِيدٍ وَ سُنَّةٍ جَدِيدَةٍ وَ قَضَاءٍ جَدِيدٍ عَلَى الْعَرَبِ شَدِيدٌ وَ لَيْسَ شَأْنُهُ إِلَّا الْقَتْلُ وَ لَا يَأْخُذُ فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَائِمٌ.^۱

حضرت مهدی علیه السلام که قیام کند با برنامه، کتاب، راه و روش و حکم و قضاوت نو خواهد آمد که بر عرب‌ها سخت است، او کارش کشتن (دشمنان) است و در راه خدا از هیچ‌کس ترسی ندارد.

(مقصود از کتاب جدید و سنت جدید این است که آن قدر مردم از اسلام و قرآن و سنت رسول صلی الله علیه و آله فاصله گرفته‌اند که وقتی حضرت مهدی علیه السلام قرآن و سنت رسول خدا صلی الله علیه و آله را حاکم می‌کند مردم فکر می‌کنند حضرت دین جدیدی آورده است. یعنی روش مهدی علیه السلام که همان عمل به اسلام ناب است - با آنچه مردم عمل می‌کردند کاملاً متفاوت و جداست.)

همچون سلیمان و داوود

۲۶۳) امام صادق علیه السلام: إِذَا قَامَ قَائِمٌ آلِ مُحَمَّدٍ حَكَمَ بِحُكْمِ دَاوُودَ وَ سُلَيْمَانَ لَا يَسْئَلُ النَّاسَ الْبَيِّنَةَ.^۲

۱. همان، ص ۲۳۱.

۲. همان، ص ۳۲۰.

زمانی که قائم آل محمد صلی الله علیه و آله قیام کند، در امر قضاوت به شیوه حضرت سلیمان و داوود علیهما السلام قضاوت می کند و دلیل و برهان نمی خواهد (بلکه با علم خود عمل می کند).

با سیره پیامبر صلی الله علیه و آله

۲۶۴ امام صادق علیه السلام: إِذَا أَدَانَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لِلْقَائِمِ فِي الْخُرُوجِ صَعْدَ الْمُنْبَرِ وَ دَعَا النَّاسَ إِلَى نَفْسِهِ وَ نَاشَدَهُمْ وَ دَعَاهُمْ إِلَى حَقِّهِ وَ أَنْ يَسِيرَ فِيهِمْ بِسِيرَةِ رَسُولِ اللَّهِ صلی الله علیه و آله وَ يَعْمَلَ فِيهِمْ بِعَمَلِهِ.^۱

آن گاه که خداوند به قائم ما اجازه قیام دهد بر منبر می رود و مردم را به سوی خود و برنامه های خود دعوت کرده، خود را معرفی می کند و به آنان قول می دهد که بین آنان به سیره پیامبر رفتار کرده و مانند او عمل کند.

اسلام اصیل

۲۶۵ از امام صادق علیه السلام در مورد سیره رفتاری حضرت مهدی علیه السلام سؤال شد و امام در پاسخ فرمودند: يَصْنَعُ كَمَا صَنَعَ رَسُولُ اللَّهِ يَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهُ كَمَا هَدَمَ رَسُولُ اللَّهِ أَمْرَ الْجَاهِلِيَّةِ وَ يَسْتَأْنِفُ الْإِسْلَامَ جَدِيداً.^۲

همان گونه که رسول خدا صلی الله علیه و آله رفتار می کردند و رسومات غلط جاهلیت را ویران می ساختند، حضرت مهدی علیه السلام نیز تمام انحراف ها را منهدم کرده، اسلام را از نو پیاده خواهد کرد (و جامعه را به تمام معنا اسلامی کرده و گرد و غبار کجی ها را از چهره نورانی اسلام پاک خواهد ساخت).

تعلیم قرآن

۲۶۶ امام باقر علیه السلام: إِذَا قَامَ قَائِمُ آلِ مُحَمَّدٍ صلی الله علیه و آله ضَرَبَ فَسَاطِيطَ لِمَنْ يُعَلِّمُ النَّاسَ الْقُرْآنَ عَلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ...^۳

۱. همان، ص ۳۳۷.

۲. همان، ج ۵۳، ص ۳۵۳.

۳. همان، ج ۵۲، ص ۳۳۹.

وقتی قائم آل محمد عَلَيْهِ السَّلَام قیام کند، از جمله کارهایی که می‌کند این است که خیمه‌هایی مخصوص تعلیم قرآن (دارالقرآن) نصب می‌کند و افرادی را مأمور تعلیم قرآن آن‌گونه که نازل شده می‌کند.

خیمه‌های قرآن

﴿ ۲۶۷ ﴾ امام علی عَلَيْهِ السَّلَام: كَأَنِّي بِالْعَجَمِ فَسَاطِيطُهُمْ فِي مَسْجِدِ الْكُوفَةِ يُعَلِّمُونَ النَّاسَ الْقُرْآنَ كَمَا أَنْزَلَ ...^۱

گویا عجم‌ها را می‌بینم (در دولت مهدی عَلَيْهِ السَّلَام) که خیمه‌ها را در مسجد کوفه برافراشته‌اند و قرآن را آن‌گونه که نازل شده به مردم تعلیم می‌دهند.

اصلاح کار عبور و مرور

﴿ ۲۶۸ ﴾ امام موسی بن جعفر عَلَيْهِ السَّلَام: إِذَا قَامَ قَائِمُنَا : يَا مَعْشَرَ الْفُرْسَانِ سِيرُوا فِي وَسْطِ الطَّرِيقِ يَا مَعْشَرَ الرِّجَالِ سِيرُوا عَلَى جَنْبِي الطَّرِيقِ فَإِنِّي مَا فَارِسٍ أَخَذَ عَلَيَّ جَنْبِي الطَّرِيقِ فَأَصَابَ رَجُلًا عَيْبُ الزَّمَانِ الدِّيَّةَ ...^۲

وقتی قائم ما ظهور کند، دستور می‌دهد که سواره‌ها از خیابان و پیاده‌ها از پیاده‌رو عبور کنند و هر سواره که از پیاده‌رو برود و به کسی آسیب برساند باید دیه بپردازد. (اصلاح امر رفت و آمد و حمل و نقل عمومی و عبور و مرور).

توسعه راه‌ها و رفع سد معتبر

﴿ ۲۶۹ ﴾ امام موسی بن جعفر عَلَيْهِ السَّلَام: إِذَا قَامَ الْقَائِمُ دَخَلَ الْكُوفَةَ ... وَيُوسِّعُ الطَّرِيقَ الْأَعْظَمَ وَيَهْدِمُ كُلَّ مَسْجِدٍ عَلَى الطَّرِيقِ وَيَسُدُّ كُلَّ كَفْرَةٍ إِلَى الطَّرِيقِ وَكُلَّ جَنَاحٍ وَكَنْيَفٍ وَمِيزَابٍ إِلَى الطَّرِيقِ ...^۳

۱. همان، ص ۳۶۴.

۲. تهذیب، ج ۱، ص ۳۱۴؛ معجم، ج ۳، ص ۱۵۹.

۳. غیبت شیخ طوسی، ص ۲۸۲.

وقتی حضرت قائم علیه السلام قیام کند، راه‌های اصلی را توسعه می‌دهد و هر چیزی را که سر راه و مزاحم عبور و مرور باشد مانند بالکن‌ها، ناودان‌ها، فاضلاب‌ها، پنجره‌ها و... حتی مسجدها را خراب می‌کند.

همه را می‌شناسد

۲۷۰ ﴿امام باقر علیه السلام: إِذَا خَرَجَ الْقَائِمُ لَمْ يَبْقَ بَيْنَ يَدَيْهِ أَحَدٌ إِلَّا عَرَفَهُ صَالِحٌ أَوْ طَالِحٌ.^۱

وقتی قائم علیه السلام خروج کند، هرکس را ببیند می‌شناسد که آیا مؤمن است یا فاسد؟ (و دیگر جایی برای نفاق و افراد نفوذی باقی نمی‌ماند.)

ستاندن حق مظلوم

۲۷۱ ﴿امام علی علیه السلام: يَبْلُغُ مِنْ رَدِّ الْمَهْدِيِّ الْمَظَالِمَ حَتَّىٰ لَوْ كَانَ تَحْتَ ضَرْبِ إِنْسَانٍ شَيْءٌ اِنْتَزَعَهُ حَتَّىٰ يَرُدَّهُ.^۲

مهدی علیه السلام در مقام ردّ مظالم، حقوق افراد و اجرای عدالت، کار را به جایی می‌رساند که اگر حقی زیر دندان کسی مانده باشد آن را گرفته و به صاحبش برگرداند.

ندای قائم در مظلومیت حسین علیه السلام

۲۷۲ ﴿امام صادق علیه السلام: إِذَا ظَهَرَ الْقَائِمُ قَامَ بَيْنَ الرُّكْنِ وَالْمَقَامِ وَيُنَادِي بِبِنْدَاتِ خَمْسَةٍ:

الْأُولَى: أَلَا يَا أَهْلَ الْعَالَمِ أَنَا الْإِمَامُ الْقَائِمُ.

الثَّانِيَّةُ: أَلَا يَا أَهْلَ الْعَالَمِ أَنَا الصَّمْصَامُ الْمُنتَقِمُ.

الثَّلَاثَةُ: أَلَا يَا أَهْلَ الْعَالَمِ أَنَا جَدِّي الْحُسَيْنُ قَتْلُوهُ عَطْشَانًا.

الرَّابِعَةُ: أَلَا يَا أَهْلَ الْعَالَمِ أَنَا جَدِّي الْحُسَيْنُ طَرَحُوهُ عُرْيَانًا.

الخَامِسَةُ: أَلَا يَا أَهْلَ الْعَالَمِ أَنَا جَدِّي الْحُسَيْنُ سَحَقُوهُ عُذْوَانًا.^۳

۱. بخار، ج ۵۲، ص ۳۸۹.

۲. معجم الملاحم، ج ۴، ص ۲۶۵.

۳. المعجم الزام الناصب، ج ۲، ص ۲۸۲.

هنگامی که قائم علیه السلام ظهور کند، میان رکن و مقام می ایستد و پنج ندا سر می دهد.

۱. ای اهل عالم! من آن امام قائم هستم.
۲. ای اهل عالم! منم آن در هم کوبنده و انتقام گیرنده.
۳. ای اهل عالم! جد من حسین علیه السلام است که او را با لب تشنه کشتند.
۴. ای اهل عالم! جدم حسین علیه السلام را کشتند و جسدش را عریان رها کردند.
۵. ای اهل عالم! بدن جدم حسین علیه السلام را زیر سم اسبان خرد کردند.

قاطعیت با دشمنان

﴿ ۲۷۳ ﴾ امام باقر علیه السلام : إِذَا قَامَ الْقَائِمُ عَرَضَ الْإِيمَانَ عَلَى كُلِّ نَاصِبٍ فَإِنْ دَخَلَ فِيهِ بِحَقِيقَةِ الْإِيمَانِ وَالْأَضْرَبَ عُنُقَهُ أَوْ يُؤَدِّي الْجِزْيَةَ .^۱

وقتی قائم علیه السلام قیام کند، ولایت و ایمان را بر دشمنان اهل بیت علیهم السلام (ناصری ها) عرضه می کند، اگر قبول کردند که هیچ وگرنه گردن شان را می زند یا باید جزیه بدهند. (و تسلیم حکومت عدل شوند)

جامعه اسلامی

﴿ ۲۷۴ ﴾ امام صادق علیه السلام : وَ يَذْهَبُ الزُّنَا وَ شُرْبُ الْخَمْرِ وَ يَذْهَبُ الرِّبَا وَ يُقْبَلُ النَّاسُ عَلَى الْعِبَادَةِ وَ تُؤَدَّى الْأَمَانَاتِ وَ تُهْلَكُ الْأَشْرَارُ وَ تَبْقَى الْأَخْيَارُ .^۲

(در آن زمان) روابط نامشروع، شرابخواری و نزول خواری از بین می رود، مردم به عبادت روی می آورند؛ امانت ها رعایت می شود، مردمان شرور نابود می گردند و خوبان می مانند (همه خوب می شوند. تربیت، تربیت اسلامی می شود.)

۱. روضه الثانی، الحدیث ۲۸۸.

۲. منتخب الأئمة، ص ۴۷۴.

در لباس علی علیه السلام

۲۷۵ ﴿ امام علی علیه السلام : إِنْ قَائِمْنَا أَهْلَ الْبَيْتِ إِذَا قَامَ لِبَسِ ثِيَابِ عَلِيٍّ وَسَارَ بِسِيرَةِ عَلِيٍّ (وَرُوِيَ أَنَّ مَعَهُ ذُو الْفَقَارِ وَمَعَهُ رَايَةُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)^۱

وقتی قائم ما قیام کند، لباس مخصوص علی علیه السلام را بر تن دارد و بد روش و سیره علی علیه السلام عمل می‌کند، (روایت شده است که پرچم رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و ذوالفقار علی علیه السلام نیز همراه او است.)

دشمنان نگران

۲۷۶ ﴿ امام باقر علیه السلام : لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا يَصْنَعُ الْقَائِمُ لِأَحَبِّ أَكْثَرِهِمْ أَلَّا يَرَوْهُ مِمَّا يَقْتُلُ مِنَ النَّاسِ^۲.

اگر مردم (بدکردار) بدانند حضرت قائم چگونه (برای اجرای عدالت) رفتار خواهد کرد، بیشترشان آرزو می‌کنند او را نبینند (ظهور نکند)، از بس ستمگران را می‌کشد.

جایگاه نماز مهدی علیه السلام

۲۷۷ ﴿ امام علی علیه السلام در بیان فضائل مسجد کوفه فرمودند : وَلَيَأْتِيَنَّ عَلَيْهِ زَمَانٌ يَكُونُ مُصَلِّي الْمَهْدِيِّ علیه السلام مِنْ وُلْدِي وَ مُصَلِّي كُلِّ مُؤْمِنٍ ...^۳

روزگاری بر مسجد کوفه بگذرد که محل نماز گزاردن مهدی علیه السلام از فرزندان من و محل نماز همه مؤمنان خواهد شد.

سخت‌گیری به مأموران

۲۷۸ ﴿ در حالات حضرت مهدی علیه السلام از رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ آمده است : عَلَامَةُ الْمَهْدِيِّ علیه السلام أَنْ يَكُونَ شَدِيداً عَلَى الْعَمَالِ جَوَاداً بِالْمَالِ رَحِيماً بِالْمَسَاكِينِ^۴.

۱. همان؛ کافی، ج ۱، ص ۱۴۱۱.

۲. ص ۵۳؛ غیبت نعمانی، ص ۲۳۳.

۳. الفقیه، ج ۱، ص ۱۵۰.

۴. همان، ص ۱۱۷ عن المهدی المنتظر، ج ۱، ص ۲۹۸.

از جمله نشانه‌های دولت مهدی علیه السلام این است که بر کارگزاران حکومت سخت می‌گیرد، بسیار بذل و بخشش می‌کند و با مساکین مهربان است.

آینه هفدهم برکات عصر ظهور

در عصر ظهور، زمین مانند قطعه‌ای از بهشت می‌شود؛ زیرا استمگران نابود، فسق و فساد و تباهی ریشه کن، پرچم کفر سرنگون و پرچم اسلام در هر کوی و برزن برافراشته می‌شود؛ هرچند در راه تحقق چنین وضعیتی، دشواری‌های بسیاری وجود دارد.

بقیه‌الله سپر بلای شیعه

﴿ ۲۷۹ ﴾ امام عصر علیه السلام اعلام می‌کند: **أَنَا بَقِيَّةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ الْمُنتَقِمُ مِنْ أَعْدَاءِ اللَّهِ أَنَا خَاتَمُ الْأَوْصِيَاءِ وَبِي يَدْفَعُ الْبَلَاءَ مِنْ أَهْلِ وَشِيعَتِي**.^۱

من بقیه‌الله هستم، من از دشمنان خدا انتقام می‌گیرم، من خاتم‌الاولیا هستم و خداوند به وسیله من بلا را از خانواده و شیعیانم دفع می‌کند.

مهربان‌تر از پدر و مادر

﴿ ۲۸۰ ﴾ امام رضا علیه السلام: **يَكُونُ أَوْلَى النَّاسِ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَشْفَقَ عَلَيْهِمْ مِنْ آبَائِهِمْ وَأُمَّهَاتِهِمْ**.^۲

او (حضرت مهدی علیه السلام) برای مردم از خودشان اولی‌تر و از پدر و مادرشان به آنها مهربان‌تر است.

مشکل‌گشای شیعه

﴿ ۲۸۱ ﴾ امام صادق علیه السلام: **هُوَ الْمَفْرَجُ الْكَرْبِ عَنْ شِيعَتِهِ بَعْدَ ضَنْكِ شَدِيدٍ وَبَلَاءٍ طَوِيلٍ وَجَزَعٍ وَخَوْفٍ فَطُوبَى لِمَنْ أَدْرَكَ ذَلِكَ الزَّمَانَ**.^۳

۱. الزام الناصب، ج ۱، ص ۳۵۲.

۲. احتجاج، ج ۲، ص ۲۳۶.

۳. بحار، ج ۵۱، ص ۱۴۴.

مهدی برطرف کننده رنج و اندوه شیعیان است، بعد از اندوه، ناله و ترسی طولانی. پس خوشا به حال کسی که آن زمان را درک کند!

ثروتمندترین مرد

﴿ ۲۸۲ ﴾ امام باقر علیه السلام : وَ تَجْمَعُ إِلَيْهِ أَمْوَالُ الدُّنْيَا كُلُّهَا مَا فِي بَطْنِ الْأَرْضِ وَ ظَهْرِهَا فَيَقُولُ لِلنَّاسِ : تَعَالَوْا إِلَيَّ مَا قَطَعْتُمْ فِيهِ الْأَرْحَامَ وَ سَفَكْتُمْ فِيهِ الدَّمَاءَ وَ رَكِبْتُمْ فِيهِ مَحَارِمَ اللَّهِ فَيُعْطِي شَيْئاً لَمْ يُعْطَ أَحَدٌ كَانَ قَبْلَهُ .^۱

تمام ثروت دنیا نزد او جمع می‌شود، چه آنچه روی زمین و چه آن‌هایی که زیر زمین است و به مردم می‌فرماید: بیایید این‌ها همان چیزهایی است که به خاطر آن قطع رحم کردید، خون یکدیگر را ریختید و مرتکب گناه شدید، پس آن قدر عطا می‌کند که هیچ‌کس پیش از او به کسی نداده باشد.

عالم‌گیر شدن اسلام

از جمله اموری که در دولت حضرت مهدی علیه السلام تحقق خواهد یافت، فراگیر شدن اسلام در جهان است که آیه ذیل نمونه‌ای از آن نویدها است.

﴿ ۲۸۳ ﴾ ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَ دِينَ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ...﴾^۲
در تفسیر امام عسکری علیه السلام آمده است: إِنَّهَا نُزِّلَتْ فِي الْقَائِمِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ سَلَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَ هُوَ الْإِمَامُ الَّذِي يُظْهِرُهُ اللَّهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ فَيَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطاً وَ عَدْلًا كَمَا مِلَّتْ ظُلماً وَ جَوْراً.^۳

آیه: ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ...﴾ در شأن قائم علیه السلام نازل شده است و او بر همه ادیان پیروز می‌شود و زمین را از عدالت پر می‌سازد، پس از آن‌که از ظلم و جور پر شده باشد.

۱. همان.

۲. سوره براءت، آیه ۳۴؛ بحار، ج ۵۱، ص ۵۰.

۳. بحار، ج ۵۱، ص ۵۰.

ندای توحید

﴿ ۲۸۴ ﴾ امیر مؤمنان علیه السلام نیز در تفسیر آیه فوق فرمودند: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ حَتَّى لَا يَبْقَى قَرْيَةٌ إِلَّا نُودِيَ فِيهَا بِشَهَادَةِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بُكْرَةً وَغَشِيًّا.^۱

در زمان ظهور حضرت مهدی علیه السلام محله‌ای نیست، مگر این که صبح و شام در آن ندای توحید و نبوت سر داده می‌شود.

کرم بی پایان

﴿ ۲۸۵ ﴾ رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: وَيَخْرُجُ لَهُ الْأَرْضُ أَفْلاذِكِبِهَا وَيَخْثُو الْمَالَ خَثْوًا وَلَا يَعُدُّهُ عَدًّا وَذَلِكَ حَتَّى يَضْرِبَ الْإِسْلَامُ بِجَرَانِهِ.^۲

زمین، ذخایر خود را (برای مهدی علیه السلام) بیرون می‌آورد و مال و ثروت به قدری زیاد می‌شود که مهدی علیه السلام آن را بدون شمارش در اختیار هرکس بخواهد می‌گذارد و آن، وقتی است که اسلام فراگیر شود.

حکومتی فراگیر

﴿ ۲۸۶ ﴾ رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ خُلَفَائِي وَأَوْصِيَائِي عَلَى الْخَلْقِ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ أَوْ لَهُمْ أَخِي وَآخِرُهُمْ وَوَلَدِي. أَخِي عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَوَلَدِي الْمَهْدِيُّ عَلَيْهِ السَّلَام يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مِلْتُمْ ظُلْمًا وَجورًا وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ نَبِيًّا لَوْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا يَوْمٌ وَاحِدٌ لَأَطَالَ اللَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ حَتَّى يَخْرُجَ فِيهِ وَوَلَدِي الْمَهْدِيُّ عَلَيْهِ السَّلَام فَيَنْزِلُ رُوحُ اللَّهِ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ عَلَيْهَا السَّلَام فَيُصَلِّي خَلْفَهُ وَتَشْرِقُ الْأَرْضُ بِسُورِ رَبِّهَا وَ يَسْبُلُ سُلْطَانُهُ الْمَشْرِقَ وَالْمَغْرِبَ.^۳

۱. همان، ص ۶۰.

۲. همان، ص ۶۸.

۳. همان.

خلفا، اوصیا و حجّت‌های خدا بر خلق پس از من دوازده نفرند؛ اول آنها برادرم علی بن ابی طالب و آخر آنها فرزندانم، مهدی علیه السلام است که زمین را از عدالت پر می‌سازد و قسم به خدایی که مرا به رسالت فرستاد اگر از عمر دنیا جز یک روز نمانده باشد خداوند آن روز را آن قدر طولانی می‌کند تا فرزندانم مهدی علیه السلام قیام کند و عیسی پشت سر او نماز گزارد، آن‌گاه زمین از نور خدا روشن می‌گردد و سلطنت مهدی علیه السلام شرق و غرب عالم را فرا می‌گیرد.

فرج امت

﴿۲۸۷﴾ رسول خدا صلی الله علیه و آله : طُوبَى لِمَنْ أَدْرَكَ زَمَانَهُ وَ بِهِ يُفْرَجُ اللَّهُ عَنِ الْأُمَّةِ .^۱

خوشا به حال کسی که زمان مهدی علیه السلام را درک کند، خداوند به وسیله او فرج امت مرا می‌رساند.

روزگار برکت

﴿۲۸۸﴾ رسول خدا صلی الله علیه و آله : يَتَنَعَّمُ أُمَّتِي فِي زَمَانِهِ نِعْمًا لَمْ يَتَنَعَّمُوا مِثْلَهُ قَطُّ الْبُرِّ وَالْفَاجِرُ يُرْسَلُ السَّمَاءُ عَلَيْهِمْ مِذْرَارًا وَ لَا تَدَخِرُ الْأَرْضُ شَيْئًا مِنْ نَبَاتِهَا .^۲

در زمان مهدی علیه السلام امت من چنان متنعم می‌شوند که خوب و بدشان تا به حال چنین در رفاه نبودند، آسمان باران فراوانی به آنها می‌بارد و زمین، گیاهان خود را سخاوتمندانه بر آنها عرضه می‌کند.

رفاه جامعه

﴿۲۸۹﴾ رسول خدا صلی الله علیه و آله : يَخْرُجُ الْمَهْدِيُّ فِي أُمَّتِي يَبْعَثُهُ اللَّهُ عَيَانًا لِلنَّاسِ يَتَنَعَّمُ الْأُمَّةُ وَ تَعِيشُ الْمَاشِيَةُ وَ تُخْرِجُ الْأَرْضُ نَبَاتَهَا وَ يُعْطِي الْمَالَ صَاحِبًا .^۳

مهدی علیه السلام در امت من قیام می‌کند و خداوند او را ظاهر می‌سازد و امت من از نعمت‌های

۱. غیبت الطوسی، ص ۱۸۷.

۲. بحار، ج ۵۱، ص ۷۸.

۳. همان، ص ۸۱.

خداوند بهره‌مند می‌شوند و حتی گوسفندان و چهارپایان نیز از برکت وجود او بهره‌مند می‌شوند. زمین، گیاهان خود را می‌رویانند و مهدی علیه السلام اموال را به‌طور مساوی تقسیم می‌کند.

بذل و بخشش بی نظیر

۲۹۰ ﴿رسول خدا صلی الله علیه و آله: يَجِبُ الرَّجُلُ فَيَقُولُ: يَا مَهْدِيَّ اعْطِنِي اعْطِنِي فَيَحْتِي لَهُ فِي تَوْبِهِ مَا اسْتَطَاعَ أَنْ يَحْمِلَهُ.^۱

در حکومت مهدی علیه السلام وقتی شخص نیازمندی مراجعه کند و بگوید: مهدی جان! به من عطا کن، چیزی به من بدهید! حضرت هر مقدار که او بتواند حمل کند به او عطا خواهد کرد.

مایه رحمت و عذاب

۲۹۱ ﴿امام رضا علیه السلام: يَكُونُ رَحْمَةً عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ عَذَاباً عَلَى الْمُنَافِقِينَ.^۲

حضرت مهدی علیه السلام برای مؤمنان، رحمت و برای کفار، عذاب خواهد بود.

روزگار صلح و امنیت

۲۹۲ ﴿امام علی علیه السلام: وَ لَوْ قَدْ قَامَ قَائِمُنَا لَأَنْزَلَتِ السَّمَاءُ قَطْرَهَا وَ أَخْرَجَتِ الْأَرْضُ نَبَاتَهَا وَ لَذَهَبَتِ الشَّخَنَاءُ مِنْ قُلُوبِ الْعِبَادِ وَ اضْطَلَّحَتِ السَّبَاعُ وَ الْبَهَائِمُ حَتَّى تَمْسِيَ الْمَرْبِئَةَ بَيْنَ الْعِرَاقِ إِلَى الشَّامِ لَا تَضَعُ قَدَمَيْهَا إِلَّا عَلَى النَّبَاتِ وَ عَلَى رَأْسِهَا زَبِيلُهَا لَا يُهَيِّجُهَا سَبُعٌ وَ لَا تَخَافُهُ.^۳

هرگاه قائم ما قیام کند، آسمان باران خود را فرو می‌فرستد و زمین گیاهان خود را بیرون می‌آورد و کینه و دشمنی از دل بندگان خدا بیرون می‌رود، درندگان و جانوران با هم آشتی می‌کنند تا جایی که اگر خانمی از عراق تا شام راه برود، هرکجا پای خود را گذارد روی سبزه پا گذارد و هیچ درنده‌ای او را نترساند و نگران نکند.

۱. همان، ص ۱۰۴.

۲. بحار، ج ۳۶، ص ۳۳۷.

۳. همان، ج ۵۲، ص ۳۱۶.

تکامل فکری جامعه

۲۹۳ امام باقر علیه السلام: إِذَا قَامَ قَائِمُنَا وَضَعَ يَدَهُ عَلَى رُؤْسِ الْعِبَادِ فَجَمَعَ بِهَا عُقُولَهُمْ وَكَمَّلَتْ بِهَا أَخْلَاقَهُمْ.^۱

وقتی قائم ما قیام کند، دست خود را روی سر بندگان می‌گذارد و با این کار عقل آنان را کامل کرده، نوجوانان آنان را به کمال می‌رساند.

در حدیث دیگری فرمودند: كَمَّلَ بِهِ أَخْلَاقَهُمْ.^۲

اخلاق آنان کامل می‌شود (بشر به اوج کمال فکری و اقتدار سیاسی می‌رسد).

مسجد هزار در

۲۹۴ امام صادق علیه السلام: إِنْ قَائِمُنَا إِذَا قَامَ أَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَاسْتَعْنَى الْعِبَادُ عَنْ ضَوْءِ الشَّمْسِ... وَ يُبْنَى فِي ظَهْرِ الْكُوفَةِ مَسْجِدٌ لَهُ أَلْفُ بَابٍ وَ يَتَّصِلُ بُيُوتُ الْكُوفَةِ بِنَهْرِ كَرْبَلَا وَ بِالْحَيْرَةِ حَتَّى يَخْرُجَ الرَّجُلُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ عَلَى بَعْلَةٍ سَفْرَاءَ يُرِيدُ الْجُمُعَةَ فَلَا يُدْرِكُهَا.^۳

به راستی وقتی قائم ما قیام کند، زمین از نور خدا روشن می‌شود و مردم از نور خورشید بی‌نیاز می‌شوند و مسجدی پشت کوفه بنا می‌شود که هزار در خواهد داشت و خانه‌های کوفه به نهر کربلا و حیره متصل می‌شود و کوفه به قدری بزرگ می‌شود که اگر مردی با اسب تندرو بخواهد خود را به نماز جمعه برساند نمی‌رسد.

پایان درد و رنج

۲۹۵ امام باقر علیه السلام: مَنْ أَدْرَكَ قَائِمَ أَهْلِ بَيْتِي مِنْ ذِي عَاهَةِ بَرًّا وَ مِنْ ذِي ضَعْفٍ قَوِي.^۴

هرکس قائم علیه السلام اهل بیت علیهم السلام را درک کند اگر بیمار باشد شفا می‌یابد و اگر ضعیف باشد، توانمند و قوی می‌شود. (بیماری و ناتوانی رخت برمی‌بندد).

۱. همان، ص ۳۲۸.

۲. همان، ص ۳۳۶.

۳. همان، ص ۳۳۰.

۴. همان، ص ۳۳۵.

تکامل علوم

۲۹۶) امام صادق علیه السلام: الْعِلْمُ سَبْعَةٌ وَعِشْرُونَ حَرْفًا فَجَمِيعُ مَا جَاءَتْ بِهِ الرُّسُلُ حَرْفَانِ فَلَمْ يَعْرِفِ النَّاسُ الْيَوْمَ غَيْرَ حَرْفَيْنِ فَإِذَا قَامَ قَائِمُنَا أَخْرَجَ الْخَمْسَةَ وَالْعِشْرِينَ حَرْفًا فَيُبَيِّثُهَا فِي النَّاسِ وَضَمَّ إِلَيْهَا الْحَرْفَيْنِ حَتَّى يَبَيِّثُهَا سَبْعَةً وَعِشْرِينَ حَرْفًا.^۱

علم ۲۷ حرف است و آنچه انبیا تاکنون آورده‌اند دو حرف (۷٪ علوم) است و مردم تاکنون بیش از دو حرف نمی‌دانند، وقتی حضرت مهدی علیه السلام ظهور کند بیست و پنج حرف باقی مانده را برای مردم استخراج می‌کند و علوم را میان مردم منتشر می‌کند.

(یعنی آنچه مردم تا عصر مهدی علیه السلام از علوم جهان می‌دانند فقط

۷٪ علوم است و ۹۳٪ علوم در عصر ظهور، کشف و ارائه می‌شود.)

ریشه کن شدن فقر

۲۹۷) امام صادق علیه السلام: ... وَ تُظْهِرُ الْأَرْضَ كُنُوزَهَا حَتَّى تَرَاهَا النَّاسُ عَلَى وَجْهِهَا وَ يَطْلُبُ الرَّجُلُ مِنْكُمْ مَنْ يَصِلُهُ بِمَالِهِ وَ يَأْخُذُ مِنْ زَكَاتِهِ لَا يُوْجَدُ أَحَدٌ يَقْبَلُ ذَلِكَ مِنْهُ أَسْتَعْنَى النَّاسُ بِمَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ.^۲

زمین گنج‌های خود را در عصر امام مهدی علیه السلام بیرون می‌ریزد، به گونه‌ای که همه می‌بینند و مردم چنان از نظر مالی بی‌نیاز می‌شوند که کسی که زکات بر او واجب است به دنبال کسی می‌گردد تا زکات او را قبول کند؛ اما کسی را نمی‌یابد؛ چون همه از فضل خداوند، بی‌نیاز شده‌اند.

ندای لا اله الا الله

۲۹۸) امام صادق علیه السلام: إِذَا قَامَ الْقَائِمُ لَا يَبْقَى أَرْضٌ إِلَّا تُودِي فِيهَا شَهَادَةَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.^۳

۱. همان، ص ۳۳۶.

۲. همان، ص ۳۳۷.

۳. همان، ص ۳۴۰.

وقتی قائم قیام کند، ندای «لا اله الا الله» و «محمد رسول الله ﷺ» در تمام سرزمین‌ها به گوش می‌رسد.

یک‌رنگی و یگانگی

۲۹۹ امام صادق علیه السلام: إِذَا قَامَ الْقَائِمُ جَاءَتِ الْمُزَامِلَةُ وَ يَأْتِي الرَّجُلُ إِلَى كَيْسِ أَخِيهِ فَيَأْخُذُ حَاجَتَهُ لَا يَمْتَنِعُهُ^۱.

وقتی قائم قیام کند، دوستان صمیمی می‌آیند و هرچه نیاز دارند از کیف دوست خود برمی‌دارند و کسی جلوی آن‌ها را نمی‌گیرد. (یک‌رنگی، یگانگی و برادری حاکم می‌شود و دیگر کسی نمی‌گوید مال من، یا مال تو.)

اختراعات جدید

۳۰۰ امام صادق علیه السلام: إِنَّ الْمُؤْمِنَ زَمَانَ الْقَائِمِ وَ هُوَ بِالْمَشْرِقِ يَرَى أَخَاهُ الَّذِي فِي الْمَغْرِبِ وَ كَذَا الَّذِي بِالْمَغْرِبِ يَرَى أَخَاهُ الَّذِي فِي الْمَشْرِقِ^۲.

در زمان دولت مهدی علیه السلام، مؤمنی که در مشرق زندگی می‌کند برادر خود را در مغرب می‌بیند و نیز کسی که در مغرب زندگی می‌کند او را که در مشرق است می‌بیند.

نهضت آسمانی

۳۰۱ امام صادق علیه السلام: يَكُونُ ضَوْءُ الْبِلَادِ وَ نُورُهَا وَ لَا يَخْتاجُونَ إِلَى شَمْسٍ وَ لَا قَمَرٍ وَ لَا يَكُونُ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ مُوْذِي وَ لَا شَرٌّ وَ لَا سَمٌّ وَ لَا فسادٍ أَصْلًا لِأَنَّ الدَّعْوَةَ سَمَاوِيَّةً وَ كُنْتَ أَرْضِيَّةً...^۳

امام عصر علیه السلام نور و روشنی شهرها است و نیازی به نور خورشید و ماه نیست و در آن روزگار، روی زمین اثری از حیوانات موذی، شر، سم و فساد نیست؛ زیرا این نهضت آسمانی است نه زمینی.

۱. همان، ص ۳۷۲.

۲. همان، ص ۳۹۱.

۳. دلائل الامامة، ص ۲۴۶؛ الملاحم، ص ۷۵.

عصر امنیت

۳۰۲ ﴿ امام علی علیه السلام : يَمْلِكُ الْمَهْدِيُّ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا وَتَرَى الشَّاةَ وَالذُّئْبَ فِي مَكَانٍ وَاحِدٍ يَلْعَبُ الصَّبِيَانُ بِالْحَيَاتِ وَالْعَقَارِبُ وَلَا تَضُرُّهُمْ بِشَيْءٍ وَ يَذْهَبُ الشَّرُّ وَ يَبْقَى الْخَيْرُ. ^۱

امام مهدی علیه السلام مالک شرق و غرب عالم می شود. حکومت او عالم گیر خواهد شد و چنان امنیت حاکم می شود که گوسفندان و گرگها در یکجا به چرا مشغول می شوند و کودکان با مارها و عقربها بازی می کنند و شری به هم نمی رسانند و به طور کلی شر رخت برمی بندد و خیر و خوبی همه جا را فرامی گیرد.

ما نیز دولتی داریم

۳۰۳ ﴿ امام صادق علیه السلام : آیا شمارا آگاه نسازم از آن چیزی که خداوند عملی را از بنده ای نمی پسندد مگر به وسیله آن ؟ گفتم : بله ! فرمودند : شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَ الْإِقْرَارُ بِمَا أَمَرَ اللَّهُ وَ الْوِلَايَةُ لَنَا وَ الْبِرَاءَةُ مِنْ أَعْدَائِنَا وَ الْوَرَعُ وَ الْاجْتِهَادُ وَ الطَّمَأِينَةُ وَ الْإِنْتِظَارُ لِلْقَائِمِ ، إِنَّ لَنَا دَوْلَةً يَجِيئُ اللَّهُ بِهَا إِذَا شَاءَ. ^۲

شهادت به وحدانیت خداوند و رسالت محمد صلی الله علیه و آله و نیز دوستی با ما و دشمنی با دشمنان ما، همچنین ورع و کوشش در عبادت، آرامش و انتظار کشیدن ظهور قائم. ما دولتی داریم که هرگاه خداوند صلاح بداند و بخواهد آن را پیش خواهد آورد.

پیروزی دین خدا

۳۰۴ ﴿ امام باقر علیه السلام : الْقَائِمُ مَنصُورٌ بِالرُّغْبِ مُؤَيَّدٌ بِالنَّصْرِ تُطَوَّى لَهُ الْأَرْضُ وَ تُظْهِرُ لَهُ الْكُنُوزَ وَ يَبْلُغُ سُلْطَانَهُ الْمَشْرِقَ وَ الْمَغْرِبَ وَ يُظْهِرُ اللَّهُ بِهِ دِينَهُ ... ^۳

۱. منتخب الأثر، ص ۴۷۴.

۲. بحار، ج ۵۲، ص ۱۴۰.

۳. همان، ص ۱۹۱.

حضرت مهدی علیه السلام مورد حمایت و تأیید شده خداوند است، با ترس در دل دشمن، زمین زیر پای او جمع می‌شود و گنج‌های خود را ظاهر می‌سازد و سلطنت او به شرق و غرب عالم می‌رسد و دین خدا به دست او پیروز می‌شود.

۳۰۹ سال حکومت

۳۰۵) امام باقر علیه السلام: إِنَّ الْقَائِمَ يَمْلِكُ ثَلَاثِمِائَةً وَ تِسْعَ سِنِينَ كَمَا لَبِثَ أَهْلُ الْكَهْفِ يَسْمَلًا الْأَرْضَ عَدْلًا وَ قِسْطًا كَمَا مُلِثَتْ ظُلْمًا وَ جَوْرًا يَفْتَحُ اللَّهُ لَهُ شَرْقَ الْأَرْضِ وَ غَرْبَهَا ... وَ يَسِيرُ بِسِيرَةِ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ.^۱

حضرت قائم علیه السلام سیصد و نه سال حکومت می‌کند به تعداد سال‌های اصحاب کهف و زمین را پس از بی‌عدالتی، از عدل و داد پر می‌کند و خداوند شرق و غرب عالم را به دست او فتح می‌کند. او به سیره و روش سلیمان بن داوود حکومت می‌کند.

(توضیح: در تعداد سال‌های حکومت حضرت مهدی علیه السلام و مدت آن، روایات گوناگونی وارد شده که بیشترین آن، همان ۳۰۹ سال است و کمتر نیز گفته شده است؛ هرچند امامان پس از مهدی علیه السلام رجعت می‌کنند و ممکن است بیشتر حکومت کنند و حکومت حق و دولت صالحان تا قیامت پایدار خواهد بود و آخرین دولت در روی زمین، دولت حق است.)

حکومت عدل

۳۰۶) رسول خدا صلی الله علیه و آله: قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي لَيْلَةِ الْمِعْرَاجِ ... لِأَطْهَرَنَ الْأَرْضَ بِآخِرِهِمْ مِنْ أَعْدَائِي وَ لِأَمْلِكَنَّهُ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَ مَغَارِبَهَا وَ لِأَسْخَرَنَّ لَهُ الرِّيَّاحَ وَ لِأَذَلَّنَّ لَهُ الصُّعَابَ وَ لِأَنْصُرَنَّهُ بِجُنْدِي وَ لِأَمُدَّنَّهُ بِمَلَائِكَتِي حَتَّى يُعْلِنَ دَعْوَتِي وَ يَجْمَعَ الْخَلْقَ عَلَيَّ تَوْحِيدِي ثُمَّ لِأَدِيمَنَّ مُلْكَهُ وَ لِأَدَاوِلَنَّ الْأَيَّامَ بَيْنَ أَوْلِيَائِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.^۲

۱. همان.

۲. همان، ص ۳۱۲.

خداوند در شب معراج ضمن سخنانی که با پیامبرش داشت، فرمود: اوصیای تو یکی پس از دیگری می آیند و زمین را به وسیله آخرین آنها (مهدی علیه السلام) از دشمنانم پاک می سازم، شرق و غرب عالم را در ملک او قرار می دهم، بادهای را به تسخیر او درمی آورم، سختی های فراروی او را آسان می گردانم و او را به وسیله ملائکه یاری می کنم تا دعوت مرا آشکار سازد و همه مردم را به توحید دعوت کند و ملکش را ادامه خواهم داد و حکومت عدل را در دست دوستانم دست به دست می گردانم تا قیامت برپا شود.

هستی در دست مهدی علیه السلام

﴿ ۳۰۷ ﴾ امام صادق علیه السلام از قول خدای متعال فرمودند: **وَلَا سَخَّرَنَّ لَهُ الرِّيحَ وَلَا ذَلَّلَنَّ لَهُ الرِّقَابَ الصِّعَابَ وَلَا زَقِيَّتَهُ فِي الْأَسْبَابِ**.^۱

بادهای را مستخر او خواهد کرد، ابرهای تند و سخت را رام او خواهد نمود و او را از طریق اسبابی که برای سفر به آسمانها است به سفر به آسمانها موفق خواهد نمود.

آخرین حکومت

﴿ ۳۰۸ ﴾ امام باقر علیه السلام: **دَوْلَتَنَا آخِرُ الدُّوَلِ وَلَنْ يَبْقَى أَهْلُ بَيْتٍ لَهُمْ دَوْلَةٌ إِلَّا مَلَكُوا قَبْلَنَا لِنَلَا يَقُولُوا إِذَا رَأَوْا سِيرَتَنَا إِذَا مَلِكْنَا سِرْنَا مِثْلَ سِيرَةِ هَؤُلَاءِ**.^۲

پس از دولت ما در آخرالزمان، دولت دیگری نیست، هرکس قرار است حکومت کند قبل از ما به حکومت می رسد تا اگر حکومت ما را دیدند نگویند ما هم اگر حاکم شویم می توانیم مثل اینها (آل محمد صلی الله علیه و آله) حکومت کنیم.

فتح دنیا به دست مهدی علیه السلام

﴿ ۳۰۹ ﴾ رسول خدا صلی الله علیه و آله: **يُبَايِعُ لَهُ النَّاسُ بَيْنَ الرُّكْنِ وَالْمَقَامِ وَيُسَيِّرُ اللَّهُ لَهُ الدِّينَ وَيَفْتَحُ لَهُ الْفُتُوحَ حَتَّى لَا يَبْقَى عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ يَقُولُ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ**.^۳

۱. کمال الدین، ج ۱، ص ۲۵۶.

۲. همان، ص ۳۳۲.

۳. بشارة الاسلام، ص ۲۵۶.

مردم در میان رکن و مقام (ابراهیم) با مهدی علیه السلام بیعت می‌کنند و خداوند دین خود را حاکم می‌گرداند و دنیا را به دست مهدی فتح می‌کند تا روی زمین جایی نباشد جز این که شهادت لا اله الا الله سر دهند.

آینه هیجدهم بایگاہ حکومت

امام عصر علیه السلام کوفه را محل خلافت خود قرار می‌دهد، همان جایی که علی علیه السلام مدتی حکومت کرد.

اقامتگاه امام

۳۱۰) امام صادق علیه السلام: کَانِي أَرَى نُزُولَ الْقَائِمِ فِي مَسْجِدِ السَّهْلَةِ بِأَهْلِهِ وَ عِيَالِهِ.^۱

گویا می‌بینم مهدی علیه السلام با اهل و عیال خود در مسجد سهله سکونت کرده است.
(مسجد سهله یکی از مسجدهای مقدس کوفه است که مورد توجه علاقه‌مندان امام عصر است و همچون مسجد مقدس جمکران، زیارتگاه عاشقان امام است.)

کوفه، مرکز حکومت

۳۱۱) يَكُونُ دَارُ مُلْكِهِ (المهدي علیه السلام) الْكُوفَةَ وَ مَجْلِسُ حُكْمِهِ جَامِعُهَا وَ بَيْتُ مَالِهِ وَ مَقْسَمُ غَنَائِمِ الْمُسْلِمِينَ مَسْجِدُ السَّهْلَةِ ...^۲

کوفه، محل حکومت مهدی علیه السلام و مسجد جامع کوفه، دادگستری و مسجد سهله، بیت‌المال او خواهد بود.

۱. بحار، ج ۵۲، ص ۳۱۷.

۲. معجم الملاحم، ج ۴، ص ۱۴۹.

مرکز فرماندهی

۳۱۲ امام صادق علیه السلام: كَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى الْقَائِمِ عَلَى مَنبَرِ الْكُوفَةِ وَ حَوْلَهُ أَصْحَابُهُ ثَلَاثُ مِائَةٍ وَ ثَلَاثَةٌ عَشَرَ رَجُلًا عِدَّةُ أَصْحَابِ الْبَدْرِ وَ هُمْ أَصْحَابُ الْأَلْوِيَةِ وَ هُمْ حُكَّامُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ عَلَى خَلْقِهِ.^۱

انگار که مهدی قائم را می بینم که بر منبر (مسجد) کوفه نشسته و اصحاب او که ۳۱۳ نفر به عدد اصحاب بدر هستند دور او را گرفته اند که همه آن ۳۱۳ نفر پرچمداران و زمامداران آن حضرت در کشورهای گوناگون اند.

محل تجمع خوبان

۳۱۳ امام باقر علیه السلام: إِذَا دَخَلَ الْقَائِمُ الْكُوفَةَ لَمْ يَبْقَ مُؤْمِنٌ إِلَّا وَهُوَ بِهَا أَوْ يَجْتَنِي إِلَيْهَا.^۲
حضرت مهدی علیه السلام وقتی وارد کوفه شود (و اقامت گزینند) همه مؤمنین به آن جا یا آمده اند یا خود را می رسانند.

(البته بیشتر مقصود کسانی اند که برای یاری کردن و اداره حکومت می آیند؛ زیرا حضرت نیاز به کارگزاران فراوانی دارد که کشور پهناور اسلامی آن روز را اداره کنند.)

۱. بحار، ج ۵۲، ص ۳۲۶.

۲. همان، ص ۳۳۰.

خودآزمایی

خوانندگان گرامی! پس از خواندن کتاب، برای آگاه شدن از میزان یادگیری مطالب این اثر، خود را با پرسش‌های زیر بیازمائید. پاسخ هر سؤال، یکی از احادیث ۳۱۳ گانه کتاب است.

با نوشتن پاسخ این پرسش‌ها، ضمن خودآزمایی یک مجموعهٔ چهل حدیث دربارهٔ امام زمان علیه السلام به یادگار می‌گذارید. در ضمن می‌توانید با استفاده از کتابچهٔ چهل حدیث نویسی نشر جمال، اثری زیبا و مستقل ارائه دهید.

موفق باشید

۱. چرا ولادت حضرت مهدی علیه السلام بر مردم پنهان بوده است؟

.....

.....

.....

۲. چرا امام عصر علیه السلام را مهدی و قائم نامیده‌اند؟

.....

.....

.....

۳. چرا به حضرت مهدی علیه السلام، منتظر می‌گویند؟

.....

.....

.....

۴. چه چیز در زندگی حضرت مهدی علیه السلام به حضرت یونس و چه چیز در زندگی آن حضرت به زندگی حضرت یوسف و چه شباهتی به حضرت موسی علیه السلام دارد؟

.....

.....

.....

۵. منظور از مستضعفانی که در آیه ۵ سوره قصص وعده حکومت آنان داده شده، چه کسانی هستند؟

.....

.....

.....

۶. کدام پیامبر خدا پشت سر حضرت مهدی علیه السلام نماز می گذارد؟

.....

.....

.....

۷. آیا حضرت مهدی علیه السلام در مراسم حج حضور می یابد؟

.....

.....

.....

۸. حضرت مهدی علیه السلام چند نوع غیبت دارد؟

.....

.....

.....

۹. آیا کسی از اقامتگاه امام زمان علیه السلام خبر دارد؟

۱۰. بهره‌مندی از امام زمان علیه السلام در عصر غیبت به چه چیزی شبیه است؟

۱۱. چرا حضرت مهدی علیه السلام از نظرها غایب است؟

۱۲. برترین عمل شیعیان چیست؟

۱۳. کسی که دوست دارد از یاران حضرت مهدی علیه السلام باشد باید چه کند؟

۱۴. نزدیک‌ترین حالت بندگان به خدا و رضایت‌بخش‌ترین حالت بندگان نزد خدا، چیست؟

۱۵. هنگام که حوادثی در عصر غیبت رخ می‌دهد، باید به چه کسانی مراجعه کنیم؟

.....

.....

.....

۱۶. کسی که در زمان غیبت، بر اعتقاد خود به امامت باقی بماند، چه پاداشی خواهد داشت؟

.....

.....

.....

۱۷. اندوه و غم شیعه کی پایان می‌پذیرد؟

.....

.....

.....

۱۸. چرا باید برای تعجیل در فرج امام زمان علیه السلام دعا کرد؟

.....

.....

.....

۱۹. کسی که اموال متعلق به حضرت ولی عصر علیه السلام را استفاده کند، چه عاقبتی در انتظارش خواهد بود؟

.....

.....

.....

۲۰. دعای غریق چیست؟

.....

.....

.....

۲۱. سفیانی از چه منطقه‌ای شورش خود را آغاز می‌کند؟

.....

.....

.....

۲۲. آن خورشید گرفتگی که از نشانه‌های ظهور است، در چه ماهی رخ می‌دهد؟

.....

.....

.....

۲۳. آن‌گاه که امام مهدی عج ظهور می‌کند و به کعبه تکیه می‌زند، چه می‌گوید؟

.....

.....

.....

۲۴. آیا کسانی که برای ظهور امام زمان عج وقت تعیین می‌کنند، راست می‌گویند؟

.....

.....

.....

۲۵. امام مهدی علیه السلام در کدام روز از روزهای هفته ظهور می‌کند؟

۲۶. امام سجّاد علیه السلام در تفسیر آیه ۱۴۸ سوره بقره چه می‌فرماید؟

۲۷. هر کس که در رکاب امام زمان علیه السلام شهید شود یا پیش روی آن حضرت دشمنی را بکشد، چه پاداشی خواهد داشت؟

۲۸. یاران مهدی علیه السلام پیرند یا جوان؟

۲۹. آیا در میان یاران مهدی علیه السلام زنانی هم حضور دارند؟

۳۰. چرا شهر قم را «قم» نامیده‌اند؟

۳۱. وزیران مهدی علیه السلام عرب خواهند بود یا غیر عرب؟

۳۲. اولین امامی که رجعت می‌کند کدام امام است؟

۳۳. آیا در زمان امام عصر علیه السلام سرزمین خرابی خواهد بود؟

۳۴. امام مهدی علیه السلام بر اساس شیوه کدام پیامبران قضاوت می‌کند؟

۳۵. در زمان ظهور امام علیه السلام با سواره‌هایی که در پیاده‌روها می‌روند چه برخوردی می‌کند؟

۳۶. برخورد حضرت مهدی علیه السلام با ناصبی‌ها چگونه خواهد بود؟

۳۷. اگر مردم، رفتار حضرت مهدی علیه السلام پس از ظهور را می دانستند، چه می کردند؟

.....

.....

.....

۳۸. اگر شخص نیازمندی در زمان ظهور خدمت امام برسد و بگوید: ای مهدی به من عطا کن، امام چه واکنشی نشان می دهد؟

.....

.....

.....

۳۹. امام مهدی علیه السلام چند سال حکومت خواهد کرد؟

.....

.....

.....

۴۰. محل حکومت، محل قضاوت و محل بیت المال امام مهدی علیه السلام چه مکان هایی خواهد بود؟

.....

.....

.....